

Este Dumnezeu o Treime Sfântă?

© 2011 **Biserica Unită a lui Dumnezeu, o Asociație Internațională.**

Toate drepturile rezervate. Scripturile în această broșură sunt citate din traducerea românească a lui Dumitru Cornilescu prin e-Sword © copyright 2000-2009 Rick Myers, www.e-Sword.net, toate drepturile rezervate mondial (dacă nu este menționat altfel).

Autor: Scott Ashley, Tom Robinson, John Ross Schroeder. Critici Editoriali: Gary Antion, Bob Berendt, Bill Bradford, Aaron Dean, Bill Eddington, John Elliott, Roger Foster, Roy Holladay, Paul Kieffer, Victor Kubik, Darris McNeely, Melvin Rhodes, Mario Seiglie, Robin Webber, Donald Ward. Traducere: Dumitru-Dan Teodorescu.

ACEASTĂ PUBLICAȚIE NU ESTE DE VÂNZARE. Este un serviciu educativ gratuit în interesul public, publicat de Biserica Unită a lui Dumnezeu, o Asociație Internațională [United Church of God, an International Association]

Conținut

Introducere **3**

Deși este una dintre cele mai acceptate și respectate doctrine ale Creștinătății principale, teologii admit că Treimea Sfânta este pe departe de neînțeles.

Este Sfânta Treime Biblică? **6**

Desigur că o învățătură atât de răspândită și populară ca a Treimii Sfinte este Scripturală, nu-i așa? Totuși, din nou și din nou, teologii și cercetătorii admit că o asemenea învățătură nu poate fi găsită în Biblie.

Originile surprinzătoare ale doctrinei Sfintei Treimi **10**

Puțini oameni cunosc cum s-a ajuns ca doctrina Sfintei Treimi să fie acceptată – la mai multe secole după ce Biblia a fost completată! Și totuși originea Treimii Sfinte se găsește în istorie cu mult mai înainte.

Cum este Dumnezeu dezvăluit în Biblie **23**

O înțelegere corectă a lui Dumnezeu poate veni numai dintr-o sigură sursă – dezvăluirea lui Dumnezeu pentru omenire – Biblia. Ce ne dezvăluie Biblia despre Dumnezeu Tatăl și Isus Hristos?

Cum este Dumnezeu Unul? **43**

Scripturile ne spun că „Domnul, Dumnezeul nostru, este un singur Domn (Marcu 12:29)” – de unde unii cred că trei persoane există ca un singur Dumnezeu. Dar este aceasta cu adevărat ce ne dezvăluie Biblia?

Este Duhul Sfânt o persoană? **50**

Mulți presupun că Duhul Sfânt este a treia persoană divină din Treimea Sfântă, împreună cu Tatăl și Fiul. Dar o cercetare mai aprofundată a Bibliei dezvăluie probleme cu punctul acesta de vedere.

Duhul Sânt: Puterea transformatoare a lui Dumnezeu **62**

Contrar învățăturilor Trinitariene, Scripturile ne dezvăluie că Duhul Sfânt nu este o persoană, dar ceva cu totul diferit – puterea divină prin care acționează Dumnezeu.

Scopul lui Dumnezeu pentru tine **69**

Dece te-ai născut? Înțelegi de ce exiști? Doctrina Sfintei Treimi acoperă adevărul uimitor, dezvăluit clar de Scripturi, al scopului lui Dumnezeu pentru tine!

Introducere

„Ci cel ce se laudă să se laude că are pricepere și că Mă cunoaște...” (Ieremia 9:24)

Care este esența exactă a adevăratului Dumnezeu al Bibliei? Este Dumnezeu o Treime Sfântă? Sfânta Treime este una dintre doctrinele cele mai universale și venerabile ale creștinismului dominant. Credința că Dumnezeu este din trei persoane coexistând într-o singură ființă sau substanță, așa cum este adesea descrisă doctrina, este menținută de milioane de credincioși catolici, protestanți și ortodocși.

Enciclopedia Catholică numește credința aceasta „doctrina centrală a credinței creștine” (ediția 1912). Totuși, după cum vom vedea, a fost o sursă de multă confuzie. Scriptura vorbește clar despre un Dumnezeu care este numit Tatăl, Isus Hristos care este numit Fiul lui Dumnezeu, și despre un Duh Sfânt divin. Dar cum îi definește și descrie Biblia exact pe cei trei?

Un test de turnesol pentru mulți creștini

Doctrina Treimii Sfinte este considerată atât de sfântă și fundamentală că multe biserici și organizații religioase o privesc ca un test de acid pentru definirea a cine este, sau nu este, cu adevărat creștin.

Spre exemplu, autorul și profesorul de teologie James White scrie: „*Noi atribuim însăși mântuirea persoanei de acceptare doctrinei...Nimeni nu are curajul să pună la îndoială Sfânta Treime de frica de a nu fi stigmatizat ca „eretic”... Noi trebuie să știm, să înțelegem și să iubim Sfânta Treime de a fi în întregime și complet creștină*” (*The Forgotten Trinity* [Uitata Treime Sfântă], 1998, pp. 14-15, accentuarea adăugată peste tot numai dacă nu este notat altfel).

Învățătura lui Hristos: Un catehism catolic pentru adulți [*The Teaching of Christ: A Catholic Catechism for Adults*] declară: „Dogma Treimii Sfinte este dogma centrală a Credinței Catolice. Numai cu credință în ea poate cineva să cuprindă și să creadă explicit alte învățături creștine centrale.

„Este imposibil să crezi explicit în taina lui Hristos fără credință în Treimea Sfântă... Nici nu ar putea cineva să cuprindă semnificația vieții veșnice, sau milostenia care conduce la ea, fără credința în Treimea Sfântă, pentru că milostenia și viața veșnică înseamnă împărtășirea în existența Treimii Sfinte” (Donald Wuerl, Ronald Lawler, Thomas Lawler și Kris Stubna, editori, 2005, p.150).

Cartea *Catholicismul* [*Catholicism*] declară clar că poziția bisericii din Roma este că credința în Treimea Sfântă este o necesitate pentru mântuire: „Oricine care va fi mântuit: înainte oricărui altor lucruri este necesar să mențină Credința Catolică. Numai dacă el păstrează Credința aceasta în întregime și ne pângărită, fără îndoială că va pieri veșnic. Și credința catolică este aceasta: noi ne rugăm unui singur Dumnezeu în Treimea Sfântă” (George Brantl, editor, 1961, p.69).

O altă sursă explică: „Doctrina Treimii Sfinte este baza Credinței noastre Creștine. Pentru că doctrina Treimii Sfinte nu poate fi complet înțeleasă, este necesar ca Sfântul Duh să ne îndrume mințile să credem” (Randy Smith, *Teological „ism” uri: Ghid de referință a omului de rând a termenilor religioși selecționați* [*Theological „ism”s, A Layman’s Reference Guide to*

Selected Theological Terms], 1999, p. 90, citat de Patrick Navas, *Adevăr divin sau tradiție omenească [Divine Truth or Human Tradition]?* 2007, p. 21).

Aceeași sursă citează o alta ca declarând: „Nu poți să fii mântuit dacă nu crezi în Treimea Sfântă.”

Aceasta este treabă serioasă. Zeci de mii – poate că sute de mii – de Creștini au fost excomunicați, persecutați și chiar omorâți asupra doctrinei acestea.

Și totuși, în timp ce unii pretind ca noi să credem în Sfânta Treime, ei admit că este o taină mai presus de înțelegerea omenească. Observă declarația aceasta uimitoare din *Un manual al adevărului creștin [A Handbook of Christian Truth]: Acela care încearcă să înțeleagă taina în întregime își va pierde mintea; dar acel care va nega Treimea Sfântă își va pierde sufletul*” (Harold Lindsell, și Charles Woodbridge, 1953, pp. 51-52).

Este o asemenea poziție într-adevăr rezonabilă sau logică? Ne-ar refuza cu adevărat Dumnezeu mântuirea pentru că suntem incapabili să înțelegem ceva care chiar și cei mai învățați teologi admit că este de neînțeles?

Cum putem noi compara aceasta cu instrucția clară biblică cum este admonestarea lui Pavel către credincioși din 1 Tesaloniceni 5:21 „cercetați toate lucrurile, și păstrați ce este bun” ?

Dar despre 1 Petre 3:15, unde apostolul Petru ne învață „Fiți totdeauna gata să răspundeți oricui vă cere socoteală de nădejdea care este în voi.” Cum putem noi împăca aceasta cu credința într-o dogmă care mulți teologi admit că este, așa cum o pune *Enciclopedia Americană [The Encyclopedia Americana]*, „mai presus de înțelegerea minții omenești”? (1980, vol. 27, „Treimea Sfântă”).

Teologii admit că Treimea Sfântă este incomprehensibilă

Multe surse autoritare recunosc dificultatea în înțelegerea doctrinei Sfintei Treimi. Teologul iezuit german Karl Rahner admite, „Dogma Sfintei Treimi este o *taină absolută* pe care noi nu o înțelegem chiar și după ce ne-a fost dezvăluită” (*Sfânta Treime [The Trinity]*, 1986, p. 50, accentuarea în original).

Edmund Fortman, un alt școlar iezuit, recunoaște: „Doctrina unui Dumnezeu Triun este misterioasă în originea și conținutul ei.... Este o doctrină care gravitează în jurul unei taine care a fascinat și a provocat mințile oamenilor de-a lungul veacurilor. Astăzi este pusă sub întrebare de mulți ca neinteligibilă și fără însemnătate pentru omul modern în formularea și prezentare ei tradițională” (*Dumnezeul Triun: un studiu istoric al doctrinei Treimii Sfinte [The Triune God: A Historical Study of the Doctrine of the Trinity]*), 1972, p. XXV-XXVI).

Autorul și profesorul de teologie Harold Brown scrie: „S-a dovedit imposibil pentru creștini ca actualmente să înțeleagă doctrina sau s-o explice în orice mod satisfăcător. Doctrina Sfintei Treimi...depășește puterea noastră de înțelegere și aceasta trebuie respectată ca o taină divină” (*Erezii: Erezia și Ortodoxia în istoria Bisericii [Heresies: Heresy and Orthodoxy in the History of the Church]*, 2003, p.128).

Profesorul de teologie James White, citat mai devreme, zice: „Doctrina (Sfintei Treimi) este greșit înțeleasă atât cât și *nebăgată în seamă*. Este atât de greșit înțeleasă încât majoritatea creștinilor, când sunt întrebați, dau definiții *incorecte și uneori de-a dreptul eretice* ale Sfintei Treimi” (p. 16, accentuarea în original).

Profesorul de teologie Louis Berkhof declară: „Biserica mărturisește că Sfânta Treime este o *taină dincolo de înțelegerea omului*. Sfânta Treime este o taină, nu numai în sensul Biblic a ceea ce este un adevăr, care a fost ascuns mai înainte dar este acum dezvăluit; dar în sensul că

omul nu o poate pricepe și s-o facă inteligibilă” (*Teologia sistematică [Systematic Theology]*, 1996, p.89).

Millard Erickson, profesor cercetător de teologie Southwest Baptist Theological Seminary [Seminarul Teologic Baptist din Sud-vest], zice despre Treimea Sfântă: „Doctrina aceasta în multe feluri *prezintă paradoxuri stranii* ... Este o *doctrină mult contestată*, care a provocat discuții prin toate secolele existenței bisericii. Este menținută de mulți cu multă vehemență și vigoare. Acești (advocați) o consideră decisivă pentru credința creștină.

„Totuși mulți nu sunt siguri de însemnătatea exactă a credinței lor. A fost prima doctrină cu care biserica a tratat în mod sistematic, totuși încă rămâne una dintre cele mai greșit înțelese și dezbătute doctrine” (*Dumnezeu în Trei Persoane: o interpretare contemporană a Treimii Sfinte [God in Three Persons: A Contemporary Interpretation of the Trinity]*, 1995, pp. 11-21).

O doctrină pe care să ne bazăm credința?

Acestea sunt admiteri surprinzătoare asupra Sfintei Treimi – „o taină absolută,” „misterioasă în origine și conținut,” „imposibil pentru creștini ca actualmente s-o înțeleagă,” „neinteligibilă,” „greșit înțeleasă,” „prezintă paradoxuri stranii,” „mult contestată.” Apare aceasta ca o doctrină pe care să ne bazăm credința și mântuirea – în special după ce Pavel ne spune clar în 1 Corinteni 14:33 că „*Dumnezeu nu este un Dumnezeu al neorânduiei.*”

Dacă școlarii, teologii și autoritățile religioase recunosc că nu putem înțelege o astfel de doctrină majoră, nu ar trebui aceasta să ne sugereze că poate fi ceva foarte serios greșit în special cu credința aceasta?

Ne întrebăm din nou, cum putem să înțelegem esența lui Dumnezeu?

Este Sfânta Treime Biblică?

*Dumnezeu este Duh; și cine se închină Lui,
trebuie să I se închine în duh și în adevăr” (Ioan 4:24)*

Multă lume presupune că Dumnezeu Tatăl, Isus Hristos Fiul și Duhul Sfânt formează ceea ce este cunoscut în mod obișnuit ca Treimea Sfântă. Doctrina Treimii Sfinte este de obicei însumată ca o credință într-un singur Dumnezeu existând în trei persoane distincte dar egale.

Dar îți dai seama că, deși este o presupunere obișnuită în multă lume religioasă sinceră, cuvântul *Treimea Sfântă* nu apare nicăieri în Biblie? De fapt, cuvântul Treimea Sfântă nu a ajuns în folosirea obișnuită ca termen religios decât cu multe secole mai târziu după ce ultimele cărți ale Bibliei fuseseră deja completate – cu mult după ce apostolii lui Hristos au dispărut de pe scenă!

Notează recunoașterea aceasta din *Noul Dicționar al Bibliei [New Bible Dictionary]*: „Denumirea de „Treime Sfântă” nu poate fi găsit în Biblie. A fost folosit mai întâi de Tertulian la sfârșitul secolului al doilea, dar a primit folosire mare (folosit în mod obișnuit în discuțiile intelectuale) și elucidare (clarificare) formală numai în secolele IV și V. (1996, *Treimea Sfântă [Trinity]*),

Aceeași sursă continuă să explice că „doctrina formală a Treimii Sfinte a fost rezultatul mai multor încercări insuficiente de a explica cine și ce este în realitate Dumnezeul Creștin...Pentru a rezolva problemele acestea Fondatorii Bisericii s-au întrunit în 325 AD la Consiliul dela Nicea pentru a produce o definiție ortodoxă biblică privitor la identitatea divină.” Totuși, nu a fost decât în 381, „în Consiliul dela Constantinopol, că a fost afirmată divinitatea Duhului” (ibid.).

Atunci, vedem că doctrina Sfintei Treimi nu a fost formalizată decât la mult timp după ce Biblia a fost completată și apostolii au fost de mult morți în mormintele lor. Le-a luat teologilor secole până au sortat ceea ce au crezut și să-și formuleze credința în Treimea Sfântă.

Dece nu pot teologii să explice această doctrină?

Sub nici un chip nu sunt clare explicațiile teologilor ale doctrinei Treimii Sfinte. Scriitorul religios A.W. Tozer, declară, în cartea sa *Cunoștința celui Sfânt [The Knowledge of the Holy]*, că Treimea Sfântă este o „taină incomprehensibilă” și că încercările de a o înțelege „vor rămâne pentru totdeauna de prisos.” El recunoaște că bisericile, „fără să aibă pretenția că înțeleg,” au continuat totuși să învețe doctrina aceasta (1961, pp.17-18).

El conchide atunci remarcabil, „Faptul că nu poate fi explicată satisfăcător, în loc să-i fie împotrivă, îi este în favoare” (p. 23).

The New Unger's Bible Dictionary, în articolul său despre Treimea Sfântă, admite că concepția Treimii Sfinte este incomprehensibilă omenește: „Este admis de toți cei care au de a face cu grijă cu subiectul acesta că dezvăluirea Scripturii aici ne conduce în prezența unei taine profunde; și că toate încercările omenești de a o exprima sunt din necesitate imperfecte” (1988, p. 1308).

Cyril Richardson, profesor de istoria bisericii la Seminarul Teologic al Uniunii din New York, deși el însuși un adept dedicat al Treimii Sfinte, a zis aceasta în cartea sa *Doctrina Treimii Sfinte [The Doctrine of The Trinity]*:

„Concluzia mea, atunci, asupra doctrinei Treimii Sfinte este că *este o construcție artificială ... Produce confuzie în loc de clarificare*; și în timp ce problemele cu care are de a face sunt reale, soluțiile pe care le oferă nu sunt iluminante. A creat pentru mulți creștini declarații misterioase și tulburi, care până la urmă sunt fără sens, pentru că nu discern suficient în folosirea termenilor lor” (1958, pp. 148-149).

El a recunoscut de asemenea, „Mult din apărarea Treimii Sfinte ca doctrină „dezvăluită,” nu este în realitate decât o evaziune dela obiecțiile ce pot fi aduse împotriva ei” (p. 16).

Un Dicționar de știință religioasă [A Dictionary of Religious Knowledge] declară privitor la Treimea Sfântă, „Exact ce este doctrina aceasta, sau mai degrabă cum urmează a fi explicată exact, susținătorii Treimii Sfinte nu sunt de acord chiar și între ei înșiși” (Lyman Abbott, editor, 1885, „Trinitarii”).

Dece, chiar și cei care cred în Treimea Sfântă, o explică cu atâta greutate? Răspunsul este simplu și totuși șocant: Este pentru că Biblia nu o învață! Cineva nu poate dovedi sau explica ceva din Biblie care nu este biblic! Biblia este singura noastră sursă de încredere a dezvăluirii divine. Și adevărul, cum îl vedem noi, este că noțiunea Treimii Sfinte, pur și simplu, nu face parte din dezvăluirea lui Dumnezeu pentru omenire.

Dar nu crede numai cuvântul nostru! Să vedem ce au de spus câteva din lucrările standard de educație biblică și alți savanți individuali.

Recunoașteri surprinzătoare că Sfânta Treime nu există în Biblie!

Notează aceste recunoașteri din surse de încredere și autori care, deși ei înșiși afirmă Treimea Sfântă, recunosc că cuvintele „Treime Sfântă” și doctrina ei nu sunt găsite nicăieri în Biblie.

The International Standard Bible Encyclopedia recunoaște că „treimea” este un termen din al doilea secol *ne găsit nicăieri în Biblie*, și că Scripturile *nu prezintă nici o declarație trinitariană finită*” (1988, vol.4, „Treime Sfântă [Trinity],” p. 914). Declară mai departe că „fondatorii bisericii au cristalizat doctrina în secolele următoare” – cu mult după ce apostolii dispărușeră de pe scenă.

The Harper Collins Bible Dictionary [Dicționarul Bibliei lui Harper Collins] ne spune; „Doctrina formală a Treimii Sfinte așa cum a fost definită de consiliile marii biserici din secolele IV și V *nu poate fi găsită în NT (Noul Testament)*” (Paul Achtemeier, editor, 1996, „Treimea Sfântă [Trinity]”).

The Harper Collins Encyclopedia of Catholicism [Enciclopedia Catolică Harper Collins] declară: „Astăzi, însă, școlarii sunt de acord în general că *nu există o doctrină a Treimii Sfinte ca atare nici în VT [Vechiul Testament] nici în NT [Noul Testament]...Ar merge cu mult peste intenția și forma de gândire a Vechiului Testament să se presupună că o doctrină Creștină dela sfârșitul secolului patru sau al treisprezecelea poate fi găsită acolo...La fel, Noul Testament nu conține nici o doctrină explicită a Treimii Sfinte*” (Richard McBrien, editor general, 1995, „Dumnezeu [God],” pp. 564-565).

The New Encyclopedia Britanica [Noua Enciclopedie Britanică], în articolul ei despre Treimea Sfântă, explică: Nici cuvintele Treime Sfântă, nici o doctrină explicită nu apare în Noul Testament... Doctrina s-a dezvoltat gradat de-a lungul mai multor secole și prin multe

controverse...Nu a fost decât în secolul patru că distincția celor trei și unitatea lor a fost adusă împreună într-o singură doctrină ortodoxă a unei singure esențe și trei persoane” (ediția 1985, *Micropaedia*, vol. 11, p. 928).

The New International Dictionary of New Testament Theology [Noul Dicționar Internațional al Teologiei Noului Testament] arată că „Creștinii inițiali nu au avut o doctrină explicită a Treimii Sfinte așa cum a fost elaborată mai pe urmă în crezurile bisericii la început” (Colin Brown, editor, vol. 2, 1976, „Dumnezeu [God],” p. 84).

Istoricul și scriitorul de știință fictivă H.G.Wells, în cunoscuta sa lucrare *The Outline of History [Delineare a istoriei]*, indică „Nu există nici o dovadă că apostolii lui Isus au auzit vre-odată de Treimea Sfântă – și în orice caz nu dela el” (1920, vol. 2, p. 499).

Martin Luther, preotul german care a inițiat reformarea protestantă, a admis, „Este într-adevăr adevărat că numele „Treimea Sfântă” nu poate fi găsit nicăieri în Sfintele Scripturi, dar a fost conceput și inventat de oameni” (reprodus în *The Sermons of Martin Luther [Predice de Martin Luther]*, John Lenker, editor, vol. 3, 1988, p. 406).

The Oxford Companion of the Bible [Însoțitoarea Oxford a Bibliei] declară: „Pentru că Treimea Sfântă este o parte atât de importantă din doctrina Creștină târzie, este uimitor că numele nu apare în Noul Testament, La fel, noțiunea dezvoltată a trei parteneri co-egali în Divinitatea aflată în formulările crezurilor de mai târziu nu poate fi detectată clar în cadrul limitelor canonului [i.e. Scriptura actuală]” (Bruce Metzger and Michael Coogan, editori, 1993, „Treimea Sfântă [Trinity],” p. 782).

Profesorul Charles Ryrie, în lucrarea sa respectată *Basic Theology [Teologie de bază]*, scrie: „Multe doctrine sunt acceptate de către evanghelici ca fiind clar învățate în Scripturi pentru care nu sunt texte doveditoare. *Doctrina Treimii Sfinte furnizează cel mai bun exemplu pentru aceasta.* Este corect să spui că *Biblia nu învață clar doctrina Sfintei Treimi...* De fapt, nu există nici măcar un singur text doveditor, dacă prin text doveditor înțelegem un vers sau un pasaj care declară „clar” că este numai un singur Dumnezeu care există în trei persoane” (1999, p. 89).

Ryrie continuă să declare: „Ilustrațiile de mai sus dovedesc falsitatea concluziei că dacă ceva nu este dovedit textual în Biblie noi nu putem să predicăm cu claritate rezultatele... Dacă nu ar fi așa, nu aș putea niciodată să-i învăț doctrina Sfintei Treimi” (p. 90).

Millard Erickson, profesor cercetător de teologie la Southwestern Baptist Theological Seminary [Seminarul Baptist Teologic din Sud-Vest], scrie că Treimea Sfântă „*nu este învățată clar sau explicit nicăieri în Scripturi*, totuși este privită în general ca fiind o doctrină centrală, indispensabilă credinței Creștine. În privința aceasta, merge împotriva a ceea ce este virtual o axiomă a doctrinei biblice, pe nume, că există o corelație directă între claritatea Scripturală a unei doctrine și importanța ei pentru credință și viața biserici.

„În vederea dificultății subiectului și a enormei cantități de efort consumat pentru menținerea acestei doctrine, să ne întrebăm ce poate justifica toată osteneala asta” (*God in Three Persons: A Contemporary Interpretation of the Trinity [Dumnezeu în trei persoane: O interpretare contemporană a Treimii Sfinte]*, 1995, p. 12).

Profesorul Erickson declară în continuare că învățătura Treimii Sfinte „nu este prezentă în gândirea biblică, dar a apărut când gândirea biblică a fost presată în matrița aceasta străină [a gândirii grecești]. Astfel, doctrina Treimii Sfinte *depășește și chiar deformează ceea ce spune Biblia despre Dumnezeu*” (p. 20).

Profesorul Erickson indică mai târziu: „Se pretinde că doctrina Treimii Sfinte este o doctrină foarte importantă, esențială și chiar de bază. Dacă acesta este într-adevăr cazul, *nu ar*

trebuie să fie declarată undeva în Biblie clar, direct și explicit? Dacă aceasta este doctrina care în mod special constituie unicitatea Creștinismului...cum poate fi numai *presupusă* în revelația biblică?...Pentru că aici este o chestiune în aparență de importanță esențială unde Scripturile nu vorbesc tare și clar.

„Foarte puțin răspuns direct poate fi adus acestei acuzații. *Este puțin probabil că există vre-un text în Biblie care să poată fi arătat că învață doctrina Treimii Sfinte într-un mod direct, clar și neîndoielnic*” (p.108-109). Mai departe în broșura aceasta vom examina diferite scripturi folosite adesea ca să suporte doctrina Treimii Sfinte.

Shirlie Guthrie, Jr., profesor de teologie la Seminarul Teologic Columbia, scrie: „Biblia nu învață doctrina Treimii Sfinte. Nici cuvântul însuși „treime[Trinity],” nici asemenea limbaj ca „unul în trei,” „trei într-unul,” „o esență [sau substanță], și trei persoane” există în limbajul biblic. Limbajul doctrinei este limbajul bisericii antice luat din filozofia clasică greacă” (*Christian Doctrine [Doctrina Creștină]*, 1994, pp. 76-77).

Scenariul în care a fost introdusă Treimea Sfântă

Pentru că Treimea Sfântă nu se află în Biblie, așa cum atât de mulți școlari și teologi recunosc, cum s-a ajuns atunci să fie privită ca o învățătură atât de importantă?

Profesorii de teologie Roger Olson și Christofer Hall explică parte din încercătură în cartea lor *The Trinity [Treimea Sfântă]*: „Este de înțeles că importanța plasată asupra acestei doctrine este uimitoare pentru mulți creștini și studenți laici. Nicăieri în Scriptură nu este declarată clar și fără dubiu... Cum poate fi atât de importantă dacă nu este declarată explicit în Scriptură?...

„Doctrina Treimii Sfinte s-a dezvoltat treptat după completarea Noului Testament în focul controverselor, dar părinții bisericii care au dezvoltat-o au crezut că ei simplu interpretau dezvoltarea divină și nici de cum că speculau sau inventau idei noi. Întreaga doctrină a Treimii Sfinte a fost finalizată în secolul al patrulea la două consilii ecumenice (universale): Nicea (325 AD) și Constantinopol (381 AD)” (2002, pp.1-2).

Vedem de aici precum și din alte surse citate mai sus că ideea Treimii Sfinte a fost străină scriitorilor Biblici. În schimb, cât de multe din sursele aceste recunosc deschis, doctrina Treimi Sfinte s-a dezvoltat cu mult mai târziu și peste o durată de câteva secole.

Pentru a înțelege factorii care au condus la introducerea acestei credințe, trebuie ca mai întâi să mergem înapoi să vedem tendințe pline de consecințe și puțin înțelese care au început în primele câteva decenii ale Bisericii inițiale. Este o poveste surprinzătoare și în multe moduri șocantă!

Originea surprinzătoare a Doctrinei Treimii Sfinte

„Și veți cunoaște adevărul,
iar adevărul vă va face liberi” (Ioan 8:32).

Cea mai multă lume presupune că tot ceea ce poartă numele de „creștin” trebuie să fi avut originea cu Isus Hristos și adepții Lui dela început. Dar în mod categoric acesta nu este cazul. Tot ceea ce trebuie să facem este să ne uităm la vorbele lui Isus Hristos și ale apostolilor Săi ca să vedem că în mod clar aceasta nu este adevărat.

Registrul istoric arată că, după cum au prezis Isus și scriitorii Noului Testament, au apărut devreme în cadrul Bisericii diferite idei și învățatori eretice și au infiltrat-o de din afară. Hristos însuși i-a avertizat pe adepții Săi: „Băgați de seamă să nu vă înșele cineva. Fiindcă vor veni mulți în Numele Meu...Și vor înșela pe mulți” (Matei 24:4-5).

Poți citi multe avertizări asemănătoare în alte locuri (cum sunt Matei 24:11; Faptele Apostolilor 20:29-30; 2 Corinteni 11:13-15; 2 Timotei 4:2-4; 2 Petre 2:1-2; 1 Ioan 2:18-19, 26; 4:1-3).

La numai două decenii după moartea și învierea lui Hristos, apostolul Pavel a scris despre mulți credincioși că deja „treceți așa de repede ... la o altă Evanghelie” (Galateni 1:6). El a scris că a fost forțat să rivalizeze cu „apostoli mincinoși, niște lucrători înșelători, cari se prefac în apostoli ai lui Hristos” (2 Corinteni 11:13). Una dintre problemele principale cu care a trebuit să aibă de a face a fost „frații mincinoși” (versul 26).

Spre sfârșitul primului secol, după cum vedem în 3 Ioan 9-10, condițiile au devenit atât de teribile încât preoții falși au refuzat deschis să-i primească pe reprezentanții apostolului Ioan și excomunicau din Biserică pe adevărații creștini!

Edward Gibbon, faimosul istoric, a scris despre perioada aceasta zbuciumată în lucrarea sa clasică *The History of the Decline and the Fall of the Roman Empire [Istoria declinului și a căderii Imperiului Roman]* ca „un nor negru care acoperă prima perioadă a bisericii” (1821, vol. 2, p. III). Nu trecut mult până când adevărații slujitori ai lui Dumnezeu au devenit o minoritate marginalizată și împrăștiată între cei ce se chemau ei înșiși Creștini. O religie foarte diferită, acum compromisă cu multe concepții și obiceiuri originare în păgânismul din antichitate (o asemenea amestecare de credințe religioase fiind cunoscută ca *sincretism*, a fost obișnuită în Imperiul Roman al epocii), a pus stăpânire și a transformat credința fondată de Isus Hristos.

Istoricul Jesse Hurlbut spune despre perioada aceasta de transformare: „Noi numim ultima generație a primului secol, dela 68 la 100 AD, „Epoca Întunericului,” în parte pentru că umbra persecuției era peste biserică, dar mai special pentru că din toate perioadele istorice [ale bisericii], este aceea despre care știm cel mai puțin. Nu mai avem lumina clară a cărții Faptele Apostolilor care să ne îndrume; și nici un autor al acelei epoci nu a umplut golul din istorie.

Pentru cincizeci de ani după viața apostolului Pavel o cortină atârna peste biserică, prin care ne străduim fără folos să privim; și când se ridică în sfârșit, în jurul 120 AD prin scrierile celor mai devreme părinți ai bisericii, găsim o biserică foarte diferită în multe aspecte de aceea din zilele Sfântului Petre și Sfântului Pavel” (*The Story of the Christian Church [Povestea Bisericii Creștine]*, 1970, p. 33).

Biserica aceasta „foarte diferită” va crește în putere și influență, și în câteva secole scurte va ajunge să domine chiar atotputernicul Imperiu Roman!

Pe la al doilea secol, membrii credincioși ai Bisericii, „turma mică” a lui Hristos (Luca 12:32) fusese în mare parte împrăștiată de valuri de persecuție ucigătoare. Ei au păstrat ferm adevărul biblic despre Isus Hristos și Dumnezeu Tatăl, deși ei au fost persecutați atât de autoritățile romane cât și de acei care pretindeau că erau creștini dar în realitate propovăduiau „un alt Isus” și o „altă Evanghelie” (2 Corinteni 11:4; Galateni 1:6-9).

Ideile diferite despre divinitatea lui Isus conduc la conflict

Acesta a fost decorul în care s-a format doctrina Treimii Sfinte. În deceniile acelea inițiale, după serviciul, moartea și învierea lui Isus Hristos, și acoperind următoarele câteva secole, au apărut diferite idei despre esența Sa exactă. A fost El un om? A fost Dumnezeu? A fost El Dumnezeu apărând ca om? A fost El o iluzie? A fost El un simplu om care a deveni Dumnezeu? A fost El creat de Dumnezeu Tatăl, sau a existat El veșnic împreună cu Tatăl?

Toate ideile acestea au avut preponenții lor. Unitatea de credință a Bisericii originale a fost pierdută noilor credințe, multe împrumutate sau adaptate din religiile păgâne, care au înlocuit învățăturile lui Isus și ale apostolilor.

Să fim clari, atunci când s-a ajuns la dezbateri intelectuale și teologice în secolele acelea dela început care au condus la formularea Treimii Sfinte, Biserica adevărată a fost în general absentă de pe scenă, fiind împinsă în subteran. (Vezi capitolul „Apariția unui Creștinism Fals” în broșura noastră gratuită Biserica Clădită de Isus pentru un rezumat al acestei perioade decisive. Coboară sau cere copia ta gratuită dela www.GNmagazine.org/booklets).

Pentru acest motiv, în perioada aceasta furtunoasă vedem adesea dezbateri nu între adevăr și eroare, ci între o eroare și o eroare diferită – un fapt recunoscut rareori de mulți școlari moderni și totuși hotărâtor pentru înțelegerea noastră.

Un astfel de exemplu clasic a fost controversa asupra esenței lui Hristos care a condus pe împăratul roman Constantin cel Mare să convină Consiliul dela Nicea (în vestul Turciei moderne de azi) în 325 A.D.

Constantin, deși ținut de mulți ca fiind primul împărat roman „creștin,” a fost de fapt un închinător al soarelui care a fost botezat numai pe patul său de moarte. În timpul domniei sale și-a avut asasinați pe fiul său cel mai mare și pe soția sa. El a fost de asemenea un anti semit vehement, referindu-se într-unul din edictele sale la „gloata detestabilă de evrei” și „obiceiurile acestor cei mai detestabili oameni” – obiceiuri care erau de fapt înrădăcinate în Biblie și practicate de Isus și de apostoli.

Ca împărat într-o perioadă de mare tumult în Imperiul Roman, Constantin a fost provocat cu păstrarea unității imperiului. El a recunoscut valoarea religiei pentru unificarea imperiului său. Aceasta a fost, de fapt, unul dintre motivele principale în acceptarea și aprobarea religiei „creștine” (care, la momentul acela, se îndepărtase cu mult de învățăturile lui Isus Hristos și a apostolilor și era creștină numai în nume).

Dar acum Constantin a avut de întâmpinat o nouă provocare. Cercetătorul de religie Karen Armstrong explică în *A History of God [O istorie a lui Dumnezeu]* „una dintre primele probleme care trebuia să fie rezolvată a fost doctrina lui Dumnezeu ... un nou pericol s-a ridicat din interior care avea să împartă creștinii în tabere contradictorii de neîmpăcat” (193, p. 106).

Dezbaterea asupra esenței lui Dumnezeu în Consiliul dela Nicea

Constantin a convocat Consiliul dela Nicea în anul 325 atât pentru motive politice – pentru unitatea imperiului – cât și religioase. Prima chestiune în discuție a ajuns să fie cunoscută ca controversa ariană.

„Cu speranța ca să asigure suportul pentru tronul său al corpului tot crescând de creștini el le-a arătat o favoare considerabilă și a fost în interesul lui să aibă o biserică unită și viguroasă. Controversa Ariană îi amenința unitatea și puterea. Deci el și-a luat sarcina să aducă la un sfârșit problema aceasta. I-a fost sugerat, poate că de episcopul spaniol Hosius, care de asemenea avea influență la curte, că dacă un sinod, reprezentând estul și vestul, s-ar fi întrunit, ar mai fi fost posibil să restaureze armonia.

„Constantin însuși bine-nțeleș nici n-a știut, nici că i-a păsat, ceva despre chestiunea în dispută dar el a fost nerăbdător să aducă controversa la un sfârșit, și sfatul lui Hosius i-a apărut ca fiind înțelept” (Arthur Cushman McGiffert, *A History of Christian Thought [O istorie a gândirii creștine]*, 1954, vol.1, p. 258).

Arius, un preot din Alexandria, Egipt, învăța că Hristos, pentru că El a fost Fiul lui Dumnezeu, Tatăl, trebuie să fi avut un început și deci a fost o creație specială a lui Dumnezeu. Mai mult, dacă Isus a fost Fiul, Tatăl trebuie să fie în mod necesar mai bătrân.

Opus învățăturilor lui Arius a fost Atanasius, un diacon de asemenea din Alexandria. Părerea lui a fost o formă primitivă de Trinitarianism în care Tatăl, Fiul și Sfântul Duh au fost unul dar în același timp distincți de fiecare.

Hotărârea, ce punct de vedere avea să accepte consiliul bisericesc, a fost în mare parte arbitrară. Karen Armstrong explică în *A History of God [O istorie a lui Dumnezeu]*: „Când episcopii s-au adunat la Nicea în 20 Mai 325, ca să rezolve criza, foarte puțini ar fi împărtășit părerea lui Atanasius a lui Hristos. Cei mai mulți au păstrat o poziție între Atanasius și Arius” (pagina 110).

Ca împărat, Constantin, a fost în poziția neobișnuită de a decide doctrina bisericii deși el nu a fost în realitate creștin. (În anul următor el și-a asasinat soția și fiul, cum a fost menționat mai înainte).

Istoricul Henry Chadwick confirmă, „Constantin, ca și tatăl său, s-a închinat Soarelui Necucerit” (*The Early Church [Biserica inițială]*, 1993, p. 122). Cu privire la îmbrățișarea împăratului a creștinismului, Chadwick admite, „Convertirea lui nu trebuie interpretată ca o experiență interioară a grației ... A fost o chestiune militară. Înțelegerea lui a doctrinei creștine nu a fost niciodată prea clară” (p. 125).

Chadwick totuși zice că botezul însuși pe patul de moarte a lui Constantin „nu implică nici un dubiu asupra credinței sale creștine,” fiind obișnuit pentru conducători ca să amâne botezul ca să evite responsabilitatea pentru lucruri ca tortura și execuția criminalilor” (p. 127). Dar justificarea aceasta în realitate nu ajută cazul că convertirea împăratului să fi fost adevărată.

Norber Brox, un profesor de istoria bisericii, confirmă că Constantin nu a fost niciodată actualmente un creștin convertit: „Constantin nu a suferit nici o convertire; nu există nici un semn de schimbare a credinței în el. El nu și-a spus niciodată că s-a întors către o altă zeităte...În momentul când el s-a întors către creștinism, pentru el aceasta a fost *Sol Invictus* (victoriosul zeu soare)” (*A Concise History of the Early Church [O istorie concisă a bisericii de la început]*, 1996, p. 48).

Când ajunge la Consiliul dela Nicea, *The Encyclopedia Britanica [Enciclopedia Britanică]* declară: „Constantin însuși a prezidat, conducând activ discuțiile, și a propus

personal...formula crucială exprimând relația lui Hristos cu Dumnezeu în crezul produs de consiliu...Intimidați de împărat, episcopii, numai cu două excepții, au semnat crezul, mulți dintre ei contra înclinației lor” (ediția 1971, vol. 6, „Constantin,” p. 386).

Cu aprobarea împăratului, Consiliul a respins vederea minorității a lui Arius, și, ne având nimic cu care s-o înlocuiască, a aprobat vederea lui Atanasius – de asemenea o vedere minoritară. Biserica a fost lăsată în poziția stranie ca suportând oficial, din momentul acela înainte, hotărârea luată la Nicea de a aproba o decizie susținută de numai o minoritate a celor prezenți.

Baza pentru acceptarea oficială a Treimii Sfinte a fost pusă – dar a luat mai mult de trei secole după moartea și învierea lui Isus Hristos pentru ca să apară învățătura aceasta nebiblică!

Influența Filozofiei Grece asupra Doctrinei Sfintei Treimi

Mulți istorici și școlari religioși, unii citați în tipăritura aceasta, atestă la influența filozofiei grece sau platonice în dezvoltarea și acceptarea doctrinei Treimii Sfinte în secolul al patrulea. Dar ce a însemnat o asemenea filozofie și cum a ajuns să afecteze doctrina Treimii Sfinte?

Ca să rezumăm pe scurt ce este mai potrivit, începem prin menționarea renumitului filozof grec Plato (cca. 429-347 BC). El a crezut într-o triadă divină de „Dumnezeu, idee și Duhul Lumii,” deși el „nu a explicat sau armonizat nicăieri triada aceasta” (Charles Bigg, *Christian Platonists of Alexandria [Creștinii Platonişti din Alexandria]*, 1886, p.249).

Mai târziu gânditori greci au rafinat concepțiile lui Plato în ceea ce ei s-au referit ca trei „substanțe” – Dumnezeul suprem sau „Acela” dela care au venit „mintea” și „gândirea” și un „duh” sau „suflet.” În gândirea lor ele au fost toate „substanțe” sau aspecte divine diferite ale aceluiași Dumnezeu. Un alt mod de a exprima aceasta a fost ca „bun,” personificarea acestui bun și agentul prin care acel bun era îndeplinit. Din nou, acestea au fost aspecte divine diferite ale aceluiași bun suprem – distincte și totuși unite ca unul.

O asemenea gândire metafizică a fost obișnuită în intelectualitatea lumii grece și a

fost transferată în gândirea lumii romane a perioadei Noului Testament și a următoarelor secole. Pe măsură ce ultimii apostoli au început să moară, parte din gândirea aceasta metafizică a început să afecteze și să infiltreze biserica inițială în special prin cei care începuseră deja să fie compromiși cu păgânismul.

Așa cum școlarii Bibliei John McClintock și James Strong explică: „Spre sfârșitul primului secol și în timpul celui de al doilea, mulți oameni învățați au venit la creștinism atât din Iudaism cât și din păgânism. Aceștia au adus cu ei în școlile creștine de teologie ideile și frazeologia lor platonice (*Cyclopaedia of Biblical Theological and Ecclesiastical Literature [Ciclopaedia de literatură biblică teologică și ecleziastică]*, 1891, vol. 10, „Treimea Sfântă [Trinity],” p. 553).

Adevărata Biserică în general a rezistat acestor infiltrații și a păstrat ferm învățăturile apostolilor, trăgând doctrinele lor din scrierile apostolilor și „Sfintele Scripturi [cărțile Vechiului Testament], cari pot să-ți dea înțelepciunea care duce la mântuire” (2 Timotei 3:15).

Două linii ale creștinismului s-au despicate și s-au dezvoltat separat – una devotată învățăturilor clare și simple ale Bibliei și cealaltă compromițând din ce în ce

mai mult cu gândirea și obiceiurile păgâne adoptate din lumea greco-romană.

Astfel, pe măsură ce dezbaterile asupra esenței lui Dumnezeu a crescut în secolul al patrulea conducând la Consiliile din Nicea și Constantinopol, nu a mai fost o dezbateră între adevăr biblic și eroare. Ambele părți ale dezbaterii fuseseră compromise serios prin acceptarea lor a ideilor filozofice nebiblice.

Mulți din conducătorii bisericii care au formulat doctrina Treimii Sfinte erau saturați în filozofia greacă și platonice și aceasta a influențat vederile și învățăturile lor religioase. Limbajul folosit la descrierea și definirea Treimii Sfinte este, de fapt, luat direct din filozofia platonice și greacă. Cuvântul *treime* [*trinitate*] nu este nici biblic nici creștin. În schimb, termenul platonice *trias*, dela cuvântul pentru trei, a fost latinizat ca *trinitas* – ultimul rezultând în cuvântul *trinitate* (*treime*).

Școala catehetică din Alexandria care a venerat ca conducători ai săi pe Clement din Alexandria și pe Origen, cel mai mare teolog al bisericii grece, a aplicat metoda alegorică ca să explice Scripturile. *Gândirea i-a fost influențată de Plato: punctul ei puternic a fost speculațiile teologice (păgâne)*. Atanasius și cei trei Capadocieni [oamenii a căror vederi Trinitariene au fost adoptate de Biserica Catolică la Consiliile dela Nicea și Constantinopol] fuseseră incluși între membrii săi” (Hubert Jedin, *Ecumenical Councils of the Catholic Church: An Historical Outline [Consiliile ecumenice ale Bisericii Catolice: o delinare istorică]*, 1960, p. 28).

Doctrinile Logosului (i.e. „Cuvântul” o desemnare pentru Hristos în Ioan 1) și ale Treimii Sfinte au primit forma lor dela Părinții Greci, care ...”*au fost influențați mult, direct sau indirect, de filozofia platonice...Nu poate fi negat că*

erori și corupții s-au strecurat în Biserica din această sursă” (The New Schaff-Herzog Encyclopedia of Religious Knowledge [Noua enciclopedie Schaff-Herzog de cunoștințe religioase], Samuel Macauley Jackson, editor, 1911, vol. 9, p. 91).

Prefața la *History of Christianity [Istoria creștinismului]* a istoricului Edward Gibbons, însumează influența greacă în adoptarea doctrinei Treimii Sfinte declarând: „Dacă păgânismul a fost cucerit de creștinism, este la fel de adevărat că creștinismul a fost viciat de păgânism. Divinitatea pură (religia de bază, în contextul acesta) a primilor creștini... *a fost schimbată de Biserica din Roma, în dogma de nepriceput a Treimii Sfinte. Multe din doctrinele păgâne, inventate de egipteni și idealizate de Plato, au fost reținute ca fiind demne de crezut”* (1883, p. XVI). (Vezi „Cum au influențat Zeii Trinitarieni din Antichitate adoptarea Treimii Sfinte,” începând la pagina 16).

Legătura dintre învățăturile lui Plato și Treimea Sfântă cum a fost adoptată de Biserica Catolică secole mai târziu, este atât de puternică încât Edward Gibbons, în capodopera sa *The History of the Decline and Fall of the Roman Empire [Istoria decăderii și a căderii Imperiului Roman]*, s-a referit la Plato ca „*înțeleptul atenian, care astfel anticipase miraculos una dintre cele mai surprinzătoare descoperiri ale revelației creștine*” – „Treimea Sfântă” (1890, vol.1, p. 574).

Astfel putem vedea că doctrina Sfintei Treimi îi datorează mult mai puțin Bibliei decât speculațiilor metafizice ale lui Plato și a altor filozofi păgâni greci. Nu e de mirare că apostolul Pavel ne avertizează în Coloseni 2:8 „*Luați seama ca nimeni să nu vă fure cu filozofia și cu o amăgire deșartă, după datina oamenilor, după învățăturile înșepătoare ale lumii, și nu după Hristos!*”

Decizia dela Nicea nu a încetat dezbaterea

Consiliile dela Nicea nu a încetat controversa. Karen Armstrong explică: „Athanasius a reușit să impună teologia lui asupra delegaților...cu împăratul în spatele lor...”

„Aparența de înțelegere i-a făcut plăcere lui Constantin, care nu a avut nici o înțelegere a chestiunilor teologice, dar de fapt nu a fost unanimitate la Nicea. După terminarea Consiliului, episcopii au continuat să învețe ca mai înainte, și criza Ariană a continua pentru încă șaiszeci de ani. Arius și adepții săi au continuat să se lupte și au reușit să recâștige favoarea imperială. Athanasius a fost exilat nu mai puțin de cinci ori. A fost foarte dificil să-și impună crezul” (pp.110-111).

Neînțelegerile au continuat și uneori au fost violente și sângeroase. Cunoscutul istoric Will Durant scrie despre consecințele Consiliului dela Nicea: „Probabil că mai mulți creștini au fost măcelăriți în acești doi ani (342-3) decât în toate persecuțiile creștinilor de păgâni în istoria Romei” (*The Story of Civilization [Povestea Civilizației], vol. 4: Epoca credinței [The Age of Faith], 1950, p.8*). În timp ce pretindeau a fi creștini mulți credincioși s-au luptat și s-au măcelărit cu cruzime unii pe alții asupra vederilor lor diferite a lui Dumnezeu!

În următoarele decenii, Profesorul Harold Brown, citat mai devreme, scrie: „În timpul deceniilor de mijloc a acestui secol, dela 340 la 380, istoria doctrinei apare mai mult ca istoria intrigilor de curte și biserică și neliniște socială...Doctrinile centrale forjate în perioada aceasta adesea apar să fi fost realizate prin intrigi și violența gloatei prin consimțământul comun al creștinismului condus de Duhul Sfânt” (p. 119).

Dezbaterea se schimbă asupra esenței Sfântului Duh

Neînțelegerile s-au centrat în curând asupra altei chestiuni, esența Duhului Sfânt. În privința aceasta, declarația promulgată de Consiliul dela Nicea a zis simplu: „Noi credem în Duhul Sfânt!” Aceasta „se pare că a fost adăugată la crezul lui Athanasius ca un gând întârziat,” scrie Karen Armstrong. Lumea a fost în confuzie asupra Sfântului Duh. A fost un simplu sinonim pentru Dumnezeu sau a fost ceva mai mult?” (p. 115).

Profesorul Ryrice, de asemenea citat mai devreme, scrie: „În jumătatea a doua a secolului al patrulea, trei teologi din provincia Cappadocia în estul Asiei Mici (astăzi centrul Turciei) au dat o formă definitivă doctrinei Sfintei Treimi” (p. 65). Ei au propus o idee care a fost un pas dincolo de vederea lui Athanasius – că Dumnezeu Tatăl, Isus Fiul și Duhul Sfânt au fost egali și împreună într-o singură ființă, totuși distincți unul de altul.

Oamenii aceștia – Basil, episcopul din Cezarea, fratele său Grigore, episcopul de Nyssa, și Grigore din Nazianzus – au fost cu toții „educați în filozofia greacă” (Armstrong, p. 113), care fără îndoială le-a afectat vederile și credințele (vezi Influența filozofiei grece asupra doctrinei Sfintei Treimi, începând la pagina 13).

După părerea lor, explică Karen Armstrong, „Sfânta Treimi nu ar fi făcut sens decât ca o experiență mistică sau spirituală... *Nu a fost o formulare logică sau intelectuală, dar un paradigmă imaginar care uluiește rațiunea.* Grigore din Nazianzus a clarificat aceasta când a explicat că contemplarea a Trei în Unul a produs o emoție profundă și copleșitoare care buimăcește claritatea gândirii și a intelectului. De îndată ce pricep pe Unul sunt iluminat de splendoarea Treimii, și de îndată ce disting Treimea sunt purtat înapoi la Unul. Când meditez la oricare dintre cei Trei, mă gândesc la El ca la întregul, și ochii mi se umplu, și cea mai mare parte

din ceea ce gândesc dispăre” (p. 117). Nu este de mirare că, conchide Armstrong: „pentru mulți creștini occidentali ... Treimea Sfântă este pur și simplu dincolo de orice închipuire” (ibid.).

Cum au influențat vechii zei trinitarieni adoptarea Sfintei Treimi

Mulți din cei care cred în Sfânta Treime sunt surprinși, poate chiar șocați, să afle că ideea unor ființe divine existând ca trinități sau triade a precedat cu mult creștinismul. Totuși, după cum vom vedea, dovezile sunt documentate din abundență.

Maria Sinclair, Contesa de Caithness, în cartea sa din 1876 *Old Truths in a New Light [Adevăruri vechi într-o lumină nouă]*, declară: „Este presupus în general, deși greșit, că doctrina Sfintei Treimi este de origine creștină. *Aproape fiecare națiune din antichitate a posedat o doctrină asemănătoare.* [Teologul catolic din antichitate] Sf. Jerome, mărturisește fără echivoc „Toate națiunile din antichitate au crezut în Trinitate (p. 382).

Observă cum următoarele citate documentează credința într-o trinitate divină în multe regiuni și religii din lumea antică.

Sumeria

Universul a fost împărțit în trei regiuni, fiecare din ele devenind tărâmul unui zeu. Partea lui Anu a fost cerul. Pământul i-a fost dat lui Enlil. Ea a devenit domnițoarea apelor. *Împreună ei au constituit triada Marilor Zei” (The Larousse Encyclopedia of Mythology [Larousse enciclopedia mitologiei], 1994, pp. 54-55).*

Babilonia

Vechii babilonieni au recunoscut doctrina unei trinități, sau trei persoane într-un singur zeu – cum apare dintr-un zeu compus cu trei capete formând parte din mitologia lor, și de folosirea triunghiurilor echilaterale, de asemenea ca o emblemă a unei asemenea trinități în unitate” (Thomas Dennis Rock, *The Mystical Woman and the Cities of the Nations [Femeia mistică și orașele națiunilor]*, 1867, pp. 22-23).

India

Puranas, una din bibliile hindu de mai mult de 3000 de ani în urmă, conține pasagiul următor: „O, voi trei Domni! Să știți că recunosc numai un singur Zeu. Spuneți-mi, deci, care dintre voi este divinitatea adevărată, ca să mă pot adresa lui singur în rugăciunile mele. Cei trei zei, Brahma, Vișnu și Siva [sau Șiva], arătându-i-se i-au răspuns: „Află, O, credinciosule, că nu există în realitate diferențe între noi. Ceea ce ție îți apare astfel, este numai o asemănare. *Singura ființă apare în trei forme, prin acțiunile de creație, preservare și distrugere, dar ea este una.*”

Deci triumful a fost adoptat de toate națiunile antice ca un simbol al zeității lor...Numărul trei a fost considerat de toate națiunile păgâne ca numărul suprem al numerelor mistice, pentru că, așa cum remarcă Aristotel, conține în el însuși un început, un mijloc și un sfârșit. Deci găsim că desemnează unele din atributele, aproape, a tuturor zeilor păgâni” (Sinclair, pp. 382-383).

Grecia

Aristotel a scris în secolul al patrulea BC: „Toate lucrurile sunt trei, și de trei ori este totul: să folosim numărul acesta în închinarea zeilor, pentru că, după cum spun Pitagoreenii, totul și toate lucrurile sunt legate de trei, pentru că sfârșitul, mijlocul și începutul au numărul acesta în tot, și acestea compun numărul Trinității” (Arthur Weigall, *Paganism in Our Christianity [Păgânismul în creștinismul nostru]*, 1928, pp. 197-198).

Egipt

Imnul lui Amun declară că „Nici un zeu nu a existat înainte de el [Amun]” și „*Toți zeii sunt trei*: Amun, Re și Ptah, și nu există un al doilea. Ascuns îi este numele ca Amon, el este Re la față, și trupul îi este Ptah...Aceasta este o declarație a trinității: cei trei zei principali ai Egiptului însumați într-unul dintre ei, Amon. Este clar că ideea unității organice în cadrul pluralității a primit un impuls extraordinar prin formularea aceasta. *Teologic, într-o formă nefinisată a venit uimitor de aproape de forma ulterioară creștină a unei Trinități plurale monoteiste*” (Simson Najovits, *Egypt, Trunk of the Tree [Egiptul, trunchiul pomului]*, vol. 2, 2004, pp. 83-84).

Alte regiuni

Multe alte regiuni au avut divinitățile trinitare ale lor proprii. În Grecia au fost Zeus, Poseidon și Adonis. Fenicienii s-au închinat la Ulomus, Ulosuros și Eliun. Roma i s-a închinat lui Jupiter, Neptun și Pluto. În națiunile germanice ei au fost Wotan, Thor și Fricco. Privitor la Celți, o sursă declară: „Vechile zeități păgâne ale păgânilor irlandezi, Criosan, Biosena și Seeva, sau Sheeva, sunt fără îndoială Creeșna [Krișna], Veeșnu [Vișnu], [sau totul inclusiv] Brahma, și Seeva[Șiva] ale Hindușilor. (Thomas Maurice, *The History of Hindustan [Istoria Indiei]*, vol. 2, 1798, p. 171).

„Originea Concepției este în întregime păgână”

Egiptologul Arthur Weigall, în timp ce el însuși a fost un trinitarian, a însumat influența credințelor antice în adoptarea doctrine Treimii Sfinte de Biserica Catolică în următorul extras din cartea lui citată anterior:

„Nu trebuie uitat că Isus Hristos nu a menționat niciodată un asemenea fenomen [Treimea Sfântă], și nicăieri în Noul Testament nu apar cuvintele „Treime Sfântă.” Ideea a fost numai adoptată de Biserică la trei sute de ani după moartea Domnului nostru; și originea concepției este în întregime păgână...

„*Egiptenii din antichitate, a căror influență asupra gândirii religioase dela început a fost profund, de obicei își aranjau zeii și zeițele lor în trinități*: așa cum a fost trinitatea lui Osiris, Isis și Horus, trinitatea lui Amen, Mut și Khonsu, trinitatea lui Khnum, Satis și Anukis, ș.a.m.d.

„Primii creștini, totuși, *nu s-au gândit dela început să aplice ideea propriei lor credințe*. Ei și-au exprimat devoțiunile lor pentru Dumnezeu Tatăl și Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, și au recunoscut taina și existența nedefinită a Duhului Sfânt; dar nu au avut nici un gând ca aceștia trei să formeze o Treime, co-egali și uniți în Unul...

Aplicarea acestei concepții păgâne vechi a Trinității la teologia creștină a fost posibilă prin *recunoașterea Duhului Sfânt ca a treia „Persoană,” co-egală cu celelalte „Persoane”*...

„Idea Duhului fiind co-egală cu Dumnezeu, în general, nu a fost recunoscută până la a doua jumătate a secolului al patrulea, AD... În anul 381 Consiliul din Constantinopol a adăugat Crezului Nicean o descripție a Duhului Sfânt ca „Domn, și dătător de viață, care pleacă dela Tatăl, care împreună cu Tatăl și Fiul este închinat și glorificat”...

„Astfel crezul Athanasian, care este o compoziție mai târzie dar reflectă concepțiile generale ale lui Athanasius [Trinitarianul secolului 4 a cărui vederi au devenit eventual doctrina oficială] și a școlii sale, au formulat concepția unei Treimi co-egale, în care Duhul Sfânt este a treia „persoană;” și astfel a fost făcută o dogmă a credinței, și credința a Trei în Unul și Unul în Trei a devenit o doctrină absolută a Creștinismului, deși nu fără răscoale teribile și vărsare de sânge..

„Astăzi nici un gânditor creștin...nu dorește să fie precis asupra ei, în special pentru că definiția este în mod evident păgână în origine și nu a fost adoptată de Biserică până la aproape trei sute de ani după Hristos” (pp. 197-203).

James Bonwick însumat bine povestea în pagina 396 a lucrării sale din 1878, *Egyptian Belief and Modern Thought [Credința egipteană și gândirea modernă]*: „Este un fapt incontestabil că mai mult sau mai puțin în întreaga lume zeitățile sunt în triade. Regula aceasta este aplicabilă atât în emisferile de est sau vest, la nord și sud.

„Mai departe, este observat că, într-un mod oarecum mistic, triada a trei persoane este una. Primul este la fel ca al doilea sau al treilea, al doilea ca primul sau al treilea, al treilea ca primul sau al doilea; de fapt, ei sunt fiecare celălalt, una și aceeași ființă individuală. Definiția lui Athanasius, care a trăit în Egipt, este aplicabilă tuturor trinităților religiilor păgâne.”

Neînțelegerile continue conduc la Consiliul dela Constantinopol

În anul 381, 44 de ani după moartea lui Constantin, împăratul Theodosius cel Mare a convocat Consiliul dela Constantinopol (astăzi Istanbul, Turcia) pentru a rezolva neînțelegerile acestea. Grigore din Nazianzus, numit recent ca episcop al Constantinopolului, a prezidat peste Consiliu și a îndemnat adoptare vederii sale a Duhului Sfânt.

Istoricul Charles Freeman declară: „În fapt nu este cunoscut nimic despre dezbaterile teologice ale consiliului din 381, dar Grigore a sperat cu siguranță să obțină oarecare acceptare a vederii sale că Duhul era co-substanțial cu Tatăl [însemnând că persoanele sunt ale aceleiași ființe, cum substanță în contextul acesta denotă calitatea individuală].

Fie că el a tratat chestiunea cu stângăcie, fie că simplu nu a existat nici o șansă pentru un consens, „Macedonienii,” episcopii care au refuzat să accepte întreaga divinitate a Duhului Sfânt, au părăsit consiliul...În mod tipic, Grigore i-a ocărât pe episcopi pentru că au preferat să aibă o majoritate în loc ca pur și simplu să accepte „Cuvântul Divin” al Trinității bazat pe autoritatea sa” (*A.D. 381: Heretics, Pagans and the Dawn of Monotheistic State [AD 381: Eretici, păgâni și apusul statului monoteist]* 2008, p.90).

Grigore s-a îmbolnăvit curând și a trebuit să se retragă din consiliu. Cine avea să prezideze acum? „Și așa s-a întâmplat, că un oarecare Nectarius, un bătrân senator al orașului, care fusese un prefect popular ca rezultat al patronagiului său al jocurilor, dar care încă nu a fost un creștin botezat, a fost ales... Nectarius, se pare că nu a știut nimic de teologie, și a trebuit să fie inițiat în credința necesară mai înainte de a fi botezat și consacrat” (Freeman, pp.97-98).

Bizar, un om care până în momentul acela nu fusese creștin, a fost numit să prezideze peste un consiliu bisericesc important și însărcinat să determine ce urma să se învețe privitor la esența lui Dumnezeu!

Sfânta Treime devine doctrina oficială

Învățăturile celor trei teologi din Cappadocia „a făcut posibil ca Consiliul din Constantinopol (381) să afirme divinitatea Duhului Sfânt, care până în momentul acela *nu fusese nicăieri declarată clar, nici măcar în Scripturi*” (*The HarperCollins Encyclopedia of Catholicism [Enciclopedia de catolicism HarperCollins]*, „Dumnezeu [God],” p. 568).

Consiliul a adoptat o declarație care traduce în parte astfel: „Noi credem în Dumnezeu, Tatăl Atotputernic, Făcătorul cerului și al pământului, și al tuturor lucrurilor vizibile și invizibile; și într-un Domn Isus Hristos, singurul născut Fiul al lui Dumnezeu, născut de Tatăl înaintea vremilor...Și noi credem în Duhul Sfânt, Domn și Dătător de viață, care pleacă dela Tatăl, care împreună cu Tatăl și Fiul este închinat și glorificat, de care au vorbit proorocii...” Declarația afirmă de asemenea credința într-o Biserică sfântă, catolică [însemnând în contextul acesta universală, întreagă și completă] și apostolică...”

Cu declarația aceasta din 381, care avea să fie cunoscută ca Crezul Nicean - Constantinopol, Treimea Sfântă, așa cum este în general înțeleasă astăzi a devenit credința și învățătura oficială cu privire la esența lui Dumnezeu.

Profesorul de teologie Richard Hanson observă că un rezultat al acestei decizii a consiliului a fost „să reducă semnificațiile cuvântului „Dumnezeu” dela o foarte mare selecție de alternative la una singură,” astfel că „atunci când omul Occidental zice astăzi „Dumnezeu” el înțelege unul, singur exclusiv Dumnezeu [Trinitarian – Treimea Sfântă] și nimic altceva” (*Studies in Christian Antiquity [Studii în antichitatea creștină]*, 1985, pp. 243-244).

Astfel, împăratul Theodosius – care el însuși nu a fost botezat decât cu un an înaintea convocării consiliului – a fost, ca și Constantin cu șase decenii mai devreme, instrumental în stabilirea de doctrine principale ale bisericii. Așa cum notează istoricul Charles Freeman, „Este important să ne reamintim că Theodosius n-a avut nici o educație teologică a sa proprie și că a pus în loc ca dogmă o formulă conținând probleme filozofice insolubile de care el ar fi fost ignorant. În fapt, legile împăratului au redus la tăcere dezbaterea când încă nu a fost rezolvată” (p.103).

Alte credințe privitor la esența lui Dumnezeu au fost interzise

Acum că s-a ajuns la o decizie, Theodosius nu va tolera nici o părere diferită. El a proclamat propriul său edict care citea: „Noi poruncim acum ca toate bisericile urmează să fie înmânate episcopilor care profesază că Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt sunt o singură maiestate, de aceeași măreție, de o splendoare, care nu stabilește diferență prin separație sacrilegă, dar (care afirmă) ordinea Treimii Sfinte recunoscând Persoanele și unind Divinitatea” (citată de Richard Rubinstein, *When Jesus Became God [Când Isus a devenit Dumnezeu]*, 1999, p. 223).

Un alt edict al lui Theodosius a mers mai departe pretinzând aderența la noua învățătură: „Acum să credem în o divinitate a Tatălui, Fiului și a Duhului Sfânt, în egală majestate și o Sfântă Treime. Noi autorizăm pe adepții acestei legi să ia numele de Creștini Catolici; dar în ce-i privește pe ceilalți, pentru că, *în judecata noastră, sunt oameni nebuni nesăbuiți*, decretăm că ei

să fie însemnați cu numele infam de eretici, și să nu prezume să dea adunărilor lor numele de biserici.

„Ei vor suferi în primul rând pedeapsa condamnării divine, și a doua pedeapsă pe care autoritatea noastră, în acord cu voia Cerului, va hotăra să aplice” (reprodusă în *Documents of the Christian Church [Documente ale Bisericii Creștine]*, Henry Bettenson, editor, 1967, p.22).

Astfel vedem cum o învățătură care i-a fost străină lui Isus Hristos, neînvățată nici odată de apostoli, și necunoscută altor scriitori ai Bibliei, a fost fixată în loc iar adevărata dezvăluire biblică despre Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt au fost lăsate afară. Oricine nu a fost de acord, era, conform edictelor împăratului și a autorităților bisericești însemnat ca eretic și mânuit în conformitate.

O referință falsă la Sfânta Treime a fost adăugată în 1 Ioan 5:7-8

Unii dintre traducători Bibliei din secolele trecute au fost atât de zeloși să găsească suport pentru credința lor în Treimea Sfântă în Scripturi încât au *adăugat-o literal*. Un asemenea exemplu este 1 Ioan 5:7-8.

Se citește în versiunea King James, de asemenea cunoscută și ca Versiunea Autorizată, (ca și în traducerea Dumitru Cornilescu folosită aici) „(Căci trei sunt cari mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul și Duhul Sfânt, și acești trei una sunt.) Și trei sunt cari mărturisesc (pe pământ): Duhul, apa și sângele, și acești trei sunt una în mărturisirea lor.” Cuvintele în italică pur și simplu nu fac parte din manuscrisele în general acceptate ale Noului Testament. Regretabil, în pasajul acesta, unele dintre alte versiuni citesc esențial la fel.

Cele mai multe comentarii ale Bibliei care menționează adăugarea aceasta ne spun că este un comentariu fals adăugat la textul biblic. Consideră cuvintele *The New Bible Commentary: Revized [Noul comentariu al Bibliei: Revizuit]*: „Observă că VA (versiunea autorizată) include la punctul acesta material adițional. Dar cuvintele sunt clare o glosă [o notă adăugată] și sunt pe drept excluse din RSV (*Revised Standard Version [Versiunea Standard Revizuită]*) chiar și din marginile ei” (1970, p. 1269).

În *New Revised Standard Version [Noua Versiune Standard Revizuită]*, 1 Ioan

5:7-8 citește în mod corect și mai concis: „Sunt trei care dau mărturie: Duhul, apa și sângele, și acestea trei sunt de acord.” Ioan personifică aici cele trei elemente ca oferind mărturie, la fel cum Solomon a personificat înțelepciunea în cartea Proverbe.

Multe alte versiuni mai recente ale Bibliei recunosc la fel textele adăugate fals și le omit, incluzând New International Version [Noua Versiune Internațională], American Standard Version [Versiunea Standard Americană], și New American Standard Bible [Noua Biblie Standard Americană], English Standard Version [Versiunea Standard Engleză], New English Bible [Noua Biblie Engleză] și Revised English Bible [Biblia Revizuită Engleză], New American Bible [Noua Biblie Americană], Jerusalem Bible [Biblie Ierusalem] și New Jerusalem Bible [Noua Biblie Ierusalem], Good News Bible [Biblia Veștilor Bune], New Living Translation [Noua Traducere Vie], Holman Christian Standard Bible [Biblia Creștină Standard a lui Holman], Bible in Basic English [Biblia în Engleza de bază] și Twentieth Century New Testament [Noul Testament al Secolului Douăzeci].

Dovezile textuale sunt împotriva 1 Ioan 5:7-8,” explică Dr. Neil Lightfoot, un profesor de Noul Testament. „Din toate manuscrisele grecești, numai două îl conțin.

Aceste două manuscrise sunt de date foarte târzii, unul din al patrusprezecelea sau cincisprezecelea secol iar celălalt din secolul șaisprezecelea. Alte două manuscrise au versurile acestea două scrise pe margine. Toate aceste patru manuscrise arată că versul acesta a fost în aparență tradus dintr-o versiune târzie a *Latinei Vulgate* (*How we got the Bible [Cum am obținut Biblia]*, 2003, pp. 100-101).

The Expositor's Bible Commentary [Comentariul Traducătorului Bibliei] elimină de asemenea adausurile din 1 Ioan 5:7-8 din Versiunile King James and New King James „ca evident o glosă târzie și fără valoare” (Glenn Barker, vol.12, 1981, p. 353).

Peake's Commentary on the Bible [Comentariul Bibliei al lui Peake] este de asemenea foarte incisiv în comentariile sale: „Faimoasa interpolare după „trei martori” nu este tipărită în RSV și pe bună dreptate...Nici un grec respectabil (manuscris) îl conține. Apărând mai întâi într-un text latin târziu din secolul al patrulea, a intrat în Vulgate (versiunea latină din secolul al cincilea, care a devenit traducerea medievală obișnuită) și în sfârșit NT (Noul Testament) al lui Erasmus [care a produs noile texte grecești colaționate și o nouă versiune latină în secolul XVI]” (p. 1038).

Cartea mare a dificultăților Bibliei [The Big Book of Bible Difficulties] ne spune: „Versul acesta nu are nici un suport între manuscrisele grecești timpurii...Apariția lui în manuscrisele

grecești târzii este bazată pe faptul că Erasmus a fost supus presiunii ecleziastice ca să-l includă în NT grec al său din 1522, omițându-l în edițiile sale anterioare din 1516 și 1519 pentru că el nu putuse găsi nici un manuscris grec care îl conținea” (Norman Geisler și Thomas Howe, 2008, pp. 540+541).

Profesorii de teologie Anthony și Richard Hanson, în cartea lor *Reasonable Belief: A Survey of Christian Faith [Credință rezonabilă: O examinare a credinței creștine]*, explică adîția nepotrivită din text în felul acesta: „A fost adăugată de o persoană, sau persoane, întreprinzătoare în Biserica antică care au considerat că Noul Testament era foarte trist deficient ca mărturie directă a felului de doctrină a Sfintei Treimi pe care el a favorizat și care a determinat să corecteze această deficiență...Ar fi o pierdere de timp să încerci să citești doctrina Treimii Sfinte direct din paginile Noului Testament” (1980, p. 171).

Totuși, chiar adăugarea cuvintelor nu proclamă prin ea însăși doctrina Treimii Sfinte. Adausul, ilegitim cum este, numai îi prezintă pe Tatăl, Cuvântul și Duhul Sfânt ca martori. Aceasta nu spune nimic despre persoana celor trei pentru că versul 7 arată apa și sângele inanimat servind ca atare.

Încă odată, cuvântul *Treimea Sfântă [Trinitate]* nu a ajuns în folosință obișnuită ca termen religios până după Consiliul dela Nicea în 325 AD, câteva secole după ce ultimele cărți ale Noului Testament au fost completate. *Nu* este o concepție biblică.

Doctrina Treimii Sfinte hotărâtă prin încercare și greșeală

Lanțul acesta neobișnuit de evenimente este motivul pentru care profesorii de teologie Anthony și Richard Hanson vor însuma relatarea în cartea lor *Reasonable Belief: A Survey of Christian Faith [Credință rezonabilă: O observare a credinței creștine]* notând că adoptarea doctrinei Trinității a venit ca rezultat „al unui proces de explorare teologică care a durat *cel puțin trei sute de ani*...De fapt a fost un proces de încercare și eroare (aproape la nimereală), în care

eroarea nu a fost limitată numai la ne-ortodox....*Ar fi prostește să pretinzi că doctrina Treimii Sfinte a fost realizată prin ori care alt mod?* (1980, p.172).

Atunci ei conchid: „Acesta a fost un proces lung și confuz în care diferite școli de gândire în Biserică și-au introdus propriile lor convingeri, după care au încercat să impună asupra celorlalți, răspunsul lor la întrebarea, „Cât de divin este Isus Hristos?”...*Dacă a fost vre-odată o controversă hotărâtă prin metoda încercării și a erorii, a fost aceasta?*” (p. 175).

Clericul anglican și conferențiarul Universității Oxford K.E. Kirk scrie semnificativ despre adoptarea doctrinei Trinității: Revendicarea teologică și filozofică a divinității Duhului începe în secolul al patrulea; este natural să căutăm scriitori din perioada aceasta *ca să descoperim pe ce motive și-au bazat credința lor*. Spre surprinderea noastră, *suntem forțați să admitem că ei nu există nici unul...*

„*Această lipsă a teologiei creștine...de a produce justificare logică a unui punct cardinal în teologia sa trinitariană este de cea mai mare însemnătate posibilă. Suntem forțați, chiar înainte de a ne întoarce la problema revendicării doctrinei prin experiență, să ne întrebăm dacă teologia sau filozofia a produs vre-odată vre-un motiv dece credința ei ar fi trinitariană?*” („*The Evolution of the Doctrine of the Trinity*” [*Evoluția doctrinei Trinității*],” publicată în *Essays on the Trinity and the Incarnation* [*Eseuri asupra Trinității și a Încarnării*], A.E.J. Rawlinson, editor, 1928, pp.221-222).

Dece să crezi o învățătură care nu este bibică?

Acesta, pe scurt, este uimitoarea poveste de cum s-a ajuns să fie introdusă doctrina Treimii Sfinte – și cum au ajuns să fie marcați ca eretici și necredincioși cei care au refuzat s-o accepte.

Dar trebuie noi să ne bazăm vederea noastră asupra lui Dumnezeu pe o doctrină care nu este descrisă în Biblie, care nu a fost formalizată până după trei secole după vremea lui Isus Hristos și a apostolilor, care a fost dezbătută și argumentată pentru decenii (ca să nu mai menționăm secolele de atunci până acum), care a fost impusă de consilii religioase prezidate de novici sau necredincioși/păgâni și care a fost „hotărâtă prin metoda încercării și a greșelii”?

Desigur că nu. În loc noi trebuie să ne uităm în Cuvântul lui Dumnezeu – nu la ideea oamenilor – ca să vedem cum ni se descoperă Creatorul pe Sine!

Cum este Dumnezeu dezvăluit în Biblie?

„...Iată dece, zic, îmi plec genunchii înaintea Tatălui Domnului nostru Isus Hristos, din care își trage numele orice familie, în ceruri și pe pământ” (Efeseni 3:14-15).

Cei mai mulți oameni au păreri lor proprii distincte a unei Ființe Divine Supreme. Dar de unde vin impresiile acestea? Multe sunt simple reflectări ale modului în care oamenii îl percep pe Dumnezeu – bazat pe ceea ce au auzit dela alții și prin gândirea lor proprie. În consecință cuvântul *Dumnezeu* a ajuns să întrupeze un spectru de înțelesuri, dintre care multe sunt foarte străine de Biblie.

Deci care înțeles este cel adevărat? Cum se dezvăluie Creatorul pe Sine omului?

Dumnezeu se dezvăluie pe Sine în Cuvântul Său, Biblia (pentru dovada autenticității coboară depe Internet broșura gratuită *Este Biblia Adevărată?* la www.GNMagazine.org/booklets). Biblia este o carte despre Dumnezeu și relația Sa cu ființele omenești. Scripturile conțin o istorie lungă a dezvăluirii lui Dumnezeu pe Sine oamenilor – dela primul om Adam la profetul și dătătorul de lege Moise jos prin apostolii lui Isus Hristos și Biserica inițială.

În contrast cu multe presupuneri omenești, Biblia comunică un tablou adevărat al lui Dumnezeu. Cartea aceasta remarcabilă comunică ce Îi place, ce a făcut și ce se așteaptă dela noi. Ne spune de ce suntem aici și dezvăluie planul Său puțin înțeles pentru creația Sa. Manualul acesta de cunoștințe de bază este diferit fundamental de orice altă sursă de informație. Este într-adevăr unic pentru că conține, în multe feluri, însăși semnătura Atotputernicului

Creatorul ne spune în Cuvântul Său: „Eu sunt Dumnezeu, și nu este altul, Eu sunt Dumnezeu, și nu este nici unul ca Mine. Eu am vestit dela început ce are să se întâmple și cu mult înainte ce nu este încă împlinit. Eu zic: „Hotărârile Mele vor rămânea în picioare...” (Isaia 46:9-10). El ne spune că El singur nu numai că prezice viitorul dar îl poate aduce și la împlinire. Ce mărturie puternică pentru atotputernicul Dumnezeu al Bibliei!

Dar, măreț cum este El, Dumnezeu nu este inaccesibil. Nu este în afara puterii noastre de a-L atinge. Noi putem ajunge să-l cunoaștem pe Creatorul nostru magnific!

Cheia reală pentru a-L înțelege pe Dumnezeu

Inspirată de Însuși Dumnezeu, Biblia ne dă cheia universală pentru a-L cunoaștem „Dar, după cum este scris: „Lucruri, pe cari ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit, și la inima omului nu s-au suit, așa sunt lucrurile, pe cari le-a pregătit Dumnezeu pentru cei ce-L iubesc.” Nouă însă Dumnezeu ni le-a descoperit prin Duhul Său. Căci Duhul cercetează totul, *chiar și lucrurile adânci ale lui Dumnezeu*” (1 Corinteni 2:9-10).

Noi trebuie să aflăm – din însăși Scriptura inspirată – cine este Dumnezeu, cum ni se aproprie și cum ni se dezvăluie El nouă. Este Dumnezeu o persoană, două sau trei? Ce ne-a dezvăluit Isus despre esența lui Dumnezeu când El s-a referit continuu la o Ființă pe care a chemat-o „Tatăl”? Răspunsurile vor deveni aparente când examinăm ceea ce Scripturile ne spun actualmente.

Primul punct principal pe care avem nevoie să înțelegem este că, așa cum a fost declarat mai devreme, Dumnezeu se dezvăluie pe Sine prin Cuvântul Său. Creatorul dorește ca oamenii și femeile să-L înțeleagă așa *cum se dezvăluie El Însuși în Sfintele Scripturi*. Este important ca noi să considerăm adevărul acesta cu atenție și să nu citim ideile sau concepțiile noastre greșite în Cuvântul Său.

În prima carte a Bibliei găsim un punct vital privitor la esența lui Dumnezeu. Genesa 1 a înregistrat multe fapte creatoare ale lui Dumnezeu înainte ca El să fi făcut omnia. Dar observă versul 26: „Apoi Dumnezeu a zis: „Să facem om *după chipul Nostru, după asemănarea Noastră*.”

Nicăieri în versurile precedente a folosit Dumnezeu fraza aceasta „*Să facem...*” Dece Genesa folosește acum expresia aceasta la plural? Dece au înțeles traducătorii Bibliei de-a lungul veacurilor că pluralul a fost necesar în versul acesta?

Cine este *Noi* menționat aici și dece este pluralul *Nostru* folosit de asemenea de două ori în propoziția aceasta? Prin întregul capitol întâi al Genesei cuvântul ebraic tradus pentru „Dumnezeu” este *Elohim*, un substantiv plural denotând mai mult de o singură entitate. Dece a folosit intenționat Creatorul nostru expresiile acestea la plural? Este Dumnezeu mai mult de o singură persoană? Cine și ce este El? Dovedește aceasta că Dumnezeu este o Trinitate, așa cum presupun mulți sau ne învață cu totul alt ceva? Cum putem noi să înțelegem?

Noi trebuie să lăsăm Biblia să interpreteze Biblia

Unul dintre principiile cele mai fundamentale de a păstra în minte cu privire la înțelegerea corectă a Cuvântului lui Dumnezeu este simplu acesta: „*Biblia interpretează Biblia*. Adesea trebuie să căutăm în altă parte a Scripturilor ca să vedem mai multă claritate privitor la semnificația vre-unui anumit pasaj. Noul Testament aruncă lumină multă asupra celui Vechi și invers.

Putem înțelege Genesa 1:26 mult mai bine în lumina a unora din scrierile apostolului Ioan. El începe Evanghelia sa declarând: „La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu. El era la început cu Dumnezeu. Toate lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El” (Ioan 1:1-3).

Dacă tu ești *cu cineva*, atunci tu ești *altcineva* și *distinct* de persoana aceea. În greaca originală aicea zice că Unul numit Cuvântul a fost cu „*Dumnezeul*,” în timp ce Cuvântul Însuși a fost de asemenea „*Dumnezeu*.” Nu spune că Cuvântul a fost „*Dumnezeul*,” pentru că Ei nu au fost aceeași entitate. În loc, Ioan descrie clar în pasajul acesta două Ființe Divine – Una numită *Dumnezeul* și alta referită ca *Cuvântul Dumnezeu*, care a fost cu El.

Într-un sens ne putem referi la Ioan 1:1 ca la începutul real al Bibliei. Descrie esența lui Dumnezeu ca Creator chiar mai înainte de începutul descris în Genesa 1:1. După cum declară *Noul Comentariu Bibliei: Revizuit [The New Bible Commentary: Revised]*, „Contribuția distinctă a lui Ioan este să arate că mai înainte de a exista Creația a existat Cuvântul” (1970, p. 930).

Consideră cu atenție contextul acestui capitol esențial al lui Ioan. Versul 14 explică exact *cine* a devenit acest Cuvânt: „*Și Cuvântul S'a făcut trup, și a locuit printre noi, plin de har, și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl.*”

Cuvântul *a fost conceput în carne și oase ca o ființă omenească fizică* – Isus Hristos. Deși total omenesc, El a reflectat perfect caracterul divin al lui Dumnezeu. Așa cum îl descrie Evreii 1:2, Isus a fost „ogîndirea slavei Lui și întipărirea Ființei Lui [a Tatălui].” (Pentru a afla

mai mult despre rolul lui Hristos ca Cuvânt al lui Dumnezeu, Vezi „La început era Cuvântul” începând la pagina 34).

Isus a fost trimis de Tatăl

Cuvântul preexistent, care mai târziu a devenit Isus Hristos, a fost trimis pe pământ de Tatăl din ceruri. Evanghelia lui Ioan dă mărturia acestui adevăr de multe ori. „Dumnezeu, în adevăr, n-a trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin El” (Ioan 3:17). Versul 34 adaugă „Căci Acela, pe care L-a trimis Dumnezeu, vorbește cuvintele lui Dumnezeu.”

Isus a zis, „Mâncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis, și să împlinesc lucrarea Lui” (Ioan 4:34; compară cu Ioan 5:30).

Dar de unde a venit Isus Hristos? Cartea lui Ioan clarifică și chestiunea aceasta din abundență: „Nimeni nu s-a suit în cer,

afară de Cel [Hristos] ce S'a pogorât din cer, adică Fiul omului, care [dela ascensiunea Sa] este în cer” (Ioan 3:13). Isus a zis mai departe, „M-am pogorât din cer ca să fac nu voia Mea, ci voia Celui ce M-a trimis” (Ioan 6:38). El de asemenea le-a zis oamenilor zilelor Sale: „Voi sunteți de jos”, le-a zis El; „Eu sunt de sus: voi sunteți din lumea aceasta, Eu nu sunt din lumea aceasta” (Ioan 8:23).

Isus a declarat explicit: „Am ieșit dela Tatăl, și am venit în lume; acum las lumea, și Mă duc la Tatăl. (Ioan 16:28). Astfel, Isus a fost trimis de Tatăl și s-a reîntors la El, unde există amândoi acum în slavă și măreție (Ioan 17:5; Evreii 8:1; 12:2).

Isus Hristos – „Cuvântul Vieții”

Deci, aici avem două personaje mărețe, două Ființe ne-create, veșnice – Dumnezeu, sau Dumnezeu Tatăl, și Cuvântul, care a devenit Isus Hristos, ambele divine – prezidând peste creație. După cum a zis teologul englez F.F. Bruce comentând asupra pasajelor de început ale Evangheliei lui Ioan: „Cuvântul Persoană este necreat, nu numai că se bucură de tovărășia divină, dar împărtășind esența divină” (*Mesajul Noului Testament [The Message of the New Testament]*, 1972, p. 105). Cuvântul a fost și este Dumnezeu împreună cu Tatăl.

Mai târziu, în prima sa epistolă, Ioan ne adaugă la înțelegerea noastră, „Ce era dela început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și ce am pipăit cu mâinile noastre, cu privire la Cuvântul vieții ... mărturisim despre ea ” (1 Ioan 1:1-2). Aici, același „Cuvânt” (Isus Hristos) din relatarea Evangheliei lui Ioan este chemat „Cuvântul vieții.”

Este ușor de trecut cu vederea importanța acestui vers esențial și să citești trecând peste semnificația lui enormă. Acela care a devenit Isus Hristos, declarat a fi pe același plan de existență ca și Dumnezeu Tatăl, a fost născut ca o ființă omenească perceput de și prin simțurile ființelor omenești – în special de nucleul Său intern de ucenici, inclusiv cel care a scris cuvintele acestea, Ioan. Oamenii aceștia au devenit apostolii lui Hristos – emisarii Săi – și au fost martori speciali ai învierii Sale.

Ioan a scris că Cuvântul, care a fost cu Dumnezeu dela început, a trăit în mijlocul lor ca o ființă carnală omenească. Pentru că El a fost născut ca o ființă carnală omenească, ucenicii actualmente l-au putut vedea, atinge, conversa și asculta cu Acela care a fost, și avea să devină din ce în ce mai clar, un membru al *familiei divine*.

Ioan continuă: „pentru că viața a fost arătată, și noi am văzut-o, și mărturisim despre ea, și vă vestim *viața vecinică, viață care era la Tatăl, și care ne-a fost arătată*” (versul 2). „Cuvântul vieții” în 1 Ioan 1:1 este numit „viața vecinică” în versul 2.

Ioan continuă să spună: „deci, ce am văzut și am auzit, aceea vă vestim și vouă, ca și voi să aveți părtășie cu noi. Și părtășia noastră este *cu Tatăl și cu Fiul Său, Isus Hristos*” (versul 3). Scripturile ne dezvăluie că Dumnezeu Tatăl și Isus Hristos formează o familie divină (vom discuta adevărul acesta biblic în mai mult amănunt în capitolele următoare).

Ei au o relație de familie distinctă și iubitoare. Adresându-Se Tatălui Isus a zis: „Tu M-ai iubit înainte de întemeierea lumii” (Ioan 17:24). El se referă aici nu la dragostea noastră omenească limitată dar la dragostea divină a împărăției cerești.

Isus Hristos „Stânca”, Vechiului Testament

Apostolul Pavel afirmă că Dumnezeu pe care L-au cunoscut Israelii Vechiului Testament – Acela la care ei s-au uitat ca „Stânca” lor de putere (vezi Deuteronom 37:4; Psalmul 18:2) – a fost Acela pe care noi Îl cunoaștem ca Isus Hristos.

Observă ce scrie Pavel în 1 Corinteni 10:1-4: „Fraților, nu vreau să nu știți că părinții noștri toți au fost supt nor, toți au trecut prin mare, toți au fost botezați în nor și în mare, pentru Moise; toți au mâncat aceeași mâncare duhovnicească, și toți au băut aceeași băutură duhovnicească, pentru că beau dintr-o Stâncă duhovnicească ce venea [sau îi însoțea] după ei; și *Stânca era Hristos.*”

Isus Hristos a fost Creatorul!

Nu numai că apostolul Ioan a scris ultime Evanghelie și cele trei epistole păstrate în Noul Testament, dar el a încreionat cartea Apocalipsa. A fost aici, în mesajul către cele șapte biserici ale Apocalipsei că Isus S-a identificat pe Sine ca fiind Acela care a produs creația lui Dumnezeu: „Iată ce zice Cel ce este Amin, Martorul credincios și adevărat, începutul zidirii lui Dumnezeu” (Apocalipsa 3:14). Trebuie notat că cuvântul tradus „începutul,” care dă unora ideea că Isus a fost prima creație, poate fi tradus „sursa” și în sensul acesta El a fost *începătorul* sau *originea* creației, un fapt lămurit clar în Ioan 1 și în alte pasaje.

Într-adevăr, Isus nu numai că a murit pentru păcatele noastre astfel ca noi să putem fi împăcați cu Tatăl, dar *El este Creatorul nostru*. Apostolul Pavel ne spune în Efeseni 3:9 (ROB) că „Dumnezeu, Ziditorul a toate, *prin Isus Hristos.*” Ca creator al tuturor lucrurilor, numai singur Isus Hristos a putut plăti pedeapsa pentru toate păcatele întregii omeniri pentru toate timpurile – de aceea Petre ne spune în Faptele Apostolilor 4:12 „În nimeni altul nu este mântuire: căci nu este supt cer nici un alt Nume dat oamenilor, în care trebuie să fim mântuiți.”

În Coloseni 1:16 Pavel scrie mai departe: „Pentru că prin El au fost făcute toate lucrurile cari sunt în ceruri și pe pământ, cele văzute și cele nevăzute: fie scaune de domnii, fie dregătorii, fie domnii, fie stăpâniri. *Toate au fost făcute prin El și pentru El.*”

Pasajul acesta este a tot cuprinzător. Isus a creat „toate lucrurile...care sunt în ceruri” – întreaga împărăție angelică, care include un număr nenumărat de îngeri – și universul de nedescris de vast, inclusiv planeta pământ. Mulți nu pricep faptul clar biblic că Isus Hristos este Creatorul nostru!

Cartea Evreii afirmă de asemenea adevărul acesta minunat, declarând că Dumnezeu Tatăl „la sfârșitul acestor zile, ne-a vorbit prin Fiul, pe care L-a pus moștenitor al tuturor lucrurilor, și prin care a făcut și veacurile” (Evreii 1:2). Mărturia abundentă a Scripturilor Noului Testament arată că Dumnezeu a creat toate lucrurile *prin* Cuvânt – Acela care mai târziu a devenit Isus Hristos. Astfel, ambele Ființe divine au fost participante intim în creație.

Cartea Evreii Îl prezintă pe Hristos ca Ființa prin care Tatăl a adus în existență tărâmul spațiului și al timpului „și care ține toate lucrurile cu Cuvântul puterii Lui” (versul 3). Scriptura, deci ne dezvăluie că Isus nu numai că *a creat* întreg universul, dar El de asemenea îl *susține*. Este clar că El este cu mult mai grandios decât și-au imaginat cei mai mulți!

Psalmi și relația familiei divine

Pasaaje cheie din Psalmi conțin mărturia sigură a lui Dumnezeu Tatăl privitor la Fiul Său, Isus din Nazaret. În ele găsim că Tatăl a mărturisit în avans despre rolul viitor extraordinar al Cuvântului.

Scriitorul Evreilor citează Psalmul 2: „Căci, căruia dintre îngeri a zis El vreodată: „Tu ești Fiul Meu; astăzi Te-am născut?” Și iarăș: „Eu Îi voi fi Tată, și El Îmi va fi Fiu?” (Evrei 1:5; compară cu Psalm 2:4; 1 Cronici 17:13). Acesta a fost destinul profetic al Cuvântului.

Psalmul 45:6 de asemenea îl arată pe Tatăl dând mărturie despre Fiul Său, cum explică Evrei 1:8 citându-l: „pe când Fiului I-a zis: „Scaunul Tău de domnie, *Dumnezeule*, este în veci de veci; toiagul domniei Tale este un toiag de dreptate.”

Mulți care au citit capitolul acesta din Evrei, citesc peste versul acesta, fără să prindă importanța lui enormă. Tatăl, L-a chemat pe Fiul Său, Isus Hristos, *Dumnezeu*. Hristos nu este numai Fiul lui Dumnezeu. El *este* Dumnezeu! El este un membru al *familiei lui Dumnezeu*. Scripturile îl dezvăluie pe Dumnezeu în termenii unei *relații de familie*. Dumnezeu Tatăl și Isus Fiul formează împreună familia lui Dumnezeu!

Am văzut mai devreme din Ioan 1:14 că Cuvântul, Isus Hristos, „Cuvântul S'a făcut trup, și a locuit printre noi...singurul născut din Tatăl.” Cuvântul grec *monogenees*, tradus „singurul născut” în versul acesta și în versul 18, confirmă relația de familie între Dumnezeu Tatăl și Acela ce avea să devină Isus Hristos.

Dr. Spiro Zodhiates, autorul mai multor cărți despre limba greacă așa cum este folosită în Biblie, explică: „Cuvântul *monogenees* este de fapt un nume compus, din cuvântul *monos*, „singur,” și cuvântul *genos*, „rasă, trunchi, familie.” Aici ni se spune că Acel care a venit să-L dezvăluie pe Dumnezeu – Isus Hristos – *este din aceeași familie, același trunchi, același rasă ca și Dumnezeu...Este dovadă abundentă în Scripturi că Dumnezeu este o familie...”* (*A fost Hristos Dumnezeu? O apărare a divinității lui Hristos [Was Christ God? A Defense of the Deity of Christ]*, 1972, p. 21, accentuarea adăugată).

Apostolii au înțeles ca Isus să fie Creatorul

Cartea Evrei vorbește despre Fiul lui Dumnezeu ca Ființa prin care Dumnezeu a creat lumile (Evrei 1:2) și care „ține toate lucrurile cu Cuvântul puterii Lui” (versul 3). Numai Dumnezeu este suficient de mare pentru a face asemenea lucruri.

Ioan confirmă că Isus a fost Cuvântul divin prin care Dumnezeu a crea universul: „Toate lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El” (Ioan 1:3; vezi versurile 1:3, 14).

Pavel declară direct că „Dumnezeu, Ziditorul a toate, prin Isus Hristos” (Efeseni 3:9, Biblia Ortodoxă Română). În altă parte scrie despre Isus Hristos: „Pentru că prin El au fost făcute toate lucrurile cari sunt în ceruri și pe pământ, cele văzute și cele nevăzute: fie scaune de domnii, fie dregătorii, fie domnii, fie stăpâniri. Toate au fost făcute prin El și pentru El” (Coloseni 1:16). El adaugă în versul 17, „toate se țin prin El.”

Existența lui Isus Hristos înainte de Avraam

Mai multe pasaje în Evanghelia lui Ioan dezvăluie amănunte semnificative care ne ajută să înțelegem chiar și mai complet cine și ce a fost Isus Hristos înainte de încarnarea Sa – concepția Sa în carne ca ființă omenească.

Consider un acout mai târziu în Capitolul 1: „A doua zi, Ioan [Botezătorul] a văzut pe Isus venind la el, și a zis: „Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii! El este Acela despre care ziceam: „După mine vine un om, care este înaintea mea, căci *era înainte de mine*” (versurile 29-30, compară cu versul 15).

Ioan Botezătorul a fost născut înaintea lui Isus (Luca 1:35-36, 57-60) și și-a început serviciul înainte ca Hristos să-l înceapă pe al Său. Totuși Ioan a zis că Isus „era înainte de mine.” Dece? Considerând în întregime Ioan 1, motivul pentru cuvintele lui Ioan trebuie să fi fost pentru că el a înțeles că Isus a fost Cuvântul preexistent înainte de nașterea Lui omenească (Ioan 1:14).

Când a avut de a face cu Fariseii în Ioan 8, Isus le-a spus, „Chiar dacă Eu mărturisesc despre Mine însumi, totuși mărturia Mea este adevărată; căci Eu știu de unde am venit [de lângă Tatăl în ceruri] și unde Mă duc, dar voi nu știți nici de unde vin nici unde Mă duc” (versul 14).

Mai târziu Pavel a comentat asupra lipsei lor de înțelegere, „Căci locuitorii din Ierusalem și mai marii lor n-au cunoscut pe Isus; și prin faptul că L-au osândit, au împlinit cuvintele proorocilor, cari se citesc în fiecare Sabat” (Faptele Apostolilor 13:27).

Vechiul Testament îl prezintă pe Dumnezeu ca Creatorul întregului univers (Genesa 1:1; Isaia 40:25-26, 28). Când primii creștini au zis că Isus a fost Acela prin care au fost create toate lucrurile, ei spuneau clar că *Isus este Dumnezeu*.

Isus a pretins a fi tot ceea ce este Dumnezeu, și ucenicii au crezut-o și au învățat-o altora. Ei au înțeles că Isus a fost „întipărirea Ființei Lui [Tatălui],” (Evrei 1:3) și „chipul Dumnezeului celui nevăzut” (Coloseni 1:15), și că „în El locuiește trupește toată plinătatea Dumnezeirii” (Coloseni 2:9).

Ei au înțeles precis cine a fost El și încă este din propriile Sale cuvinte și fapte. Nu a existat nici o îndoială în mințile lor. Ei L-au văzut dovedind-o din nou și din nou. Ei s-au dus în martiriul lor cu această convingere fermă.

Întocmai ca în primul secol, relativ puțini oameni astăzi înțeleg cu adevărat cine a fost Isus, de unde a venit, ce face El acum și ce va face încă în viitor.

Mai încolo în Ioan 8, evreii adunați în jurul lui Isus L-au întrebat, „Cine te crezi Tu că ești?” (versul 53). Pur și simplu ei n-au avut nici o idee despre identitatea reală a Aceluia cu care ei vorbeau. Este la fel astăzi. Foarte puțină lume înțelege în realitate adevăratele origini ale lui Isus Hristos.

El le-a explicat cu răbdare: „Tatăl vostru Avraam a săltat de bucurie că are să vadă ziua Mea: a văzut-o și s-a bucurat” (versul 56). Dar cum a fost posibil aceasta? Patriarhul Avraam a trăit cu aproape 2000 de ani înainte nașterii lui Hristos. Deci cei care L-au auzit L-au provocat, „N-ai nici cincizeci ce ani”, I-au zis Iudeii, „și ai văzut pe Avraam!” (versul 57). La întrebarea aceasta Isus le-a dat un răspuns uimitor: „Adevărat, adevărat, vă spun că, mai înainte ca să se nască Avraam, Sunt Eu” (versul 58).

Să facem o pauză ca să putem digera ce a spus Isus. El declara că existența Sa precedase pe aceea a lui Avraam. Mai mult, fraza „Eu Sunt” le-a fost un titlu de divinitate bine cunoscut evreilor. Merge înapoi până la prima întâlnire a lui Moise cu Dumnezeu la tufișul arzând cu mai mult de 14 secole mai înainte.

A pretins Isus Hristos a fi Dumnezeu?

Așa cum s-a explicat în capitolul acesta, Isus s-a egalat pe Sine cu *YHWH* al Vechiului Testament și în alte feluri în afară de a pretinde direct în Ioan 8:58 de a fi „Eu Sunt” și având o gloată de evrei să-L omoare cu pietre ca rezultat (versul 59). Să observăm unele din aceste situații.

Isus a zis despre El Însuși. „Eu sunt Păstorul cel bun” (Ioan 10:11). David, în primul vers al faimosului Psalm 23, a declarat că, „Domnul [*YHWH*] este Păstorul meu.” Isus a pretins a fi judecătorul tuturor oamenilor și națiunilor (Ioan 5:22, 27). Totuși Ioel 3:12 zice că Domnul [*YHWH*] „acolo voi șede să judec toate neamurile de primprejur.”

Isus a zis, „Eu sunt Lumina lumii” (Ioan 8:12). Isaia 60:19 zice, „Domnul [*YHWH*] va fi Lumina ta.” De asemenea, David zice în Psalmul 27:1 „Domnul [*YHWH*] este lumina mea.”

Isus a cerut în rugăciune ca Tatăl să-L reîntoarcă la slava divină: „Și acum, Tată, proslăvește-Mă la Tine însuși cu slava, pe care o aveam la Tine, înainte de a fi lumea (Ioan 17:5).

În Apocalipsa 1:17 Isus zice că El este primul și ultimul, ceea ce este identic cu ce zice *YHWH* despre Sine în Isaia 44:6: „Eu sunt Cel Dintâi și Cel de pe Urmă.”

Nu este nici o îndoială că Isus S-a înțeles pe Sine ca fiind Domnul [*YHWH*] al Vechiului Testament.

Când Isus a fost arestat, folosirea aparentă a termenului „Eu Sunt” a avut un efect electric asupra grupului care L-a arestat: „Când le-a zis Isus: „Eu sunt [*EL*]”, ei s-au dat înapoi, și au căzut jos la pământ” (Ioan 18:6). În unele traduceri „*EL*” a fost adăugat de traducători și nu este în textul original. Însă, încercarea de a face răspunsul lui Isus mai corect gramatical acoperă faptul că El, în cea mai mare probabilitate, pretindea din nou să fie „*Eu Sunt*” al Scripturilor Vechiului Testament.

„Eu și Tatăl una suntem”

Isus a făcut o altă declarație care i-a mâniat pe evreii din vremea Sa, în Ioan 10: „Eu și Tatăl una suntem” (versul 30). Adică, Tatăl și Isus au fost amândoi divini. Ca și declarându-Se pe Sine „Eu Sunt” în

Ioan 8, nu a fost nici o intenție greșită în ceea ce a spus El, pentru că „Atunci Iudeii iarăș au luat pietre ca să-l ucidă” (Ioan 10:31).

Isus a răspuns: „V-am arătat multe lucrări bune, cari vin dela Tatăl Meu: pentru care din aceste lucrări aruncați cu pietre în Mine?” Iudeii I-au răspuns: „Nu pentru o lucrare bună aruncăm noi cu pietre în Tine, ci pentru o hulă, și pentrucă Tu, care ești un om, *Te faci Dumnezeu*” (versurile 32-33).

Evreii au înțeles perfect de bine ce a înțeles Isus. El le spunea clar despre divinitatea Sa.

Ioan 5 înregistrează de asemenea încă o altă situație în care Isus i-a înfuriat pe evrei cu pretenția Sa la divinitate. S-a întâmplat imediat după ce El vindecare un infirm la bazinul din Bethesda în timpul Sabatului. Evreii au căutat să-L omoare pentru că El a făcut aceasta în timpul Sabatului, o zi în care legea lui Dumnezeu declarase că nici o muncă nu trebuia făcută (care ei au interpretat să includă ce făcuse Isus). Isus atunci a făcut o declarație pe care evreii ar fi putut-o lua numai într-un singur fel: „Tatăl Meu lucrează până acum; și Eu de asemenea lucrez.” Răspunsul lor cuvintelor Sale? „Tocmai de aceea căutau și mai mult Iudeii să-l omoare, nu numai fiindcă dezlega ziua Sabatului, dar și pentrucă zicea că Dumnezeu este Tatăl Său, și Se făcea astfel deopotrivă cu Dumnezeu” (Ioan 5:16-18).

Isus egala lucrările Sale cu lucrările lui Dumnezeu pretinzând că Dumnezeu era Tatăl Lui într-un mod special – și bineînțeles, un fiu actual este de același fel de ființă cu tatăl său.

Isus a pretins autoritatea de a ierta păcatele

Isus a pretins a fi divin și în alte feluri. Când El a vindecat un om paralizat, El de asemenea i-a spus, „Fiule, păcatele îți

sunt iertate!” (Marcu 2:5). Scribii care au auzit aceasta s-au gândit că El hulea pentru că, pe bună dreptate, așa cum ei au înțeles și gândit, „Cine poate să ierte păcatele decât numai Dumnezeu?” (versurile 6-7).

Răspunzând scribilor, Isus a zis: „Pentru ce aveți astfel de gânduri în inimile voastre? Ce este mai lesne: a zice slăbănogului: „Păcatele îți sunt iertate”, ori a zice: „Scoală-te, ridică-ți patul, și umblă?” Dar, ca să știți că Fiul omului are putere pe pământ să ierte păcatele, „Ție îți poruncesc”, a zis El slăbănogului, „scoală-te, ridică-ți patul, și du-te acasă” (versurile 8.11).

Scribii au știut că Isus pretindea o autoritate care aparținea numai lui Dumnezeu. Iarăși, Domnul [*YAHWH*] este acel descris în Vechiul Testament care iartă păcatele (Ieremia 31:34).

Isus a pretins puterea să învie morții

Isus a pretins încă o altă putere pe care numai Dumnezeu o posedă – să învie morții. Observă declarația Sa din Ioan 5:25-29: „Adevărat, adevărat vă spun, că vine ceasul, și acum a și venit, când cei morți vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu, și cei ce-l vor asculta, vor învia. Căci, după cum Tatăl are viața în Sine, tot așa a dat și Fiului să aibă viața în Sine. Și I-a dat putere să judece, întrucât este Fiu al omului. Nu vă mirați de lucrul acesta; pentrucă vine ceasul când toți cei din morminte vor auzi glasul Lui, și vor ieși afară din ele. Cei ce au făcut binele, vor învia pentru viață; iar cei ce au făcut răul, vor învia pentru judecată.”

Nu este nici un dubiu a ceea ce a înțeles. El a adăugat în versul 21: „În adevăr, după cum Tatăl înviază morții, și le dă viață, tot așa și Fiul dă viață cui vrea.” Înainte ca Isus să-l învie pe Lazarus, El i-a zis Martei sora lui Lazarus, „Eu sunt învierea și viața. (Ioan 11:25). Și El a declarat despre fiecare persoană pe care o

atrage Tatăl în epoca aceasta, „Eu îl voi învia în ziua de apoi” (Ioan 6:44; vezi versurile 40, 54).

Compară aceasta cu 1 Samuel 2:6, care ne spune că „Domnul [YHWH] omoară și învie, El pogoară în locuința morților și El scoate de acolo.” Pavel ne spune în 2 Corinteni 1:9 „Dumnezeu care înviază morții.”

Relația specială a lui Isus cu Dumnezeu Tatăl

Isus S-a înțeles pe Sine în a fi unic în relația sa cu Dumnezeu Tatăl în aceea că El era Singurul care ar putea dezvălui pe Tatăl, „Toate lucrurile Mi-au fost date în mâini de Tatăl Meu; și nimeni nu cunoaște deplin pe Fiul, afară de Tatăl; tot astfel nimeni nu cunoaște deplin pe Tatăl, afară de Fiul, și acela căruia vrea Fiul să i-l descopere” (Matei 11:27).

Dr. William Lane Craig, scriind în apărarea credinței creștine, spune că versul acesta „ne zice că Isus a pretins să fie Fiul lui Dumnezeu într-un sens exclusiv și absolut. Isus zice aici că relația sa filială cu Dumnezeu este unică. Și el pretinde de asemenea a fi singurul care poate dezvălui pe Tatăl oamenilor. Cu alte cuvinte, Isus pretinde să fie revelația absolută a lui Dumnezeu” (*Credință rezonabilă [Reasonable Faith]*, 1994, p.246).

El a proclamat mai departe: „Eu sunt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine” (Ioan 14:6).

O întâlnire hotărâtoare cu Moise

Când Dumnezeu i-a spus lui Moise, în ocazia aceea, că îl trimetea ca să-i conducă pe Israelii afară din sclavia Egiptului, Moise a fost preocupat de cum aveau să-l primească Israelii pe el și însărcinarea dată lui de Dumnezeu. Așa că l-a întrebat pe Dumnezeu: „Iată, când mă voi duce la copiii lui Israel, și le voi spune: „Dumnezeul părinților voștri m-a trimes la voi”; și mă vor întreba: „Care este Numele Lui?” ce le voi răspunde?” (Exodul 3:13).

Observă răspunsul Creatorului: „Eu Sunt Cel ce Sunt.” Și a adăugat: „Vei răspunde copiilor lui Israel astfel: „Cel ce se numește „Eu Sunt”, m-a trimes la voi” (Exodul 3:14).

Isus pretinde să țină destinul etern al oamenilor

În mai multe ocazii Isus a afirmat că El este Acela prin care oamenii pot obține viața veșnică. „Voia Tatălui meu este ca oricine vede pe Fiul, și crede în El, să aibă viața vecinică; și Eu îl voi învia în ziua de apoi” (Ioan 6:40; compară versurile 47, 54). Din nou, după cum am văzut deja, El nu spune numai că oamenii trebuie să creadă în El, dar de asemenea că El va fi acela care îi va învia la sfârșit. Nici un om simplu nu poate lua rolul acesta.

Dr. Craig adaugă: „Isus susține că atitudinea oamenilor spre El va fi factorul determinant în judecata lui Dumnezeu în ziua judecării. „Eu vă spun: pe oricine Mă va mărturisi înaintea oamenilor, îl va mărturisi și Fiul omului înaintea îngerilor lui Dumnezeu; dar cine se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, va fi lepădat și el înaintea îngerilor lui Dumnezeu” (Luca 12:8-9).

„Să nu ai nici o îndoială: Dacă Isus nu ar fi fost fiul divin al lui Dumnezeu, pretenția aceasta nu ar putea fi privită decât ca dogmatismul cel mai îngust și reprehensibil. Pentru că Isus spune că mântuirea oamenilor depinde de mărturisirea lui Isus Însuși” (p. 251).

Concluzia este inevitabilă: Isus S-a proclamat pe Sine a fi divin împreună cu Tatăl și că posedă autoritate și prerogative care aparțin numai lui Dumnezeu!

Observă de asemenea versul următor: „Dumnezeu a mai zis lui Moise: „Așa să vorbești copiilor lui Israel: „Domnul, Dumnezeul părinților voștri, Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov, m-a trimes la voi. Acesta este Numele Meu pentru vecinicie, acesta este Numele Meu din neam în neam” (Exodul 3:15).

Așa cum este obișnuit în cele mai multe traduceri prin tot Vechiul Testament, cuvântul „Domn” aici scris cu litere mari este substituit pentru consonantele ebraice Y-H-W-H (cunoscut în mod obișnuit ca un Tetragrammaton, însemnând „patru litere”). Nimeni nu știe astăzi cu siguranță cum să pronunțe numele acesta, dar cea mai obișnuită pronunțare acceptată este *Yahweh*. (O versiune obișnuită, deși greșită, dată mai devreme a fost *Jehovah*).

Exodul 6:3 și Numere 6:22-27 se referă la *YHWH* ca fiind de asemenea numele lui Dumnezeu. Numele *YHWH* este foarte asemănător în semnificație cu „Eu Sunt” (Ebraicul *EHYH* or *Eheyeh*). Ambele implică o existență eternă, inerentă prin sine (compară Ioan 5:26). Deși este imposibil să se traducă exact și direct, *YHWH* exprimă semnificațiile de „Acela Care A Existat Întotdeauna” sau „Acel care Există prin Sine” – ambele însemnând o Ființă necreată, „Cel Veșnic.” Distincția aceasta se poate aplica numai lui Dumnezeu a cărui existență este veșnică. Nimeni nu L-a creat pe Dumnezeu.

Dat fundalul acesta, deci, când Isus a spus în Ioan 8:58 că El l-a precedat pe Avraam și S-a referit la El Însuși cu o existență continuă cu termenul „Eu Sunt,” nu ar trebui să fie nici un dubiu la ce a înțeles El exact. Evreii și-au dat seama la ce a înțeles El, și de aceea au încercat imediat să-L omoare cu pietre (versul 59). Isus zicea că *El era Însăși Dumnezeul Israelului*.

Pentru evrei nu a fost o eroare cine a pretins Isus să fie. El a zis că El era Acela care națiunea Israelului a înțeles să fie adevăratul Domn al Israelului. Isus le spunea că *EL a fost Dumnezeu pe care evreii îl cunoșteau ca YHWH*. Numele acesta era considerat atât de sfânt încât un evreu obișnuit nu l-ar fi pronunțat. Acesta a fost un nume special pentru Dumnezeu care se putea referi numai la Dumnezeul adevărat.

Dr. Norman Geisler, în cartea sa *Christian Apologetics [Apologii creștine]*, conchide: „În vederea faptului că Jehova evreilor Vechiului Testament nu ar da numele, onoarea și slava Lui unui altuia (Isaia 42:8), este de puțină mirare că cuvintele și faptele lui Isus din Nazaret au atras pietre și strigăte de „hulă” dela evreii primului secol. Exact lucrurile pe care Jehova Vechiului Testament a revendicat pentru El Însuși Isus din Nazaret le-a revendicat și El” (2002, p. 331).

Cine a fost Dumnezeul Vechiului Testament?

Ca marele „Eu Sunt,” Isus Hristos a fost Stâncă ce a fost cu copiii Israelului în pustiu când ei au părăsit Egiptul (vezi Deuteronom 32:4). Pavel a scris: „Fraților, nu vreau să nu știți că părinții noștri toți au fost supt nor, toți au trecut prin mare, toți au fost botezați în nor și în mare, pentru Moise; toți au mâncat aceeași mâncare duhovnicească, și toți au băut aceeași băutură duhovnicească, pentrucă beau dintr-o stâncă duhovnicească ce venea după ei; și stâncă era Hristos” (1 Corinteni 10:1-4).

„Eu Sunt” al Vechiului Testament este descris mai departe ca „Domnul, Dumnezeu este un Dumnezeu plin de îndurare și milostiv” (Exodul 34:6). Asemănător, Noul Testament ne spune că Isus a fost „plin de har și de adevăr” (Ioan 1:14). Isus Hristos este „același ieri și azi și în veci!” (Evrei 13:8).

Trebuie notat, că sunt, locuri în Vechiul Testament unde *YHWH* se referă clar la Dumnezeu Tatăl. Spre exemplu, în Psalm 110:1, Regele David declară: „Domnul [*YHWH*] a zis

Domnului meu....” *YHWH* aici este Tatăl vorbindu-I Domnului lui David, Acela care a devenit Isus Hristos. Adesea, însă, *YHWH* se referă la Acela care avea să devină Hristos – și uneori este aplicat la amândoi, Tatăl și Hristos împreună, la fel ca numele de *Dumnezeu*.

Consideră că cu excepția lui Isus nici o ființă omenească nu L-a văzut pe Tatăl (Ioan 1:18; 5:37; 6:46; 1 Ioan 4:12). Și totuși, Avraam, Iacov, Moise și alții toți L-au văzut pe Dumnezeu (Genesa 18; 32:30; Exodul 24:9-11; 33:17-23). Deci *YHWH*, „Eu Sunt,” Cuvântul, care mai târziu a devenit Isus Hristos a fost Acela pe care L-au văzut ei. El a fost Acela care a avut de a face direct cu oamenii ca Dumnezeu în vremea Vechiului Testament.

Isus Hristos a murit mai târziu pentru păcatele noastre și a devenit intermediarul final între Dumnezeu și om (1 Timotei 2:5), un rol pe care El îl împlinise deja parțial în preexistentul Cuvânt înainte de încarnarea Sa ca om.

Deci, Cuvântul a fost într-adevăr Dumnezeul Vechiului Testament – și totuși Tatăl a împlinit rolul acesta în de asemenea în mod foarte real. Isus a lucrat cu omenirea în numele Tatălui ca Vorbitorul Său (compară Ioan 8:28; 12:49-50; și din nou, vezi „La început era Cuvântul,” începând la pagina 34). Mai mult, în multe pasagii din Vechiul Testament poate fi dificil să distingă între aceste două mari personaje, în timp ce Noul Testament este de obicei clar în privința aceasta.

Bine-nțeles, pentru că Isus a venit ca să-l dezvăluie pe Tatăl (Matei 11:27), concluzia logică este că Tatăl nu a fost cunoscut în general în vremile acelea ale Vechiului Testament cu excepția câtorva patriarhi și profeți evrei. Regele David, spre exemplu a fost unul care a înțeles.

Citat într-un pasaj mai devreme, Evrei 1:1-2 declară: „După ce a vorbit în vechime părinților noștri prin prooroci, în multe rânduri și în multe chipuri, Dumnezeu, la sfârșitul acestor zile, ne-a vorbit prin Fiul, pe care L-a pus moștenitor al tuturor lucrurilor, și prin care a făcut și veacurile.”

În pasajul acesta de început al cărții Evrei implicația clară este că Tatăl este forța mișcătoare din spatele întregului Vechi Testament. În context, versul 2 interpretează versul 1. Deși Dumnezeu Tatăl este forța mișcătoare din spatele Bibliei Ebraice, a creat întregul univers prin Isus Hristos.

De asemenea, principiul vital al Bibliei interpretând Biblia ne ajută să înțelegem intenția Evrei 1:1 în lumina altor scripturi. Întocmai cum Dumnezeu a creat lumile prin agenția preexistentului Cuvânt, Isus Hristos, și a creat toate lucrurile prin El (Efeseni 3:9; Coloseni 1:16; Ioan 1:3; tot așa El a intervenit cu oamenii prin aceeași agenție, Hristos Cuvântul.

Pretenția Ucenicilor lui Isus

Declarațiile celor care L-au cunoscut personal și au fost învățați de Isus, și care au scris atunci cea mai mare parte a Noului Testament, sunt complet consistente cu declarațiile lui Isus despre Sine Însuși. Ucenicii Său au fost Evrei monoteiști. Pentru ei a fi de acord că Isus a fost Dumnezeu, și atunci să-și dea viețile pentru credința aceasta, ne spune că ei au ajuns să vadă pentru ei înșiși că pretențiile lui Isus

despre Sine au fost atât de convingătoare încât să nu lase nici un dubiu în mințile lor.

Matei, autorul primei Evanghelii, începe cu relatarea nașterii virgine a lui Isus. Matei comentează asupra acestui eveniment miraculos cu un citat din Isaia 7:14, „De aceea Domnul însuși vă va da un semn: Iată, fecioara va rămânea însărcinată, va naște un fiu, și-i va pune numele Emanuel (Dumnezeu este cu noi)” Matei 1:23). Matei este foarte clar că el înțelege că acest

copil este Dumnezeu – „Dumnezeu este cu noi.”

Ioan este la fel de explicit în prologul Evangheliei lui; „La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu... *Și Cuvântul S'a făcut trup, și a locuit printre noi*” (Ioan 1:1, 14).

Unii dintre ucenici L-au chemat pe Isus direct Dumnezeu. Când Toma a văzut rănilile Sale, el a exclamat, „Domnul meu și Dumnezeu meu!” (Ioan 20:28). Unii privesc aceasta ca o simplă expresie de surpriză. Dar asemenea folosință profană a numelui lui Dumnezeu ar fi fost inacceptabilă evreilor zilelor acelea. Pavel se referă la Isus în Tit 2:13, ca „*marelui*

nostru Dumnezeu și Mântuitor Isus Hristos.” Petre îl cheamă de asemenea „Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos” (2 Petre 1:1).

Cartea Evrei este și mai emfatică Isus fiind Dumnezeu. Evrei 1:8, aplicând Psalm 45:6 la Isus Hristos, declară: „pe când Fiului I-a zis: „Scaunul Tău de domnie, Dumnezeule, este în veci de veci; toiagul domniei Tale este un toiag de dreptate.” Alte părți ale cărții Evrei explică cum Isus este mai presus de îngeri (1:4-8; 13), superior lui Moise (3:1-6) și mai mare decât marii preoți (4:14-5:10). El este mai mare decât toți aceștia pentru că *El este Dumnezeu* – împreună cu Tatăl.

„La început era Cuvântul”

Apostolul Ioan începe relatarea sa a vieții lui Isus Hristos cu declarația aceasta: „La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu. El era la început cu Dumnezeu. Toate lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El...*Și Cuvântul S'a făcut trup, și a locuit printre noi, plin de har, și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl*” (Ioan 1:1-3, 14).

Astfel, acest „Cuvânt” – termenul grec folosit aici este *Logos* – a devenit ființa omenească în carne și oase Isus Hristos. Și El încă poartă numele „Cuvântul lui Dumnezeu (Apocalipsa 19:13).

Cum urmează noi să înțelegem aceasta? Dumnezeu a creat universul prin acest preexistent Cuvânt care a devenit Hristos. Cuvântul a fost *cu* Dumnezeu și în același timp, *a fost* El Însuși Dumnezeu. Mulți folosesc aceasta ca să avanseze un argument Trinitarian, pretinzând că două persoane divine aici se spun a fi o singură ființă. Dar este aceasta ce s-a înțeles?

Notează că în greaca originală Cuvântul a fost cu „Dumnezeul” și a fost El

însuși „Dumnezeu” (dar nu Dumnezeul în cazul acesta). Cuvântul nu a fost Dumnezeu, cum ei nu au fost aceeași entitate. Dar El încă a fost Dumnezeu.

Trebuie să înțelegem că aici „Dumnezeu” este un fel de ființă – divină, sfântă și trăind veșnic felul de Dumnezeu – la fel ca și numele pentru felul acesta de ființă. Apostolul Pavel spune că întreaga familie divină este numită după Tatăl, incluzând pe Isus și alții care vor fi adăugați mai târziu familiei (Efeseni 3:14-15).

Astfel, la început a fost Cuvântul (Hristos), și Cuvântul a fost cu Dumnezeu (Tatăl) și Cuvântul s-a numit El Însuși Dumnezeu! Bine-nțeles că Cuvântul nu s-ar fi numit Dumnezeu decât dacă El nu ar fi fost ca Tatăl. Adică, Dumnezeu este cine a fost și ce a fost El (și este).

Atunci aici avem Două Ființe divine – nu una singură din trei persoane cum învață Trinitatea. Totuși, de ce a fost Ființa divină care avea să devină Hristos numită „Cuvântul” ?

Îngerul prezenței divine

Dintre multele referințe din Vechiul Testament la îngerii lui Dumnezeu, sunt câteva locuri (Genesa 16:10-13; 22:11-12; Exodul 3:2-6; Judecători 13:3-22) unde Acela numit „Îngerul lui Dumnezeu” este de asemenea identificat ca „Domnul.” Dar cum poate un înger al lui Dumnezeu să fie însuși Dumnezeu? Evident aceasta este aceeași figură referită ca „Îngerul Prezenței Lui” din Isaia 63:9, ca și „Îngerul” trimis de Dumnezeu care să-i conducă pe Israeliti prin pustiu spre Țara Promisă (Exodul 4:19, 23:20).

Cuvântul „Înger” aici poate cauza confuzie, pentru că este folosit în mod tipic în referință la ființe spirituale create care sunt mai mici decât Dumnezeu. Totuși, cuvântul ebraic din Vechiul Testament din care este tradus cuvântul „înger,” *malak*, simplu înseamnă „mesager,” ca și cuvântul grec echivalent din Noul Testament *angelos* (dela care derivă cuvântul *înger*).

Atât în ebraică cât și în greacă, cuvintele acelea pot însemna fie un mesager omenesc sau unul spiritual. Trebuie să ne uităm în context ca să determinăm care îi este înțelesul. În cazul acesta, avem *Mesagerul lui Dumnezeu care este de asemenea Dumnezeu*. Este clar, nu este decât o singură entitate care se potrivește acestei descrieri. Este o paralelă exactă cu *Cuvântul lui Dumnezeu care este de asemenea Dumnezeu*.

Consideră o profeție a Vechiului Testament declarată în Noul Testament care se referă la Ioan Botezătorul și Isus Hristos. Dumnezeu a zis: „Iată, voi trimete pe solul Meu [*malak*, aici Ioan Botezătorul]; el va pregăti calea înaintea Mea. Și deodată va intra în Templul Său Domnul pe care-l căutați: Solul [*malak*] legământului [adică, Isus Hristos, Mediatorul Noului Legământ], pe care-l doriți; iată că vine” (Maleahi 3:1;

compară Matei 11:9-11, Marcu 1:1-2; Evrei 12:24).

„Domnul” aici este Dumnezeu, pentru că El vine la „templul Său.” Totuși El este de asemenea și Mesager – un *malak*, un termen dat în altă parte ca înger. Isus este astfel Domnul Dumnezeu. Totuși El este și Mesagerul lui Dumnezeu Tatăl. Și rolul lui Hristos ca Mesager are mare importanță pentru distingerea Lui ca Cuvântul lui Dumnezeu.

Purtătorul Cuvântului și înțelesul literal al Logosului

Ca Mesagerul lui Dumnezeu, Isus a vorbit pentru Dumnezeu. El s-a purtat așa când a venit pe pământ ca om. El a făcut-o la crearea universului. Declarația lui Ioan 1:3, că Dumnezeu a făcut totul prin Cuvântul care a devenit Hristos, este proclamată și în alte Scripturi (vezi Efeseni 3:9; Coloseni 1:16-17).

Aceasta se potrivește perfect cu pasajele biblice de mai devreme: „Cerurile au fost făcute prin Cuvântul Domnului... Căci el zice, și se face; poruncește și ce poruncește ia ființă (Psalm 33:6, 9). Cine a vorbit? Din referințele acestea este abundent de clar că Dumnezeu Tatăl a făcut munca actuală de creație prin Cuvântul care a devenit Isus.

Isus Hristos este Acela care *a vorbit* universul în existență – dar numai la porunca Tatălui. Isus a explicat aceasta în Ioan 8:28: „nu fac nimic dela Mine însumi, ci vorbesc după cum M-a învățat Tatăl Meu.” Și în Ioan 12:49-50: „Căci Eu n-am vorbit dela Mine însumi, ci Tatăl, care M-a trimes, El însuși Mi-a poruncit ce trebuie să spun și cum trebuie să vorbesc...De aceea lucrurile, pe cari le spun, le spun așa cum Mi le-a spus Tatăl.”

Astfel, Isus este Vorbitorul Tatălui, un rol pe care unii l-au egalat cu numele de *Logos*. Aceasta este foarte legitim, dar

chestiunea cere puțină explicație pentru că logos se referă literal nu la un vorbitor ci la ce este vorbit.

Ce înseamnă actualmente cuvântul grec *logos*? *Lexiconul Amplificat al lui Strong [The Enhanced Strong's Lexicon]* oferă următoarele înțelesuri între altele: „Un cuvânt rostit de o voce vie...ceva zis de cineva...un discurs vorbit continuu...doctrină, învățătură...rațiunea, facultatea mintală de a gândi.”

HCSB Studiul Bibliei [HCSB Study Bible] notează: „Ca și verbul înrudit *lego* (a vorbi), substantivul *logos* se referă cel mai adesea la o comunicare fie orală fie scrisă. În unele contexturi înseamnă declarație sau raport.”(2010, p. 1801, „Logos,” accentuarea în original).

Folosința evreiască a primului secol a termenului poate fi asemănătoare cu folosirea în Ioan 1. Dar întrebarea aceasta rămâne: „Cum urmează să înțelegem noi pe Hristos în ce este vorbit, însemnătatea literală a *Logosului*, când noi știm că El este Acela care vorbește pentru Dumnezeu?

Ambele Mesager și Mesaj

Răspunzând, să întrebăm: Trebuie să fie înțelese în felul acesta și toate celelalte titluri ale lui Hristos? Ce să spunem despre „Alfa și Omega” din Apocalipsa 1:8? Este Hristos două litere al alfabetului grec? Dar despre „Mielul lui Dumnezeu” din Ioan 1:36? Este Hristos literal o oaie tânără? Este ușor de văzut că titlurile în Biblie adesea au semnificații figurative.

Consideră pentru un moment că figurile de vorbit trebuie să urmeze o anumită logică. Ce crezi că ar însemna dacă l-ai chema pe cineva „Cuvântul” tău? Ar fi, fără-ndoială, foarte asemănător cu ce a înțeles Pavel când a scris congregației din Corint: „Voi sunteți *epistola* noastră, scrisă

în inimile noastre, cunoscută și citită de toți oamenii” (2 Corinteni 3:2). Membrii bisericii din Corint nu erau literal epistole sau litere scrise. Pavel a folosit un limbaj abstract cu un subînțeles concret. Când scrii o scrisoare, îți comunică gândurile tale altora. Corintienii, spunea Pavel, acționaseră în reprezentarea ideilor sale. Ei au exprimat, prin comportarea și cuvintele lor, tot ceea ce el îi învățase și le reprezentase. Nu este aceasta exact ceea ce ai înțelege dacă l-ai chema pe cineva „Cuvântul” tău?

The New Unger's Bible Dictionary [Noul Dicționar Biblic al lui Unger] aruncă mai multă lumină asupra chestiunii, arătând: „Cuvintele sunt vehicule pentru dezvăluirea gândurilor și a intențiilor minții tale altora. În Persoana Logosului Încarnat, Dumnezeu S-a făcut pe Sine Însuși cunoscut omului. Nimic ce poate fi cunoscut de om cu privire la Dumnezeu nu este ascuns de divinitatea încarnată. Hristos ca Cuvântul constituie revelația divină completă și absolută” (1988, p. 780, „Logos”).

Să considerăm din nou rolul lui Hristos ca Mesagerul lui Dumnezeu. Hristos L-a reprezentat exact pe Tatăl. El a trăit tot ce I-a poruncit Tatăl și a transmis ființelor omenesci gândurile Tatălui. El a vorbit pentru Dumnezeu ca Vorbitorul lui Dumnezeu. Dar mesajul adus de Hristos a impus nu numai vorbitul. *Însăși întreaga Sa viață* a transmis un mesaj.

Într-adevăr, *Isus Însuși este atât Mesager cât și Mesaj*. Felul în care a trăit ne-a învățat cum să trăim. Umilința Sa de a veni încarnat și să-Și dea viața în sacrificiu vorbește volume despre dragostea nemărginită a lui Dumnezeu. Isus Hristos este Cuvântul lui Dumnezeu. Tot ce a zis El, tot ce a făcut El, tot ce a îndurat El este Cuvântul lui Dumnezeu pentru noi.

Isus – Dumnezeu și om

Isus Hristos astăzi este mediatorul între Dumnezeu Tatăl și om. Dar pentru a împlini perfect rolul acesta esențial El a trebuit să fi fost atât Dumnezeu cât și om. El a fost cu adevărat un om în fiecare sens al acestui cuvânt sau noi nu am avea mântuirea păcatelor noastre. Apostolul Pavel îl cheamă „Omul Isus Hristos” (1 Timotei 2:5), la fel ca și apostolul Petre (Faptele Apostolilor 2:22).

Apostolul Pavel ne spune că și noi trebuie să avem aceeași atitudine smerită, de serviciu a lui Isus Hristos, „El, măcar că avea chipul lui Dumnezeu, totuși n-a crezut ca un lucru de apucat să fie deopotrivă cu Dumnezeu, ci S'a dezbrăcat pe Sine Însuși și a luat un chip de rob, făcându-Se asemenea oamenilor. La înfățișare a fost găsit ca un om, S'a smerit și S'a făcut ascultător până la moarte, și încă moarte de cruce” (Filipeni 2:6-8).

Bărbăția lui Isus a fost plină și completă în sensul că El a trăit viața unei ființe fizice omenești care s-a sfârșit în moarte. Lui i-a fost foame și a mâncat, a obosit și s-a odihnit, a umblat și a vorbit la fel ca oricare altă ființă omenească. Nu a fost nimic în aparența sa care să-l distingă de oricare alți bărbați evrei ai epocii Sale (Isaia 53:2).

Diferența esențială a fost în domeniul spiritual. Isus a primit continuu putere spirituală dela Tatăl (compară Ioan 5:30; 14:10). De fapt, El a avut Duhul lui Dumnezeu dela concepție, actualmente fiind conceput în pântecele Mariei prin Duhul Sfânt. Deși ispitit ca oricare dintre noi, Isus nu a încălcat *niciodată* legea lui Dumnezeu. El nu a păcătuit nici măcar o dată (2 Corinteni 5:21; Evrei 4:15; 1 Petre 2:22).

Una dintre cele mai insidioase erezii în istoria de 2000 de ani a creștinătății este că Isus Hristos nu a fost cu adevărat om – că El nu a fost cu adevărat ispitit de păcat. Apostolul Ioan a condamnat învățăturile acestea în termenii cei mai puternici (1 Ioan 4:3; 2 Ioan 7).

Erezia aceasta a început în primul secol și persistă încă și astăzi, continuând să conducă lumea departe de adevărul lui Dumnezeu. Avem nevoie să recunoaștem că dacă Isus nu a fost cu adevărat om, atunci sacrificiul Său pentru păcatele noastre este anulat și fără valoare.

„Este numai un singur Dumnezeu, Tatăl ...și un singur Domn, Isus Hristos”

Un număr de pasajii scripturale identifică pe Isus Hristos ca Dumnezeu împreună cu Dumnezeu Tatăl. Totuși unii susțin că apostolul Pavel în 1 Corinteni 8 a negat divinitatea lui Hristos aplicând distincția de Dumnezeu exclusiv Tatălui. Să considerăm ce a zis Pavel actualmente aici și ce nu a zis!

Într-o discuție dacă creștinii pot să mănânce carne sacrificată idolilor, Pavel a fost de acord că idolii erau fără putere și reprezentau zeități false, declarând: „Deci, cât despre mâncarea lucrurilor jertfite idolilor, știm că în lume un idol este tot una cu nimic, și că nu este decât un singur

Dumnezeu. Căci chiar dacă ar fi așa numiți „dumnezei”, fie în cer, fie pe pământ (cum și sunt în adevăr mulți „dumnezei” și mulți „domni”), totuși pentru noi nu este decât un singur Dumnezeu: Tatăl, dela care vin toate lucrurile și pentru care trăim și noi, și un singur Domn: Isus Hristos, prin care sunt toate lucrurile și prin El și noi” (versurile 4-6).

Deci faptul că „pentru noi nu este decât un singur Dumnezeu: Tatăl,” înseamnă că Isus nu poate fi de asemenea Dumnezeu? Inițial ar putea apărea astfel. Dar să considerăm o întrebare paralelă bazată pe același pasaj: Faptul că „pentru noi este...un

singur Domn, Isus Hristos,” înseamnă că Tatăl nu poate fi de asemenea și Domn?

Este evident că acesta nu este cazul, pentru că Tatăl este cu siguranță Domn – Stăpân și Cărmuitor. Isus s-a rugat: „Te laud, Tată, Doamne [*Domn*] al cerului și al pământului” (Matei 11:25). Și Apocalipsa 11:15 menționează Împărăția „*Domnului nostru* și ale Hristosului Său.” Isus este într-adevăr Domn, dar evident Tatăl este Domn peste El. Aceasta nu contrazice declarația lui Pavel. Și nici alte versuri care proclamă divinitatea lui Hristos.

O citire atentă a 1 Corinteni 8:4-6 ne va ajuta să vedem că în loc de al exclude pe Isus de a fi Dumnezeu, dimpotrivă El este *inclus* în identitatea divină. Pavel în scurt afirmă contrastul dintre politeismul păgân (crența în mulți zei) și monoteismul adevărat (crența în numai un singur Dumnezeu). Dar de ce limită el afirmația sa la „nu este decât un singur Dumnezeu” ca să declare că „nu este decât un singur Dumnezeu: Tatăl”? De ce menționează „un singur Domn: Isus Hristos,” în contextul acesta?

Cu siguranță pentru că *Isus este o parte importantă din ceea ce este Dumnezeu*. Ca și în alte locuri, Pavel ne arată aici că în timp ce „toate lucrurile” – toată împărăția creată atât fizică cât și spirituală – este în final dela Dumnezeu Tatăl, a fost toată actualmente făcută prin Isus Hristos. Și Isus guvernează peste toată ca Domn sub Tatăl.

Desemnează cuvântul „Domn” divinitatea?

Unii mențin că dintre termenii folosiți aici de „Dumnezeu” și „Domn,” numai „Dumnezeu” desemnează în context divinitatea. Este adevărat că termenul „Domn” nu denotă întotdeauna divinitatea. Se poate referi la oricare stăpân – divin, omenesc sau altfel. Totuși trebuie să

observăm paralelismul în care a scris Pavel. El se referă la „așa zișii zei” ai păgânilor atât ca „mulți zei” cât și mulți „domni.” Astfel el include termenul ulterior de „domni” ca desemnând zeități – fie zeii fictivi ai păgânilor sau conducători omenesți considerați ca fiind divini. În paralel, Pavel se referă la Dumnezeul adevărat ca „un Dumnezeu” și „un Domn.” Deci „Domn” în contextul acesta desemnează la fel divinitatea.

De fapt, pasajul de aici recunoaște cu mult mai multă putere și conducere aparținând Domnului Isus Hristos decât ce atribuiam sistemele păgâne diverșilor lor zei. Punctul acesta este esențial în înțelegerea chestiunii în discuție. Pavel recunoaște eticheta de „zei” pentru obiectele păgâne de închinăciune, fiecare crezut că are o sferă limitată de influență. Totuși, el arată că Isus „*prin care sunt toate lucrurile*” este Făcătorul a tot ce există, inclusiv noi înșine!

Prin însăși terminologia folosită aici de Pavel, Isus trebuie socotit ca divin. Pentru că cum pot imaginările Afrodita sau Venus, zeițele dragostei, care apar ca o stea de seară, să fie clasificate ca zeități, în timp ce Isus, Făcătorul tuturor stelelor, a oamenilor și al femeilor și al dragostei omenesți – având mai mare putere și suzeranitate decât cea atribuită tuturor zeilor și zeițelor păgâne combinate – să nu fie clasificat ca divinitate?

Cu aceasta în minte, unii îl etichetează pe Isus ca dumnezeu – dar aceasta ar implica o putere peste o sferă limitată. Totuși Isus are dominion peste tot ce există cu o singură excepție – Tatăl, care este deasupra Lui. Isus este astfel subordonat Tatălui, dar Tatăl I-a încredințat „toată puterea” și „toate lucrurile” Lui (Matei 28:18; 1 Corinteni 15:27-28). Și așa cum s-a explicat în alte locuri, Isus este într-o înțelegere perfectă și totală cu Tatăl.

Ambele sunt esențiale în a-L defini pe Dumnezeu

Deci, dacă amândoi Tatăl și Fiul sunt Dumnezeu și amândoi sunt Domn, de ce Îi separă Pavel „unul Dumnezeu Tatăl” și „un Domn, Isus Hristos”? Nu ne este spus explicit dar clasificarea este folosită în alt loc al Scripturilor. În Psalmul 110:1, Regele David al Israelului s-a referit la un intermediar între Dumnezeu și el ca Domn. Versul începe: „Domnul [YHWH]a zis Domnului meu...” Așa cum Noul Testament este clar YHWH (Dumnezeu cel veșnic) în cazul acesta îl desemnează pe Tatăl, care vorbește Aceluia care a devenit Isus Hristos. Domnul imediat al lui David, conducând în numele Tatălui.

De asemenea avem propria rugăciune a lui Isus către Tatăl în noaptea dinaintea morții Sale, unde El a declarat: „Și viața vecinică este aceasta: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat și pe Isus Hristos, pe care L-ai trimes Tu” (Ioan 17:3). Unii privesc versul acesta ca, de asemenea, negând divinitatea lui Hristos, dar cu siguranță că nu este așa. În afara faptului că Isus a zis aceasta în timp ce puterea Sa era limitată în carnea omenească, când numai Tatăl putea acționa prin univers ca Dumnezeu (Ioan 5:30; 14:10), intenția evidentă este că El arăta spre Tatăl ca adevăratul focar al rugăciunilor noastre, cu El Însuși ca reprezentativ al Tatălui servind ca intermediar.

Faptul acesta dela urmă este indicativ de ce a avut și Pavel în minte. Declarând că Tatăl este singurul Dumnezeu, el s-a referit exclusiv la poziție și nu exclusiv la natura divină. Întocmai cum a făcut Hristos Însuși, Pavel a recunoscut pe Tatăl ca Ființa Supremă peste tot și focarul rugăciunii noastre. În timp ce „toți să cinstească pe Fiul cum cinstesc pe Tatăl” (Ioan 5:23), ar trebui să fie evident că

cinstirea noastră a Fiului este legată cu cinstirea noastră a Tatălui. Noi îl cinstim pe Fiu în felul acesta pentru că Tatăl a hotărât astfel. Astfel, Fiul nu este Dumnezeu în sensul Ființei Supreme – și Pavel nu L-a inclus în desemnarea aceea.

Dar aceasta nu-L exclude pe Fiu de a fi Dumnezeu în sensul împărțirii aceluiși nivel de existență cu Tatăl și împărțind conducerea cu Tatăl peste toate – și funcționând ca Dumnezeu în folosul Tatălui prin toată eternitatea, trecută și viitoare. Pentru că Fiul este de fapt Dumnezeu exact în sensul acesta. Totuși, dacă Pavel s-ar fi referit la Isus ca Dumnezeu în contextul acesta particular de negare a politeismului și ar fi etichetat Tatăl ca „singurul Dumnezeu,” ar fi rezultat foarte probabil în multă confuzie pentru mulți. Astfel el a ales să folosească o distincție diferită, Domn – același titlu folosit tipic pentru Isus de Pavel în scrierile sale.

Desemnând pe Isus ca „singurul Domn” accentuează rolul Său ca Acela care exercită domnia lui Dumnezeu asupra creației – punctul fiind că Tatăl nu face aceasta direct dar acționează prin intermediul lui Isus Hristos. Faptul acesta este un aspect crucial în definirea lui Dumnezeu. Și în special pentru noi, întocmai cum a recunoscut David, Isus este Domnul și Stăpânul nostru imediat – Tatăl fiind Domnul și Stăpânul nostru final. Dar nu există împărțire de loialitate, pentru că devotamentul pentru Hristos este modul de a fi devotat Tatălui. Deci din nou, faptul că Tatăl este Domn nu contrazice pe Isus ca fiind „singurul Domn.” Pentru că domnia lor nu este împărțită. În schimb, Tatăl conduce *prin* Fiu.

Aceasta atunci, în absolut contrast cu zeitățile competitorilor ale politeismului păgân, este explicația scurtă a lui Pavel a adevăratului monoteism – Dumnezeu Tatăl, care este suprem, lucrând prin Fiul, care îndeplinește perfect voința Sa, aceștia doi

fiind ca unul în uniune. Și este prin Isus că noi ne rugăm și Îl servim pe Tatăl. Astfel, ar trebui să putem să vedem că Pavel în 1

Corinteni 8 nu a negat divinitatea lui Hristos dar, a afirmat-o prin cuvinte alese cu grijă.

Fiul Omului și Fiul lui Dumnezeu

Isus Hristos este numit „Fiul Omului” mai mult de 80 de ori în Noul Testament. A fost termenul pe care El l-a folosit cel mai obișnuit în referință la El Însuși.

Hristos s-a referit în mod repetat la El Însuși ca Fiul Omului în legătură cu suferințele și moartea sacrificială pentru păcatele omenirii (Matei 17:22; 26:45; Marcu 9:31; 14:41). Deși a fost de origine divină, El s-a identificat deliberat cu starea noastră omenească – necazurile și suferințele rasei omenești. Profetul Isaia L-a prevăzut ca „om al durerii și obicinuit cu suferința” (Isaia 53:3).

Simpatizând cu slăbiciunile și dificultățile noastre omenești, Isus ne spune: „Veniți la Mine, toți cei trudiți și împovărați, și Eu vă voi da odihnă. Luați jugul Meu asupra voastră, și învățați dela Mine, căci Eu sunt blând și smerit cu inima; și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre. Căci jugul Meu este bun, și sarcina Mea este ușoară” (Matei 11:28-30).

El S-a chemat Fiul Omului când S-a referit la rolul Său de viitor Domnitor al omenirii în Împărăția lui Dumnezeu ce are să vină (Matei 19:28). El l-a folosit chiar și când S-a descris pe Sine ca „Domn chiar și al Sabatului,” explicând că ziua a șaptea de Sabat ar trebui observată cu milă și compasiune (Matei 12:8; Marcu 2:27-28; Luca 6:5).

Atunci, când a venit în regiunea Cezarea Filipi, Isus i-a întrebat pe ucenicii Săi, „Cine zic oamenii că sunt Eu, *Fiul omului?*” (Matei 16:13). Ei au răspuns recitând câteva din credințele obișnuite deși greșite despre identitatea lui Isus. Simon Petre a răspuns zicând, „Tu ești Hristosul, *Fiul Dumnezeului celui viu!*” (versul 16).

Isus a observat că Tatăl Însuși i-a dezvăluit lui Petre adevărul acesta minunat (versul 17). Și toți apostolii au ajuns să recunoască același adevăr, care este declarat din nou în alte părți ale Noului Testament (Matei 14:33; Ioan 20:31; Romani 1:3-4).

Într-adevăr, în timp ce Isus a fost om în sensul cel mai plin al cuvântului, El a fost de asemenea mai mult decât un simplu om – pentru că El a fost, de fapt, Fiul Divin al lui Dumnezeu cu tot ce implică numele acela. Într-adevăr, după cum am văzut, El a fost Dumnezeul Creator venit în carne și oase. Și după ce viața Sa omenească s-a terminat, El s-a reîntors la slava divină pe care El o împărțise cu Tatăl Său în trecutul veșnic (Ioan 17:5). (Ca să afli cu mult mai mult cine a fost Isus și evenimentele vieții, morții și învierii Sale, coboară broșura noastră gratuită *Isus Hristos: Povestea adevărată* la www.GNMagazine.org/booklets .).

Vedem, atunci, că există o pluralitate în Dumnezeu și că Isus Hristos este Dumnezeu împreună cu Tatăl. În timp ce recunoaște aceasta, doctrina Treimii Sfinte este eronată prezentându-i ca trei persoane într-o singură ființă împreună cu Duhul Sfânt.

Planul lui Dumnezeu „să aducă pe mulți fii la slavă”

Tatăl și Isus au plănuțit, dela început, să mărească felul Lor. „Felul lui Dumnezeu” este o familie! Este condusă de Tatăl și este constituită acum de Tatăl și Fiul, Isus Hristos. Efeseni 3:14-15 menționează

„Tatălui Domnului nostru Isus Hristos, din care își trage numele orice [întreaga] familie, în ceruri și pe pământ.”

Tatăl și Isus Hristos au existat dela început și vor exista întotdeauna. Este

planul și dorința Lor să adauge la felul Lor – „aducând mulți fii la slavă” (Evrei 3:10). La fel cum întreaga lume vie a fost făcută să se înmulțească fiecare după felul lor propriu cum este declarat în toată Genesa 1 tot așa Dumnezeu l-a făcut pe om după felul Dumnezeului. Aceasta este semnificația ultimă a versului 26, unde Dumnezeu zice, „Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră.”

Acesta este un proces în două stagii. Mai întâi, Dumnezeu a creat omenirea fizică din pulberea pământului. Atunci, prin conversie și încredere în Hristos și prin supunere legii spirituale de dragoste a lui Dumnezeu fiecare persoană devine spiritual „o creație nouă” (2 Corinteni 5 :17; Efeseni 4:24). Aceasta conduce la nașterea finală de copii noi în familia divină, care vor fi atunci „la fel” cu Hristos, Însuși primul născut Fiul al lui Dumnezeu (Romani 8:29; Galateni 4:19; 1 Ioan 3:2).

Într-adevăr, întocmai cum copiii omenești sunt de același fel de ființe ca și părinții lor (adică ființe omenești), tot așa

vor fi copiii lui Dumnezeu același fel de ființe ca și Tatăl și Hristos (adică ființe divine). Acesta este extraordinarul destin al omenirii! Familia lui Dumnezeu se va extinde prin minunatul plan al lui Dumnezeu cum este dezvăluit în Cuvântul Său.

Toți copiii din familia aceasta – inclusiv Isus Hristos, care a fost întotdeauna cu Acela pe care El l-a dezvăluit ca „Tatăl” (Ioan 1:18; Matei 11:27) – vor fi pe veci în viitor de bună voie sub suzeranitatea și conducerea Tatălui (1 Corinteni 15:28). Conduși de Tatăl și de Isus Hristos, membrii acestei familii divine vor împărtăși un viitor de slavă și dreptate în eternitate.

Acesta, atunci, este sensul în care Dumnezeu este o familie – într-adevăr o familie în creștere, în prezent formată din două Ființe divine, Tatăl și Isus Hristos primul născut, totuși în final să Li se alăture o mulțime de alții.

Pentru mai multe amănunte despre intenția lui Dumnezeu de a face ființele omenești parte din familia Sa divină, uită-te la ultimul capitol al acestei broșuri.

Supunerea lui Isus Hristos Tatălui

Apostolul Pavel, în 2 Filipeni, spune că Isus a fost dispus ca să-și predea voluntar puterea și poziția Sa dumnezeiască extraordinară de dragul nostru, spunându-ne: „Să aveți în voi gândul acesta, care era și în Hristos Isus: El, măcar că avea chipul lui Dumnezeu, totuși n-a crezut ca un lucru de apucat să fie deopotrivă cu Dumnezeu, ci S'a dezbrăcat pe sine însuși și a luat un chip de rob, făcându-Se asemenea oamenilor. La înfățișare a fost găsit ca un om, S'a smerit și S'a făcut ascultător până la moarte, și încă moarte de cruce” (Filipeni 2:5-8).

După ce Isus fusese sacrificat pentru păcatele noastre și a fost restaurat la viața veșnică, El „a șezut la dreapta Măririi în locurile prea înalte [adică a Tatălui]” (Evrei 1:3). După ce a suferit cum a fost să fie

ființă omenească încarnată, Hristos S-a reîntors lângă Tatăl – locul Său anterior de-a lungul întregii veșnicii trecute.

Amintește-ți cuvintele Sale imediat înainte de moartea și învierea Sa: „Și acum, Tată, proslăvește-Mă la Tine însuși *cu slava, pe care o aveam la Tine, înainte de a fi lumea*” (Ioan 17:5). În pasajul acesta Isus vorbește de un timp chiar mai înainte de raportul creației din Genesa 1:1, când ființele acestea două au fost împreună.

Bine-nțeles, că atunci și-n totdeauna, Tatăl este suprem. Egalitatea lui Hristos cu Tatăl este în sensul împărtășirii aceluiași nivel de existență, amândoi fiind Dumnezeu. Dar nu înseamnă, după cum susține doctrina Sfintei Treimi că cei doi sunt *egali în*

autoritate -- pentru că Scriptura arată clar că Isus este subordonat Tatălui.

Crezul Athanasian, în folosință din secolul al șaselea, declară că „în Trinitatea aceasta...nici unul nu este mai mare sau mai mic ca celălalt. De fapt, învățătura Trinitară negează orice relație de comandă și supunere între persoanele divine – aceasta ar implica voințe individuale și ființe distincte și ar contrazice doctrina. Totuși Scriptura ne spune că Tatăl dă poruncile pe care Hristos le urmează perfect și cu dragoste (Ioan 12:49-50; 14:31; 15:10). Chiar și Isus a distins între voința Sa proprie și a Tatălui, totuși S-a supus voinței Tatălui (Luca 22:42; Ioan 5:30). Unii văd aceasta ca o față temporară în timp ce Isus a fost încarnat, totuși subordonarea Lui persistă și astăzi și va persista prin toată culminarea epocilor.

Capitolul 15 al Corinteni 1 este adesea numit corect și capitolul învierii. Ne spune că fiecare individ în viitoarea Împărăție a lui Dumnezeu Îi va fi supus lui Hristos cu Tatăl fiind singura excepție:

„Dumnezeu, în adevăr, „a pus totul supus picioarele Lui”. Dar când zice că totul I-a fost supus, se înțelege că afară de Cel ce I-a supus totul. Și când toate lucrurile Îi vor fi supuse, atunci chiar și Fiul Se va supune Celui ce I-a supus toate lucrurile, pentru ca Dumnezeu să fie totul în toți” (versurile 27-28).

Mai devreme, în Corinteni 1, Pavel a declarat clar că „Dumnezeu este capul lui Hristos” (11:3). În ambele aceste pasaje Pavel descrie două Ființe divine individuale, cu Hristos fiind supus lui Dumnezeu Tatăl. Aceasta este consistentă cu declarațiile proprii ale lui Hristos în care El a zis, contrar crezului Athanasian, „Tatăl este mai mare decât Mine” (Ioan 14:28) și „Tatăl Meu...este mai mare decât toți” (Ioan 10:29). Vedem deci, direct din Scriptură că Dumnezeu Tatăl este necontestatul Cap al familiei – și că Tatăl și Fiul nu sunt co-egali în autoritate, așa cum susține doctrina Treimii Sfinte.

Cum este Dumnezeu Unul?

„Ascultă, Israele! Domnul, Dumnezeul nostru, este singurul Domn” (Deuteronom 6:4)

Biblia este din abundență clară că este numai un singur Dumnezeu. Așa cum este tradus de obicei, Isus îl citează pe Moise zicând: „Ascultă Israele! Domnul, Dumnezeul nostru, este un singur Domn”

(Marcu 12:29; compară cu Deuteronom 6:4). Pavel ne spune că „nu este decât un singur Dumnezeu” (1 Corinteni 8:4) și că „este un singur Dumnezeu” (1 Timotei 2:5).

Biblia ne spune, de asemenea, că toți ceilalți presupuși dumnezeu sunt numai idoli – născociri ale propriei imaginații a omului. De a lungul istoriei oamenii au creat mulți dumnezei falși. Cu contradicția aceasta în minte trebuie să înțelegem Deuteronom 6:4 așa cum este dat de obicei – „este singurul Domn.” (Pentru a afla mai mult despre formularea aceasta, citește „Domnul, Dumnezeul nostru, este singurul Domn” începând la pagina 44).

Mulți nu pricep prea bine cum folosește Biblia numerele. Faptul acesta contribuie la o confuzie considerabilă și a condus la multe neînțelegeri cum ar fi Treimea Sfântă– o credință că trei persoane sunt o singură ființă divină.

Cum, putem noi atunci să înțelegem singularitatea lui Dumnezeu? În afară de folosirea directă a numerelor, concepția unității complete este asociată cu cuvântul ebraic *echad*, tradus „unul” în Deuteronom 6:4 și alte versuri.

Cum devin doi unul

Să ne ducem înapoi la prima carte a Bibliei, Genesa. Acolo, după crearea lui Adam și Eva, vedem instituirea relației de căsătorie: „Deaceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa, și se va lipi de nevasta sa, și se vor face *un singur trup*” (Genesa 2:24). O pereche devine „un singur trup” în uniunea sexuală matrimonială. Dar aici este și o altă semnificație metaforică importantă. Deși două ființe separate și distincte, în contextul acesta cele două ființe devin una.

4000 de ani mai târziu, Isus a repetat această concepție, când a zis: „Și cei doi vor fi un singur trup.” *Așa că nu mai sunt doi, ci sunt un singur trup.* Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă” (Marcu 10:8-9). În căsătorie cei doi devin unul când sunt împreunați în uniunea sexuală și în relația de legământ pe care o împărtășesc. Dar totuși ei rămân doi indivizi separați, încă unul bărbat și altul femeie – împreunați în căsătorie ca o unitate de familie.

Bine-nțeles, unitatea aceasta nu este nici completă și nici totală. Totuși, într-un sens fizic o unitate evidentă este atinsă când un bărbat și o femeie vin împreună în momentul concepției unui copil. Așa cum o prezintă o carte științifică: „Viața omenească începe în ... cooperarea de felul cel mai intim. Două celule se îmbină în întregime. Ele își combină materialul genetic. Două ființe diferite devin una. Actul de a crea o ființă omenească cere ... o cooperare atât de perfectă încât identitățile separate ale indivizilor dispar” (Carl Sagan și Ann Druyan, *Shadows of Forgotten Ancestors [Umbrele strămoșilor uitați]*, 1992, p. 199).

Substanțele separate de DNA a două ființe omenești distincte se combină la concepție pentru a forma o nouă, *unică* ființă omenească, una diferită de toate celelalte persoane.

Cât sunt de minunate lucrurile lui Dumnezeu! Cât de măreț este scopul Său pentru familia omenească! Înțelegând căsătoria și familia ne ajută să prindem aspecte importante ale

Împărăției lui Dumnezeu. (Pentru a afla mai mult, coboară broșura noastră gratuită *Căsătoria și Familia: Dimensiunea care lipsește* dela www.GNMagazine.org/booklets).

„Domnul, Dumnezeul nostru, este singurul Domn”

„Ascultă, Israele! Domnul, Dumnezeul nostru, este singurul Domn!” Această declarație simplă a lui Moise în Deuteronom 6:4, începând ceea ce este referit acum în mod obișnuit ca Shema (pronințat Șmah, ebraicul pentru „Ascultă”), a cauzat consternație considerabilă multora care încearcă să înțeleagă cine și ce este Dumnezeu.

Citind aici că Dumnezeu este unul, cei mai mulți evrei de secole au exclus posibilitatea ca Isus din Nazaret să fie Fiul lui Dumnezeu, pe același nivel de divinitate ca Dumnezeu Tatăl.

La început teologiei catolici, citind același vers, s-au străduit să formuleze în doctrina Treimii Sfinte un Dumnezeu consistând din Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, cu acestea fiind persoane distincte totuși în același timp un singur triunic Dumnezeu.

Cum să înțelegem noi atunci versul acesta? Unul dintre principiile principale pentru înțelegerea Bibliei este că trebuie să *considerăm toate scripturile asupra unui subiect*. Numai atunci vom putea ajunge la o înțelegere completă și exactă a chestiunii.

Alte pasaje din Biblie ne spun clar că doi indivizi distincți, Tatăl și Fiul Isus Hristos, sunt amândoi Dumnezei (Evrei 1:8; Ioan 1:1, 14). Deci noi trebuie să considerăm dacă Shema comentează asupra unicității numerice sau altceva cu totul diferit.

Semnificații multiple pentru cuvântul tradus „singur, [unic]”

Acei care studiază limba ebraică sunt provocați de faptul că ebraica are un vocabular mult mai limitat comparat cu alte limbi. Ce înseamnă aceasta este că un

singur cuvânt ebraic adesea poate și are înțelesuri multiple, făcând dificil procesul de traducere.

Un exemplu bun pentru aceasta este cuvântul ebraic *echad*, tradus „singur [unic]” în Deuteronom 6:4. Semnificația lui include numărul unu, dar de asemenea poate avea înțelesuri asociate ca „unul și același,” „împreună, ca un om [uniți],” „fiecare, toți,” „unul după altul” și „primul [în secvență sau importanță]. (Brown, Driver și Briggs, *A Hebrew and English Lexicon of the Old Testament [Un lexicon evreu și englez al Vechiului Testament]*, 1951, p. 25). Poate fi de asemenea folosit ca „singur,” cum îl traduce aici *New Revised Standard Version [Noua Versiune Standard Revizuită]* (William Holladay, *A Concise Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament [Un lexicon concis evreu și aramaic al Vechiului Testament]*, 1972, p.9). Ca și cu multe alte cuvinte ebraice, înțelesul exact este cel mai bine determinat din context.

În cazul acesta, mai multe interpretări pot fi corecte gramatical cât și consistente cu alte declarații biblice.

În Shema, Moise poate că simplu le spunea Israelitilor că Dumnezeul adevărat, Dumnezeul lor, trebuia să fie *primul* – să aibă cea mai înaltă prioritate – în inimile și mințile lor. Tânăra națiune se ridicase din sclavie dintr-o cultură în care egiptenii crezuseră în mulți zei, și se pregăteau să intre într-o țară ai cărei locuitori erau saturați cu închinarea la mulți presupuși zei și zeite de fertilitate, ploaie, război, călătorit, etc. Prin Moise, Dumnezeu i-a avertizat sever pe Israeliti de pericolele în abandonarea Lui ca să urmeze alți dumnezei.

Interpretarea aceasta, că Dumnezeu trebuie să fie prima preocupare pentru

Israeliti – are un suport puternic în context. În următorul vers Moise continuă: „*Să iubești pe Domnul, Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu toată puterea ta*” (versul 5).

Pasajul acesta este la centrul unei discuții de mai multe capitole a beneficiilor și binecuvântărilor în a-L urma pe Dumnezeu din toată inima și de a evita practicile idolatre a populației care urma să fie eliminată din Țara Promisă. Isus Hristos însuși a citat Deuteronom 6:4-5 ca „prima și cea mai importantă poruncă” din lege (Matei 22:36-38; Marcu 12:28-30).

Un alt înțeles al cuvântului ebraic *echad*, „singur,” se potrivește de asemenea în contextul acesta. Asta adică, adevăratul Dumnezeu singur avea să fie Dumnezeul Israelului; Israeliti nu trebuiau să aibă nici un altul.

Aceasta poate fi cum a înțeles un scrib care l-a auzit pe Isus citând versul din Marcu 12:29-30. Scribul i-a răspuns în versul 32: „Cărturarul l-a zis: „Bine, Învățătorule. Adevărat ai zis că Dumnezeu este unul [grecește *heis*, care corespunde cu *echad* în înțelesuri multiple] singur, că *nu este altul afară de El*” – ceea ce pare să indice că aceasta a fost ce a înțeles scribul să însemne în expresie cuvântul folosit „unul” (în esență „singur”).

Aceasta nu l-ar exclude pe Isus Hristos de a fi Dumnezeu împreună cu Tatăl. Mai degrabă, că nu există alt Dumnezeu în afară de Dumnezeul cel adevărat – adică în afara familiei lui Dumnezeu sau a „felului” lui Dumnezeu, consistând acum din două Ființe divine, Tatăl și Fiul. Pe scurt, numai familia lui Dumnezeu este Dumnezeu.

Un alt punct de vedere al Shema este bazat pe rădăcina cuvântului din care este derivat *echad* – *achad*. Cuvântul acesta înseamnă „a uni” sau „a merge într-o direcție sau alta” (*Strong's Exhaustive Concordance of the Bible [Concordanța completă a Bibliei a lui Strong]*). Cu alte

cuvinte, *echad* poate însemna de asemenea în unitate sau un grup unit ca unul.

Situații în care „unul” poate însemna un grup

În mai multe versuri *echad* are clar înțelesul a mai mult de o persoană unite ca un grup. În Genesa 11:6 Dumnezeu zice despre cei ce construiau turnul Babel, „Iată, ei sunt *un singur* [*echad*] popor...” În Genesa 2:24 El zice, „De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa, și se va lipi de nevasta sa, și se vor face un singur [*echad*] trup.”

Când citim despre un mare număr de oameni fiind unul singur sau un om și o femeie devenind un trup în uniunea matrimonială, înțelegem că sunt amestecați mai mulți indivizi. Nu presupunem că indivizi separați, deși uniți în spirit și scop sau îmbinat fizic ca să devină o singură ființă.

Dumnezeu Tatăl și Isus Hristos Fiul sunt clar de o minte și scop. Isus a zis despre misiunea Sa, „Mâncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimes, și să împlinesc lucrarea Lui” și „Eu nu pot face nimic dela Mine însumi: ci voia Tatălui, care M-a trimes” (Ioan 4:34; 5:30).

Isus a zis, descriind relația Lor, „Eu și Tatăl una suntem” (Ioan 10:30). Isus s-a rugat ca urmașii Săi, atât atunci cât și în viitor, să fie uniți în minte și scop întocmai cum au fost El și Tatăl, „Și mă rog nu numai pentru ei, ci și pentru cei ce vor crede în Mine prin cuvântul lor. Mă rog ca toți să fie una, cum Tu, Tată, ești în Mine, și Eu în Tine; *ca, și ei să fie una în noi*, pentru ca lumea să creadă că Tu M-ai trimes” (Ioan 17:20-21). Mai multă explicație a singularității lui Dumnezeu, în sensul unității, poate fi găsită prin tot capitolul acesta al broșurii.

Indiferent ce traducere acceptăm, fie „Domnul Dumnezeu nostru, este Domn întâiul,” „Domnul, Dumnezeu nostru, este

singurul Domn” sau „Domnul, Dumnezeuul nostru, Domn este unul [în unire]” nici una nu limitează pe Dumnezeu la o singură ființă. Și în lumina scripturilor pe care le-am văzut și a altora, este clar că Dumnezeu

este o pluralitate de ființe – o pluralitate în unire. Cu alte cuvinte, Dumnezeu Tatăl și Isus Fiul formează o familie unită perfect ca una.

Este o singură Biserică, dar cu mulți membri

Continuându-ne studiul concepției biblice a ce înseamnă a fi unul, Pavel a scris că „Nu mai este nici Iudeu, nici Grec; nu mai este nici rob nici slobod; nu mai este nici parte bărbătească, nici parte femeiască, fiindcă *toți sunteți una* în Hristos Isus” (Galateni 3:28). Adică, diferențele acestea sociale nu ar diviza oamenii lui Dumnezeu. Ei urmau să fie ca unul – în unire unul cu altul.

Este o singură Biserică, a zis Pavel, dar compusă din mulți membri individuali posedând diferite daruri și talente spirituale. Așa cum a explicat el mai târziu creștinilor din orașul Corint: „Sunt felurite daruri, dar este acelaș Duh; sunt felurite slujbe, dar este acelaș Domn; sunt felurite lucrări, dar este acelaș Dumnezeu, care lucrează totul în *toți*” (1 Corinteni 12:4-6).

Pavel a cheltuit un efort considerabil ca să facă punctul acesta înțeles. El a continuat în versul 12, „Căci, după cum trupul este unul și are multe mădulare, și după cum toate mădularele trupului, măcar că sunt mai multe, sunt un singur trup, -tot așa este și Hristos.” Aici Pavel compară Biserica cu trupul omenesc.

Apoi ne reamintește în principiu despre ce scrisese mai devreme în Galateni 3:28, ce abia am citit, declarând, „Noi *toți*, în adevăr, am fost botezați de un singur Duh, ca să alcătuim un singur trup, fie Iudei, fie Greci, fie robi, fie slobozi; și *toți* am fost adăpați dintr-un singur Duh” (1 Corinteni 12:13).

Biserica este trupul spiritual al lui Isus Hristos (Efeseni 1:22-23). Pentru a ne ajuta înțelegem perfect, Pavel se repetă atunci continuând să compare Biserica cu trupul omenesc în 1 Corinteni 1:12, în care sunt mulți membri ce îndeplinesc funcții diferite: „Astfel, trupul nu este un singur mădular, ci mai multe... Fapt este că *sunt mai multe mădulare, dar un singur trup*” (versurile 14, 20) – adică, sunt mulți membrii în Biserică dar o singură Biserică.

În sfârșit, în versul 27, el subliniază din nou noțiunea aceasta de bază: „Voi sunteți [unul] trupul lui Hristos, și fiecare, în parte, mădularele lui” (versul 27). În sensul acesta familia divină este asemănătoare – un Dumnezeu și numai un Dumnezeu, totuși Scripturile ne dezvăluie doi membri individuali de familie slăviți constituind acum acele un Dumnezeu, în plus mult mai mulți membri din omenire ce urmează a fi slăviți (Romani 8:29).

Pavel a scris de asemenea într-un alt context, așa cum am văzut într-alt loc, „Iată dece, zic, îmi plec genunchii înaintea Tatălui Domnului nostru Isus Hristos, din care își trage numele orice familie, în ceruri și pe pământ” (Efeseni 3:14-15). Deși este o singură familie, sunt mulți membri. Creștinii convertiți cu adevărat, conduși de Duhul Sfânt, sunt deja numărați ca membri ai familiei (Romani 8:14; 1 Ioan 3:1-2), deși ei nu a primit încă slava și nemurirea în învierea la viața veșnică, care va avea loc la reîntoarcerea lui Hristos (1 Tesaloniceni 4:16-17).

În alt loc Pavel ne spune că, „nu poate carnea și sângele să moștenească Împărăția lui Dumnezeu” (1 Corinteni 15:50). Noi trebuie să fim schimbați în momentul învierii (versurile 51-54; Filipeni 3:20-21). Dumnezeu va realiza aceasta la timpul potrivit – dacă noi am învins și am dezvoltat caracter drept dumnezeiesc (Apocalipsa 2:26; 3:21; 21:7-8).

O singură Biserică, Un singur Dumnezeu

În Ioan 1:17 Isus S-a rugat Tatălui, „Și viața vecinică este aceasta: să Te cunoască [ei, discipolii lui Hristos] pe Tine, *singurul Dumnezeu adevărat și pe Isus Hristos*, pe care L-ai trimis Tu” (versul 3). Astfel Isus distinge între Dumnezeu Tatăl și El Însuși. Ei nu sunt aceeași Ființă. Cu toate acestea, ei împărtășesc o uniune și singularitate perfectă. (Pentru a afla mai mult asupra versului acesta și a unu pasaj paralel, vezi „*Este numai un singur Dumnezeu, Tatăl...și un singur Domn, Isus Hristos,*” începând la pagina 37).

Continuând în rugăciunea aceasta de necrezut spusă înainte de răstignirea Sa, Hristos a zis privitor la adepții Săi, „Eu nu mai sunt în lume, dar ei sunt în lume, și Eu vin la Tine. Sfinte Tată, păzește, în Numele Tău, pe aceia pe cari Mi i-ai dat, pentru ca ei *să fie una, cum suntem și noi*” (versul 11). Mai devreme El spusese, „Eu și Tatăl una suntem” (Ioan 10:30).

Este nevoie ca să cuprinzi acest punct enorm de important. Biserica urmează să fie una, tot așa cum Dumnezeu Tatăl și Isus Hristos sunt unul. Aceasta este un lucru greu de realizat! Membrii deferiți ar trebui să fie uniți unii cu alții, întocmai cum Hristos și Tatăl formează o uniune perfectă. Deși trebuie să admitem realist că acesta a fost un caz rar în istoria bisericii, Dumnezeu se așteaptă ca să ne străduim să obținem acea unitate spirituală.

Membrii adevăratei Biserici a lui Dumnezeu urmează să fie toți uniți de *Duhul lui Dumnezeu* (1 Corinteni 12:13) – trăind prin acel Duh. Este răspunderea individului să caute tovarășie organizată care reprezintă cel mai bine modelul biblic și învățăturile Bisericii Noului Testament. (Pentru o înțelegere mai bună, coboară broșura *Biserica Clădită de Isus* la www.GNMagazine.org/booklets).

Vedem, atunci, că Tatăl și Isus Hristos sunt de asemenea unul în același sens în care Isus S-a rugat pentru Biserică să fie una – nu o singură ființă, dar multe ființe care sunt una în scop, credință, direcție, încredere, suflet și atitudine.

Consideră înțelegerea adițională pe care Isus ne-o dă în rugăciunea Sa din Ioan 17: „Și mă rog nu numai pentru ei, ci și pentru cei ce vor crede în Mine prin cuvântul lor. Mă rog ca toți să fie una, cum Tu, Tată, ești în Mine, și Eu în Tine; ca, și ei să fie una în noi, pentru ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis. Eu le-am dat slava, pe care Mi-ai dat-o Tu, *pentru ca ei să fie una, cum și noi suntem una*, Eu în ei, și Tu în Mine; -pentru ca ei să fie în chip desăvârșit una, ca să cunoască lumea că Tu M-ai trimis, și că i-ai iubit, cum M-ai iubit pe Mine” (versurile 20-23).

Unitatea aceasta spirituală, unitatea aceasta între toți creștinii convertiți cu adevărat, poate fi realizată numai dacă Dumnezeu lucrează în ei. Unitatea lor reflectă unitatea perfectă – singularitatea – între Dumnezeu Tatăl și Isus Hristos Fiul.

Repetăm, Tatăl și Hristos nu sunt a singură entitate dar sunt unul în sensul de a fi uniți și unificați în armonie perfectă.

Șapte scripturi care contrazic Trinitatea a fi o singură Ființă

Următoarele șapte scripturi arată falsitatea pretenției că Tatăl și Fiul sunt o singură ființă așa cum afirmă învățătura Treimii Sfinte. Cum poate cineva să împace credința în Treimea Sfântă cu aceste întrebări simple?

Evrei 1:5 ne spune că Isus a fost născut de Tatăl Său. S-a născut pe Sine Însuși?

În Matei 22:44, Tatăl a zis că Isus va sta la mâna Sa dreaptă până va pune pe dușmanii Săi sub picioarele sale. Urma ca Isus să stea la dreapta propriei Sale mâini?

În Matei 24:36, când Isus le-a spus ucenicilor Săi că nimeni nu cunoaște ziua sau ora reînțarcerii Sale, dar numai Tatăl, a știut El în realitate dar a creat o scuză (i-a mințit) ca să nu le spună?

În Ioan 14:28, Isus a zis că Tatăl Său era mai mare decât El. Înseamnă aceasta că El a fost mai mare decât El Însuși?

În Ioan 17:1, Isus S-a rugat Tatălui Său. S-a rugat El la El Însuși?

În Matei 27:46, Isus a strigat tare: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?” Se părăsise pe El Însuși?

În Ioan 20:17, Isus a zis că se va sui la Tatăl după învierea Sa. S-a suit El la El Însuși?

Acestea, precum și multe alte pasaje biblice demonstrează oricărui cititor rațional al Bibliei că învățătura Sfintei Treimi [a Trinității] nu este numai nebiblică dar și absolut illogică!

Un alt exemplu biblic de singularitate

Isus Hristos ne spune că „Omul nu va trăi numai cu pâine, ci cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu” (Luca 4:4). Înainte ca oricare din cărțile Noului Testament să fi fost scrise, Scripturile Ebraice – ceea ce noi numim Vechiul Testament – a fost singurul „cuvânt al lui Dumnezeu” disponibil. Adesea Vechiul Testament ne poate limpezi vederea noastră tulbură și ne ajută să înțelegem intenția spirituală a Noului Testament. La urma urmei, trebuie să înțelegem că *toate* cărțile Bibliei sunt Cuvântul dezvăluit al lui Dumnezeu, și „sunt de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte,[și] să dea înțelepciune în neprihănire” (2 Timotei 3:16).

Consideră un pasaj rareori citit înapoi în cartea Judecători care ilustrează cum singularitatea poate însemna unitate: „Toții copiii lui Israel au ieșit dela Dan până la Beer-Șeba și țara Galaadului, și adunarea s-a strâns *ca un singur om* înaintea Domnului, la Mițpa” (Judecători 20:1).

Odată, întreaga națiune a Israelului a fost în întregime unită în scop ca să înfrunte o problemă serioasă care afecta țara întreagă. Expresia „ca un singur om” este folosită ca să transmită ideea că națiunea a fost total unită în acel moment particular.

Versurile 8 și 11 accentuează ideea: „Tot poporul *s-a sculat ca un singur om*,.... Astfel toți bărbații lui Israel s-au strâns împotriva cetății, *uniți ca un singur om*.” Bine-nțeles că ei încă au rămas *mulți cetățeni individuali* ai aceiași națiuni. Deci din nou, Biblia însuși aruncă lumină asupra înțelesului singularității.

Elohim: Pluralitatea lui Dumnezeu

Prin toată Scriptura revenim la realitatea că Dumnezeu a ales să-Și exprime esența Sa personală în termenii unei relații de familie. *Elohim* este cuvântul Ebraic tradus „Dumnezeu” în fiecare pasaj al Genesei 1 la fel ca și în mai mult de 2000 de alte locuri prin tot Vechiul Testament.

Elohim este un substantiv care este plural în formă dar singular în folosință – adică este legat de verbe la singular – când îl desemnează pe adevăratul Dumnezeu. Pentru o expresie modernă comparabilă, consideră termenul de Statele Unite. Acest nume propriu este plural în formă dar singular în folosință. Este folosit cu verbe la singular. Spre exemplu, americanii spun „Statele Unite *este* pe cale să ia acțiune,” și nu „Statele Unite *sunt* pe cale să ia acțiune.” Forma plurală înseamnă mai multe state individuale – dar, luate colectiv, sunt privite ca o singură națiune.

Este la fel cu *Elohim*. Cuvântul *Eloah*, însemnând „Atotputernicul,” este forma singulară. *Elohim*, însemnând „Atotputernicii,” este plural. Și, într-adevăr, sunt doi Atotputernici, Cel Mai Înalt și Cuvântul. Dar, colectiv, ca *Elohim*, cei doi sunt priviți ca un singur Dumnezeu. *Elohim* a zis, „Apoi Dumnezeu a zis: „Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră” (versul 26).

Ar trebui să notăm că *Elohim* este folosit de familia lui Dumnezeu, fiecare membru al familiei poate fi referit prin cuvântul acesta. (Unii scriitori ai Bibliei folosesc de asemenea cuvântul *elohim* ca un substantiv la plural cu folosință plurală în descrierea dumnezeilor falși. Deci un factor extrem de important în înțelegerea înțelesului acestui cuvânt ebraic este determinarea din context a ce se intenționează.

Când Adam și Eva au făcut decizia importantă de a nu-L asculta pe Creatorul lor

mâncând din fructul pe care Dumnezeu îl interzisese de a-l mânca, reacția divină a fost, „Iată că omul a ajuns *ca unul din Noi*, cunoscând binele și răul” (Genesa 3:22). Și Dumnezeu i-a izgonit ca să nu ia și din pomul vieții (versurile 22-24).

Cuvântul ebraic tradus aici „a cunoaște” adesea înseamnă să înveți sau să devii în cunoștință de ceva prin experiența ta personală. Pentru Adam și Eva nu a fost destul ca simplu să accepte porunca lui Dumnezeu de a nu mânca din pomul cunoașterii binelui și răului. În schimb, ei au ales să pășească în locul lui Dumnezeu și să determine pentru ei înșiși ce era bine și ce era rău. Psalmistul notează că necredincioșii pun la întrebare cunoștința lui Dumnezeu: „Ce ar putea să știe Dumnezeu, și ce ar putea să cunoască Cel Prea Înalt?” (Psalm 73:11).

Fraza „unul din Noi,” trebuie să notăm, produce dovadă clară că „Noi” a fost constituit *de mai mult de o singură persoană*. Mai mult, „să ajungă ca unul din Noi” a fost actualmente intenția originală a Creatorului nostru pentru întreaga omenire, dar trebuia îndeplinită *în modul lui Dumnezeu și în propriul Lui timp*. Modul acela este de a ne supune fiecărui cuvânt care pornește din gura lui Dumnezeu (Matei 4:4).

Numai Creatorul nostru are dreptul și înțelepciunea să determine ce este bine și ce este rău pentru noi. El știe ce este cel mai bine pentru noi și nu a dorit niciodată ca să aflăm ce este rău prin experimentare. El ne spune: „Orânduiriile Domnului sunt fără prihană, și veselesc inima; poruncile Domnului sunt curate și luminează ochii. Frica de Domnul este curată, și ține pe vecie; judecățile Domnului sunt adevărate, toate sunt drepte” (Psalm 19:7-8). El dorește ca noi să avem încredere în El și în judecata Sa.

Atunci El va împlini intenția Sa de a ne face la fel ca și El ca parte a familiei divine în modul pe care El l-a determinat

(vezi „Planul lui Dumnezeu să aducă mulți fiii la slavă” la pagina 40).

Înțelegând singularitatea lui Dumnezeu

Vedem, atunci, că Scriptura dezvăluie două persoane distincte, separate, amândouă în duh, totuși una în unitate, credință, direcție și scop – membrii ai aceleiași familii divine. „Eu și Tatăl una suntem” a zis Hristos (Ioan 10:30).

Când noi înțelegem ce învață Biblia, vedem că există numai *un singur Dumnezeu*, întocmai cum există numai o singură rasă omenească – o familie extinsă, descendentă din Adam de aproape 7 bilioane de indivizi. Singura familie divină – familia lui Dumnezeu – are membri multipli, cu întreaga omenire primind ocazia să devină membri împreună cu Tatăl și Hristos.

Tradiționala familie omenească este un microcosmos a acelei mărețe familii divine (compară Romani 1:20). Dacă noi înțelegem principiul acesta biblic minunat, ar trebui să ne reflectăm destinul final în căsătoriile noastre, alte relații de familie și în viața de fiecare zi. Noi ar trebui să ne străduim să reflectăm dragostea și unitatea familiei divine – Dumnezeu Tatăl și Fiul Său Isus – în familiile noastre omenești.

Este clar atunci, că trebuie să lăsăm Biblia să interpreteze ce înțelege în referință la un Dumnezeu. Dumnezeu Tatăl și Isus Hristos, împreună cu Duhul Sfânt, nu sunt o singură ființă, așa cum menține învățătura Trinitariană. În schimb, Tatăl și Hristos sunt Ființe divine distincte care împreună sunt un Dumnezeu – unul Dumnezeu însemnând o familie Dumnezeu care este unită, în armonizate voință și scop. Vom considera esența și rolul Duhului Sfânt în următoarele două capitole.

Este Duhul Sfânt o persoană?

„nici prin putere, nici prin tărie, ci prin Duhul Meu,
-zice Domnul oștirilor!” (Zaharia 4:6)

În capitolele precedente am văzut că învățătura Treimii Sfinte, afirmând că Duhul Sfânt este o persoană divină, a fost străină scriitorilor Bibliei și a originat câteva secole după ce Noul Testament a fost completat. Cum, atunci, definește Biblia pe Sfântul Duh dacă nu este o persoană?

Cuvântul „duh” este tradus din ebraicul *ruach* și grecescul *pneuma*, ambele denotând suflare sau vânt, o forță invizibilă. (Cuvântul „stafie” a avut același înțeles la un moment dat, și de aceea este folosit în traduceri mai vechi ale Bibliei). Scriptura zice că „Dumnezeu este Duh” (Ioan 4:24). Totuși ni se spune că Dumnezeu are un Duh – Duhul lui Dumnezeu sau Duhul Sfânt.

Așa dar din nou, exact ce este Duhul Sfânt?

„Puterea celui Prea Înalt”

În loc să-l descrie pe Duhul Sfânt ca o persoană sau entitate distinctă, Biblia se referă la el cel mai adesea, ca fiind *puterea* divină a lui Dumnezeu și îl conectează cu ea (Zaharia 4:6; Mica 3:8). Cărturarii evrei, examinând referințele lui în Scripturile Vechiului Testament, nu au definit niciodată Duhul Sfânt altceva decât *puterea* lui Dumnezeu.

În Noul Testament, Pavel s-a referit la el ca la duhul de putere, dragoste și minte sănătoasă (2 Timotei 1:7). Informând-o pe Maria că Isus va fi conceput supranatural în pântecul ei, un înger i-a zis, „Duhul Sfânt Se va pogori peste tine,” și mesagerul divin i-a descris acest Duh ca „*puterea Celui Prea Înalt [care] te va umbri*” (Luca 1:35).

Isus și-a început serviciul „plin de *puterea Duhului*” (Luca 4:14). El le-a spus adeptilor, „voi veți primi o *putere*, când Se va pogori Duhul Sfânt peste voi” (Faptele Apostolilor 1:8).

Petru relatează că „Dumnezeu a uns cu Duhul Sfânt și cu *putere* pe Isus din Nazaret” (Faptele Apostolilor 10:38). Aceasta a fost aceeași putere care L-a împuternicit pe Hristos să făptuiască multe minuni grandioase în timpul serviciului Său. La fel Isus a lucrat prin apostolul Pavel „prin puterea semnelor și a minunilor, fie prin *puterea Duhului Sfânt*” (Romani 15:19).

Confruntat cu asemenea scripturi, chiar și *Noua Enciclopedie Catolică [The New Catholic Encyclopedia]* admite: „Vechiul Testament este clar că *nu vizionează duhul lui Dumnezeu ca o persoană...Duhul lui Dumnezeu este simplu puterea lui Dumnezeu*. Dacă uneori este prezentat ca fiind separat de Dumnezeu, este pentru că suflarea lui Yahweh acționează în exterior...Majoritatea textelor Noului Testament dezvăluie duhul lui Dumnezeu ca *un obiect*, nu *cineva*; aceasta este văzută în special în paralelismul duhului și puterii lui Dumnezeu” (1965, vol. 13, „Duhul lui Dumnezeu,” pp. 574-576).

Lucrarea de referință *Un Dicționar Catolic [A Catholic Dictionary]* recunoaște la fel, „În întregime Noul Testament, ca și cel Vechi, vorbește de duh ca despre o energie sau putere divină” (William Addis and Thomas Arnold, 2004, „*Trinitate, Sfinție [Trinity, Holy]*,” p. 827).

Cuvântul lui Dumnezeu arată că Duhul Sfânt este însăși natura, prezența și expresia puterii lui Dumnezeu lucrând activ în slujitorii Săi (2 Petre 1:4; Galateni 2:20). Într-adevăr, este prin Duhul Sfânt că Dumnezeu este prezent peste tot în același timp prin tot universul și-l afectează cum vrea (Psalm 139:7-10).

Din nou și din nou Scripturile îl descriu pe Duhul Sfânt ca puterea lui Dumnezeu. Mai mult, este arătat de asemenea că este mintea lui Dumnezeu și însăși esența și forța vitală prin care Tatăl naște ființele omenești ca copiii Săi spirituali. Duhul Sfânt nu este Dumnezeu, dar mai degrabă un aspect vital al lui Dumnezeu – agenția prin care lucrează ambii Tatăl și Hristos.

Inspirație divină și viață prin Duhul

În articolul său despre Duhul Sfânt, *Dicționarul Bibliei Întărit [The Anchor Bible Dictionary]* îl descrie ca „manifestarea prezenței și puterii divine perceptibile în special în inspirația profetică” (vol. 3, 1992, p. 260).

Scripturile dezvăluie în mod repetat că Dumnezeu împarte prin Duhul Sfânt inspirația divină profeților și slujitorilor Săi. Petre a notat „Căci nici o proorocie n-a fost adusă prin voia omului; ci oamenii au vorbit dela Dumnezeu, *mânați de Duhul Sfânt*” (2 Petru 1:21).

Pavel a scris că planul lui Dumnezeu pentru omenire a fost „descoperit acum sfinților apostoli și prooroci ai lui Hristos, *prin Duhul*” (Efeseni 3:5) și că învățăturile lui proprii erau inspirate de Duhul Sfânt (1 Corinteni 2:13). Pavel explică mai departe că este prin Duhul Său că Dumnezeu dezvăluie creștinilor adevărați lucrurile pe care El le-a pregătit pentru cei ce-L iubesc (versurile 9-16). Lucrând prin Duhul, Dumnezeu Tatăl este dezvăluitorul adevărului celor care Îl servesc.

Isus le-a spus discipolilor Săi că Duhul Sfânt, pe care îl va trimite Tatăl, „vă va învăța toate lucrurile, și vă va aduce aminte de tot ce v-am spus Eu” (Ioan 14:26). Este prin Duhul lui Dumnezeu înăuntrul nostru că noi obținem înțelegere și introspecție spirituală. Într-adevăr, ajungem să căpătăm însăși „gândul lui Hristos” (1 Corinteni 2:16) – de asemenea referit ca și „năzuința Duhului” (Romani 8:27).

Isus a avut din abundență înțelegerea aceasta spirituală. Ca Mântuitor, El a fost proorocit să aibă „Duhul Domnului Se va odihni peste El, duh de înțelepciune și de pricepere, duh de sfat și de tărie, duh de cunoștință și de frică de Domnul” (Isaia 11:2).

Ca Fiul Omului pe pământ, Isus a portretizat în comportarea Sa personală atributele divine ale Atotputernicului Dumnezeu prin trăitul complet al standardelor biblice ale Tatălui, prin puterea Duhului Sfânt (compară cu 1 Timotei 3:16).

Acum reîntors pe tărâmul spiritual, Isus are puterea atotputernică a Duhului Sfânt împreună cu Tatăl. Duhul Sfânt, trebuie să înțelegem, nu este numai Duhul lui Dumnezeu Tatăl, pentru că Biblia îl cheamă de asemenea „Duhul lui Hristos” (Romani 8:9; Filipeni 1:19). Dar oricare desemnare este *același Duh*, pentru că este numai un singur Duh (1 Corinteni 12:13; Efeseni 4:4).

Tatăl împarte același Duh creștinilor adevărați prin Isus Hristos (Ioan 14:26; 15:26; Tit 3:5-6), conducându-i și împuternicindu-i să fie copiii Săi și „părtași firii dumnezeiești” (Romani 8:14; 2 Petru 1:4). Dumnezeu, care are viața veșnică în El Însuși, dă viața aceea altora prin Duhul (Ioan 5:26; 6:63; Romani 8:11).

Atributele impersonale ale Duhului Sfânt

Duhul Sfânt este descris în multe feluri care demonstrează că nu este o persoană divină. Spre exemplu este referit ca un dar (Faptele Apostolilor 10:45; 1 Timotei 4:14) pe care Dumnezeu îl dă fără limită (Ioan 3:34). Ni se spune că Duhul Sfânt poate fi stins (1 Tesaloniceni 5:19), că poate fi turnat peste oameni (Faptele Apostolilor 2:17, 33), și că suntem botezați cu el (Matei 3:11).

Oamenii pot bea din el (Ioan 7:37-39), lua parte din el (Evrei 6:4) și pot fi umpluți cu el (Faptele Apostolilor 2:4; Efeseni 5:18). Duhul Sfânt de asemenea ne reînnoiește (Tit 3:5) și trebuie stârnit în noi (2 Timotei 1:6). Caracteristicile acestea impersonale cu siguranță că nu sunt atribuite unei persoane sau unei ființe personale!

Duhul este de asemenea descris prin alte desemnări – „Duhul Sfânt, care fusese făgăduit,” „arvună a moștenirii noastre” și „de înțelepciune și de descoperire” (Efeseni 1:13-14, 17) – care arată că nu este o persoană.

În contrast cu Dumnezeu Tatăl și Isus Hristos, care sunt mereu comparați cu ființele omenești în forma și conturul Lor, Duhul Sfânt este mereu reprezentat într-o manieră complet diferită – ca o suflare (Ioan 10:22), vânt (Faptele Apostolilor 2:2), foc (versul 3), apă (Ioan 4:14; 7:37-39), ulei (Psalm 45:7; compară Faptele Apostolilor 10:38; Matei 25:1-10), un porumbel (Matei 3:16) și o „arvună,” sau depozit, pentru viața veșnică (2 Corinteni 1:22; 5:5; Efeseni 1:13-14).

Fără a zice mai mult, descrierile acestea sunt greu de înțeles dacă Duhul Sfânt este o persoană!

În Matei 1:20 găsim mai multă dovadă că Duhul Sfânt nu este o entitate distinctă, dar este puterea divină a lui Dumnezeu. Aici citim că Isus a fost conceput de Duhul Sfânt. Totuși Isus S-a rugat continuu și s-a adresat lui Dumnezeu Tatăl ca Tatăl Său și nu Duhului Sfânt (Matei 10:32-33; 11:25-27; 12:50). El nu a prezentat niciodată pe Duhul Sfânt ca Tatăl Său! Este clar că Duhul Sfânt este agenția sau puterea prin care Tatăl l-a născut (conceput) pe Isus ca Fiul Său – nu o persoană sau ființă separată.

Învățăturile și exemplul lui Pavel au fost în linie cu cele ale lui Hristos

Dacă Dumnezeu ar fi fost o Treime Sfântă, cu siguranță că Pavel, care a fost învățat direct de înviatul Isus Hristos (Galateni 1:11-12) și care a scris multe din temeliile teologice ale Bisericii inițiale, ar fi priceput și învățat această concepție. Totuși nu găsim nici o astfel de învățătură în scrierile sale.

Mai mult, salutul obișnuit al lui Pavel în scrisorile sale către biserici, ca și pentru indivizii cărora le-a scris, menționează mereu „Dumnezeu Tatăl nostru și Domnul Isus Hristos.” Totuși în fiecare din salutările sale *niciodată* nu menționează pe Duhul Sfânt! (La fel se poate spune de Petru în salutările din cele două epistole ale sale).

Aceeași salutare, cu unele mici variații, apare în fiecare epistolă care poartă numele lui Pavel. Notează cât este el de consistent în a nu include pe Duhul Sfânt în salutările sale:

- „Har și pace dela Dumnezeu, Tatăl nostru, și dela Domnul Isus Hristos” (Romani 1:7).
- „Har și pace dela Dumnezeu, Tatăl nostru, și dela Domnul Isus Hristos” (1 Corinteni 1:3).
- „Har și pace vouă dela Dumnezeu, Tatăl nostru, și dela Domnul Isus Hristos” (2 Corinteni 1:2).

- „Har și pace vouă dela Dumnezeu Tatăl, și dela Domnul nostru Isus Hristos” (Galateni 1:3).
- „Har și pace dela Dumnezeu, Tatăl nostru, și dela Domnul Isus Hristos” (Efeseni 1:2).
- „Har vouă și pace dela Dumnezeu, Tatăl nostru, și dela Domnul Isus Hristos” (Filipeni 1:2).
- „Har și pace dela Dumnezeu, Tatăl nostru, și dela Domnul Isus Hristos” (Coloseni 1:2).
- „Har și pace dela Dumnezeu, Tatăl nostru, și dela Domnul Isus Hristos” (1 Tesaloniceni 1:1).
- „Har și pace dela Dumnezeu, Tatăl nostru, și dela Domnul Isus Hristos” (2 Tesaloniceni 1:1-2).
- „Har, îndurare și pace dela Dumnezeu, Tatăl nostru, și dela Hristos Isus, Domnul nostru” (1 Timotei 1:2).
- „Har, îndurare și pace dela Dumnezeu Tatăl, și dela Hristos Isus, Domnul nostru” (2 Timotei 1:2).
- „Har și pace dela Dumnezeu Tatăl, și dela Isus Hristos, Mântuitorul nostru” (Tit 1:4).
- „Har și pace dela Dumnezeu, Tatăl nostru, și dela Domnul Isus Hristos” (Filimon 3).

Duhul Sfânt este întotdeauna lăsat afară din salutările acestea – o scăpare din vedere de necrezut și inexplicabilă dacă Duhul ar fi fost într-adevăr o persoană sau o entitate co-egală cu Dumnezeu Tatăl și Hristos!

Aceasta este și mai surprinzător când considerăm că congregațiile cărora le-a scris Pavel aveau mulți membri gentili (ne-evrei) cu origini politeiste care mai înainte se închinaseră la mulți dumnezei. Epistolele lui Pavel indică nici o încercare din partea sa de a explica Trinitatea sau Duhul Sfânt ca o persoană divină egală cu Dumnezeu Tatăl și Isus Hristos.

În toate scrierile lui Pavel, numai în 2 Corinteni 13:14 este Duhul Sfânt menționat împreună cu Tatăl și Isus Hristos în asemenea expresii, și numai în legătură cu „împărtășirea Sfântului Duh” în care credincioșii iau parte – dar în nici un fel de declarație teologică asupra esenței lui Dumnezeu. Punctul făcut aici de Pavel este că Duhul lui Dumnezeu este agentul unificator care ne aduce împreună în tovărășie sfântă, dreaptă, nu numai unii cu alții dar cu Tatăl și Fiul.

Și aici, de asemenea, Duhul lui Dumnezeu nu este discutat ca o persoană. Observă că Pavel scrie că împărtășirea este a Duhului Sfânt, nu cu Duhul Sfânt. Așa cum ne spune 1 Ioan 1:3, „Și părtășia noastră este cu Tatăl și cu Fiul Său, Isus Hristos” – Duhul Sfânt nu este menționat.

(Pentru alte versuri care presupun că suportă existența Sfintei Treimi, vezi „*Dar despre pasajele care „dovedesc” „Treimea Sfântă”?* începând la pagina 59).

Isus la fel nu a vorbit *niciodată* despre Duhul Sfânt ca despre o a treia persoană divină. În schimb, în numeroase pasaje El a vorbit numai despre relația dintre Dumnezeu Tatăl și El Însuși (Matei 26:39; Marcu 13:32; 15:34; Ioan 5:18, 22; etc.). Duhul Sfânt ca o persoană este remarcabil de absent din învățăturile lui Hristos în general. De un interes special în privința aceasta sunt multele Sale declarații despre El Însuși și Tatăl, în special când El nu a făcut *niciodată* asemenea declarații despre El Însuși și Duhul Sfânt.

Dovedește Matei 28:19 Trinitatea?

Matei 28:19 este un pasaj biblic adesea greșit înțeles privitor la doctrina Sfintei Treimi. Isus este citat spunând ucenicilor Săi, „Duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în [grecește *eis*] Numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.”

Amintește-ți principiul important că Biblia interpretează Biblia. Ce ne arată pasajul acesta special este că procesul de botez și de intrare în familia lui Dumnezeu amestecă pe Tatăl, Fiul și pe Duhul Sfânt. Nu este o descriere a esenței lui Dumnezeu.

Observă Faptele Apostolilor 2:38: „Pocăiți-vă”, le-a zis Petru, „și fiecare din voi să fie botezat în Numele lui Isus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre; apoi veți primi darul Sfântului Duh.” După pocăința adevărată și fiind botezați, exemplul din Scriptură este că un preot pune mâinile pe persoana pocăită și el sau ea primesc Duhul Sfânt direct dela Dumnezeu (Faptele Apostolilor 8:14-17).

Cât de important este, botezul singur nu este suficient. Trebuie să primim și Duhul Sfânt al lui Dumnezeu – sămânța vieții veșnice – care este împărțită prin mandatul biblic al punerii mâinilor al unuia din preoții lui Dumnezeu (Faptele Apostolilor 19:1-6). Noi nu putem avea parte din esența lui Dumnezeu, cum s-a menționat în 2 Petre 1:4, fără să fim mai întâi născuți de Tatăl prin Duhul Sfânt, care împarte esența aceea divină.

Dece sunt menționați Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt în Matei 28:19? Să înțelegem. La botez intrăm într-o relație de legământ cu Dumnezeu Tatăl. Sacrificiul lui Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, face posibilă relația aceasta de legământ. (Bine-nțeles,

prin pocăința și botezul nostru intrăm de asemenea într-o relație cu Isus Hristos ca Fratele nostru mai Mare și cap al Bisericii). Duhul Sfânt este mijlocul prin care Tatăl și Fiul fac posibile toate acestea.

La un alt nivel, Dumnezeu Tatăl este acela care ne cheamă la botez și la o nouă cale de viață (Ioan 6:44, 65), și este bunătatea Lui care ne conduce la pocăință și botez (Romani 2:4). Știm de asemenea că Isus Hristos a murit ca sacrificiu pentru păcatele noastre, împăcându-ne cu Dumnezeu (Romani 5:6-11) – botezul reprezentând înmormântarea noastră simbolică cu Isus Hristos și noi fiind înviați la o nouă viață împreună cu El, atât acum cât și în învierea viitoare (Romani 6:1-5). Și Duhul Sfânt al lui Dumnezeu după cum vom vedea mai mult într-un capitol viitor, este ceea ce ne face să fim copiii născuți ai lui Dumnezeu (Romani 8:16).

Instrucțiunea din Matei 28:19 presupune că, înainte de a fi botezați, credincioșii vor afla despre Tatăl, Fiul Său Isus Hristos și Duhul Sfânt. La botez, credincioșii aceștia intră *într-o* relație personală de familie cu Dumnezeu Tatăl și Fiul *prin* Duhul Sfânt, deci primind în consecință *numele* lui Dumnezeu (compară cu Efeseni 3:14-15).

Notează din nou că Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt sunt recunoscuți cu toții ca luând parte în procesul acesta. Dar aceasta nu înseamnă că toți trei sunt persoane divine într-o Treime Sfântă. A pretinde că Matei 28:19 stabilește un Dumnezeu în trei persoane depășește cu mult înțelesul cuvintelor actuale ale versului. Și alte versuri arată de asemenea că o astfel de noțiune este complet falsă.

Dece uneori Duhul Sfânt este referit incorect ca „El” sau „Lui”

Multă lume presupune că Duhul Sfânt este o persoană divină, la fel ca Tatăl și Isus

Hristos, bazat pe referințe la Duh în Noul Testament de „el,” „lui” și „înșuși.”

Confuzia aceasta apare din două cauze – folosirea acordului de gen al pronumelui în limba greacă (o concepție greu de înțeles pentru cei ce vorbesc numai limba engleză dar nu și pentru cei care vorbesc o limbă romanică) și părtinirea din partea unor traducători.

Greaca, la fel cu alte limbi romanice derivate din latină (spaniola, franceza, italiana, etc.) desemnează un gen specific fiecărui substantiv. Fiecare obiect, animat sau inanimat, este desemnat ca fie masculin, feminin sau neutru. Genul este adesea fără legătură dacă obiectul este cu adevărat masculin sau feminin, animate or inanimate.

Spre exemplu, în franceză cuvântul *livre*, însemnând „carte” este de genul masculin și este referit de un pronume echivalent cu englezul „el” sau „lui.” Și în spaniolă *mesa*, sau „masă” este de genul feminin. Este clar că deși substantivele acestea au un gen, genul acesta nu se referă ca actualmente a fi bărbați sau femei. În limba engleză, prin contrast, cele mai multe substantive care nu se referă la obiecte ce sunt masculine sau feminine sunt considerate în sensul neutru.

Am putea nota că în limba ebraică în care a fost scris Vechiul Testament cuvântul tradus „duh,” *ruah*, este referit cu pronume feminine. Dar Duhul Sfânt este clar că nu este o femeie.

În limba greacă, atât cuvinte masculine cât și neutre sunt folosite ca să se refere la Duhul Sfânt. Cuvântul grec tradus „Mângâietor,” „Ajutor,” „Apărător,” și „Avocat” în Ioan 14 la 16, vine dela *parakletos*, în greacă un cuvânt de gen masculin și deci referit în capitolele acestea cu pronume grecești echivalente cu engleza „el,” „lui,” „a lui,” „însuși,” „cine” și „pentru cine.”

Din cauza genului masculin al lui *parakletos*, toate pronumele acestea sunt corecte gramatical în limba greacă. Dar a le

traduce în engleză cu „el,” „lui,” etc., este *incorect* gramatical.

Spre exemplu, nu ai traduce niciodată o anumită frază din limba franceză în engleză ca „Îmi caut cartea ca să-l pot citi.” În timp ce construcția gramaticală are sens în limba franceză (sau română) ar fi greșită în engleză. În același fel este incorect să presupui că Duhul Sfânt este o persoană pe baza că se referă la „el” sau „lui.”

Numai dacă *parakletos* sau „ajutor” era cunoscut a fi o persoană ar fi fost justificată folosirea în limba engleză a unui pronume personal acordat cu genul. Și termenul *parakletos* cu siguranță că se poate referi la o persoană – cum se referă la Isus Hristos în 1 Ioan 2:1. Totuși Duhului Sfânt nu-i este nicăieri desemnată individualitatea unei persoane. Deci nu ar trebui să i se substitue pronumele personale.

Mai mult, nu există absolut nici o justificare teologică sau biblică de a se referi la termenul „Duhul Sfânt” cu pronume masculine, chiar și în limba greacă. Cuvântul grec *pneuma*, tradus „duh” (poate fi tradus de asemenea „vânt” sau „suflu” în Noul Testament) este un substantive gramatical neutru. Astfel, în limba greacă, prenumele engleze echivalente cu „it” etc. sunt folosite în mod potrivit în referință cu cuvântul tradus în engleză ca „duh.”

Totuși când Versiunea King James sau Autorizată a fost introdusă (la începutul 1600) doctrina Treimii Sfinte fusese deja acceptată de mai mult de 1000 de ani . Deci a fost natural ca traducătorii acelei versiuni, influențați de credința aceea, să folosească de obicei prenumele personal în loc de cel neutru când s-au referit în engleză la Duhul Sfânt (vezi pentru exemplificare Ioan 16:13-14; Romani 8:26).

Totuși, nu a fost întotdeauna cazul acesta. Observă că în unele pasaje din Versiunea King James traducătorii au folosit corect prenumele neutru. Spre exemplu,

Romani 8:16 zice, „Însuși Duhul adeverește împreună cu duhul nostru că suntem copii ai lui Dumnezeu.” La fel, Romani 8:26 zice „Dar însuși Duhul mijlocește pentru noi cu suspine negrăite.” În cazurile acestea traducătorii au folosit corect (în limba engleză) pronumele neutru pentru că cuvântul grec *pneuma*, tradus „duh” este neutru în gen.

Un alt exemplu este Matei 10:20, unde Isus spune: „fiindcă nu voi veți vorbi, ci Duhul Tatălui vostru va vorbi în voi.” Alt exemplu este 1 Petre 1:11, care se referă la „Duhul lui Hristos, care era în ei.”

Traducătorii Versiunii King James au folosit corect în versurile acestea prenumele neutru.

Regretabil, traducătorii englezi de mai târziu ai Bibliei au mers mai departe decât traducătorii Versiunii King James referindu-se la Duhul Sfânt cu pronume masculine în loc de neutre. Astfel, în versiunile cele mai moderne Duhul Sfânt este întotdeauna referit ca „el” sau „lui.” Aceasta nu reflectă claritate lingvistică ci părtinire doctrinală sau presupunerea incorectă a traducătorilor Bibliei care cred eronat că Duhul Sfânt este o persoană.

Duhul Sfânt este absent în viziunile tronului lui Dumnezeu

Noi trebuie de asemenea să considerăm că, în viziunile tronului lui Dumnezeu înregistrate în Biblie, deși Tatăl și Hristos sunt văzuți, Duhul Sfânt, ca o a treia persoană, este *total absent*.

În Faptele Apostolilor 7:55-56, unde se descrie martiriul lui Ștefan, citim că el „și-a pironit ochii spre cer, a văzut slava lui Dumnezeu, și pe Isus stând în picioare la dreapta lui Dumnezeu; și a zis: „Iată, văd cerurile deschise, și pe Fiul omului stând în picioare la dreapta lui Dumnezeu.” *El l-a văzut pe Dumnezeu Tatăl și pe Isus Fiul, dar nu pe Sfântul Duh.*

Daniel 7:9-14 la fel descrie viziunea lui Daniel a cerurilor. Acolo el a văzut un „Îmbătrânit de zile” – Dumnezeu Tatăl în contextul acesta – plus milioane de ființe îngerești și „unul ca un fiu al omului,” preexistentul Isus Hristos. Din nou, *el nu a văzut nici o a treia persoană a unei Treimi Sfinte.*

De asemenea în Apocalipsa 4-5 și 7:10 vedem că Isus, Mielul lui Dumnezeu, este menționat ca fiind așezat la mâna dreaptă a lui Dumnezeu Tatăl, dar nu este menționat nimeni ca fiind la mâna stângă a Tatălui. Nicăieri nu este menționat Duhul Sfânt ca fiind o ființă sau o persoană. Nicăieri în oricare din pasajele acestea, sau oriunde în Scripturi, *nu sunt trei persoane divine descrise împreună.*

În ultima carte a Bibliei (și ultima să fie scrisă), Duhul Sfânt ca persoană este total absent din paginile ei. Cartea descrie „un cer nou și un pământ nou” (Apocalipsa 21:1) unde „Iată cortul lui Dumnezeu cu oamenii! El va locui cu ei” (versul 3). Mielul Isus este prezent și El (versul 22). Duhul Sfânt, ca o persoană distinctă, însă, este absent din nou – o altă omitere inexplicabilă dacă Duhul este o a treia persoană a unui Dumnezeu triunic.

Aceasta este motivul pentru care Pavel declară în 1 Corinteni 8:6 că „nu este decât un singur Dumnezeu: Tatăl ... și un singur Domn: Isus Hristos,” fără să menționeze pe Duhul Sfânt ca o persoană divină. El se referă în alt loc la „taina lui Dumnezeu Tatăl, adică pe Hristos” (Coloseni 2:2) – menționând numai pe cei doi ca Dumnezeu, *din nou fără să includă pe Duhul Sfânt.*

Trebuie să considerăm de asemenea că nicăieri nu găsim vre-o rugăciune, psalm sau imn adresat sau dedicat Duhului Sfânt. Nicăieri nu găsim pe Duhul Sfânt fiind închinat. Din nou și

din nou, înregistrarea biblică nu suportă doctrina Sfintei Treimi în locuri unde ar trebui să fie evident dacă ar fi fost adevărată!

Acesta este motivul pentru care, după cum am văzut în numeroase citate mai devreme în broșura aceasta, atât de mulți istorici și cercetători ai Bibliei admit că doctrina Treimii Sfinte nu poate fi găsită în Biblie. Noi nu trebuie să ne agățăm de tradiții religioase chiar și de lungă durată dacă contrazic Scripturile! Credința noastră trebuie să se sprijine solid numai pe învățăturile Sfintei Biblii. Isus a zis, „Sfințește-i prin adevărul Tău: Cuvântul Tău este adevărul” (Ioan 17 :17).

Dar despre scripturile descriind faptele Duhului Sfânt?

Unele pasaje scripturale se par că descriu Duhul Sfânt în aparență ocupat în activitate personală. Înseamnă aceasta că Duhul Sfânt este o persoană distinctă?

În timp ce la o primă privire aceasta a putea să apară că indică cel puțin atât, în realitate nu dovedește absolut nimic. În limbajele vremurilor Bibliei, lucruri impersonale au fost uneori descrise în moduri personale și ca având activități ca o persoană.

Spre exemplu, în Genesa 4:10 Dumnezeu îi spune lui Cain: „Ce ai făcut? *Glăsuțului sângelui fratelui tău strigă din pământ la Mine.*” Aici sângele vărsat al lui Abel este descris ca având o „voce” care „strigă” din pământ. Totuși este clar că acesta este un limbaj figurat, pentru că sângele nu are nici voce nici nu poate striga.

La fel, în cartea Proverbe, înțelepciunea este personificată că „strigă și își înalță glasul” (Proverbe 1:20-21). Proverbe 8 descrie înțelepciunea ca strigând, stând pe înălțimi, chemându-i pe oameni, vorbind, având buze și o gură, iubind și fiind iubită, având copiii, însoțind și bucurându-se cu Dumnezeu. Totuși este evident că înțelepciunea nu este o persoană și nu face nici unul din lucrurile aceste într-un sens literal!

În mod asemănător, Psalmul 65:13 descrie văi strigând de bucurie și cântând. Psalmul 96:11-12, atribuie emoții cerurilor, pământului și câmpiilor. Psalmul 98:8 spune că râurile bat din palme. Psalmul 148:4-5 descrie cerul și ploaia laudând pe Dumnezeu.

Isaia 3:26 spune că porțile orașului Ierusalem se vor lamenta și jeli. Isaia 14:8 spune de chiparoși care se bucură și cedri care vorbesc. Isaia 35:1 atribuie emoție pustietății și zice că deșertul se va bucura. Isaia 44:23 și 49:13 descriu munți, păduri, pomi și ceruri care cântă. Isaia 55:12 spune că dealurile vor răsună de veselie și pomii vor bătea din palmele lor. În Habacuc 2:11 pietrele și lemnăria sunt descrise ca vorbind între ele.

Găsim asemenea personificări ale lucrurilor impersonale și în Noul Testament. Matei 11:19 vorbește de înțelepciune având copiii. Romani 6 ne spune că păcatul înrobește și domnește peste ființele omenești (versurile 6, 12, 16). În Romani 10:6 neprihănirea este descrisă ca vorbind. În Ioan 5:8 se spune că apa și sângele dau mărturie și sunt de acord.

Și totuși este clar că nici unul din lucrurile acestea nu se întâmplă literal. Uneori Biblia aplică la fel limbaj figurativ Duhului Sfânt, atribuindu-i activități ca și cum ar fi o persoană. Totuși, așa cum am văzut mai devreme în capitolul acesta, Biblia de asemenea îl descrie pe Duhul Sfânt în moduri care arată clar că nu este o persoană.

Chiar și *Enciclopedia Nouă Catholică [The New Catholic Encyclopedia]*, din care am citat mai devreme, recunoaște: „Majoritatea textelor Noului Testament dezvoltă duhul lui Dumnezeu ca pe *ceva*, nu *cineva*, aceasta este observat în special în paralelismul dintre duh și puterea lui Dumnezeu. Când o activitate semi personală este atribuită duhului lui Dumnezeu, ex. vorbitul, opritul, doritul, locuitul (Faptele Apostolilor 8:29; 16:7; Romani 8:9), individul nu este

îndreptătit să conchidă imediat că în pasajele acestea duhul lui Dumnezeu este privit ca o Persoană; aceleași expresii sunt folosite de asemenea la lucruri sau idei abstracte personificate retoric...

„În Faptele Apostolilor, folosirea cuvintelor „Duhul Sfânt” articulate sau nearticulate, este bogată și abundentă. Însă, iarăși, este greu să demonstrezi personalitatea din texte” (2003, vol. 13, „Duhul Sfânt [Holy Spirit],” p. 428).

Astfel vedem că în unele cazuri unde Duhul Sfânt este descris într-o activitate personală, trebuie să înțelegem că Dumnezeu folosește Duhul Sfânt ca puterea sau agenția prin care acționează El.

Consideră, spre exemplu, dacă mâna unui om apucă o carte și o ridică, noi am putea spune că omul a ridicat cartea. Aceasta nu înseamnă că mâna este o persoană separată. Nici nu înseamnă că acum mâna este omul. Mâna este numai o parte, sau o extindere, a omului. Și este agenția prin care acționează omul. La fel, Duhul Sfânt este agenția prin care Dumnezeu – Tatăl sau Fiul sau ambii – acționează.

Bine-nțeles că Duhul Sfânt este cu mult mai mult decât o mână. Este însăși puterea, mintea și esența vieții lui Dumnezeu – pătrunde infinitul astfel că prin el Dumnezeu, cum ne arată Psalm 139:7-10 și Ieremia 23:23-24, este omniprezent.

De aceea Petre zice în Faptele Apostolilor că Anania și Safia „au mințit Duhului Sfânt” și că de asemenea „au mințit...pe Dumnezeu.” Pasajul acesta nu arată că Duhul Sfânt este Dumnezeu sau una din presupusele trei persoane ale lui Dumnezeu, așa după cum unii citesc în pasajul acesta, dar mai degrabă că Duhul Sfânt, fiind agenția omniprezentă prin care Dumnezeu acționează, *este modul în care Dumnezeu a aflat de minciună.*

Referința lui Isus Hristos la Duhul Sfânt în Ioan 16:7 ca „Ajutor,” (sau „Sfătuitor,” „Mângâietor” sau „Avocat” cum îl traduc unele versiuni) este o personificare ce oferă o analogie bună a unui aspect al funcției Duhului în viețile creștinilor adevărați. Așa cum s-a notat mai înainte, multe pasaje arată Duhul ca puterea lui Dumnezeu să ne ajute și să ne asiste, dar nu ca persoană distinctă așa cum susțin Trinitarienii.

Dar ce face Duhul? Care sunt funcția și scopul Său? În capitolul următor vom examina cum lucrează Duhul Sfânt în viețile creștinilor.

Dar despre pasajele care „dovedesc” Sfânta Treime?

Unii oameni, căutând să-și întărească credința lor în Sfânta Treime, arată spre un număr de pasaje biblice care presupun să arate pe Tatăl. Fiul și Duhul Sfânt lucrând împreună ca o Treime. Dar arată pasajele acestea cu adevărat aceea? Trebuie să fim siguri că citim exact *ce spun* versurile acestea și *ce nu spun*, și nu să citim în ele propriile noastre presupuneri eronate.

Doctrina Treimii presupune că Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt sunt trei persoane coegale într-o singură ființă divină. Totuși, după cum am văzut din multele citate din

cercetătorii și cărturarii Bibliei timpurii în broșura aceasta, nu există nici un pasaj biblic care să declare aceasta.

Deci ce să spunem despre versurile „care dovedesc” Treimea Sfântă? Cele care sunt citate în mod tipic, arată numai activitatea sau amestecul Tatălui, Fiului și Duhului Sfânt în unele aspecte ale experienței creștine. Dar aceasta nu dovedește nimic privitor la presupusa persoană a Duhului Sfânt sau dacă Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt sunt o singură ființă. Tot ce se poate arăta din asemenea exemple că există trei și că ei sunt amestecați într-o

oarecare manieră specială în ceea ce este descris – puncte evidente care nu sunt disputabile.

Așa cum arată broșura aceasta, mărturia a numeroase scripturi indică clar că Duhul Sfânt nu este o persoană dar este, mai degrabă, puterea lui Dumnezeu prin care Tatăl și Fiul, care sunt Ființe personale individuale în cadrul unei familii Dumnezeu, acționează. Atât Tatăl cât și Hristos sunt amestecați intim în procesul mântuirii omenirii – și Ei folosesc Duhul Lor în procesul acesta. Deci, aparte de acceptarea Treimii, ne-am aștepta ca Dumnezeu Tatăl, Isus Hristos și Duhul Sfânt să fie menționați împreună în diverse contexte.

Cu aceasta în minte, să notăm unele versuri folosite în mod obișnuit ca să motiveze Treimea. Un vers principal la care lumea se întoarce este Matei 28:10, despre botezul în numele Tatălui, Fiului și Sfântului Duh. Înțelesul acestui vers este explicat în „*Dovedește Matei 28:10 Trinitatea?*” la pagina 55). Alt vers, 2 Corinteni 13:14, despre tovrășia cu Duhul Sfânt, este explicat la pagina . După cum s-a arătat, nici unul din pasajele acelea dezvăluie un Dumnezeu triunic.

Să considerăm mai multe asemenea exemple care sunt folosite să susțină credința în Treimea Sfântă.

Matei 3:16-17: „De îndată ce a fost botezat, Isus a ieșit afară din apă. Și în clipa aceea cerurile s-au deschis, și a văzut pe Duhul lui Dumnezeu pogorându-Se în chip de porumbel și venind peste El. Și din ceruri s-a auzit un glas, care zicea: „Acesta este Fiul Meu prea iubit, în care Îmi găsesc plăcerea.” O presupusă indicație de treime: Fiul este botezat, Duhul se pogoară asupra Lui și Tatăl face o declarație din ceruri. Totuși nu este nici o indicație de existența a trei persoane într-o singură ființă, după cum afirmă doctrina Treimii Sfinte, iar Duhul nu este dezvăluit sau reprezentat ca o persoană.

Romani 15:30: „Vă îndemn dar, fraților, pentru Domnul nostru Isus Hristos, și pentru dragostea Duhului, să vă luptați împreună cu mine, în rugăciunile voastre către Dumnezeu pentru mine.” Iarăși, vedem numai că Isus Hristos, Duhul și Dumnezeu Tatăl există – dar nu că formează o ființă triună. „Dragostea Duhului” este dragostea ce vine dela Duh – dragostea, un fruct al Duhului Sfânt (Galateni 5:22), ce este turnată în inimile oamenilor prin mijlocirea Duhului (Romani 5:5). Dar aceasta nu ne zice nimic despre Duh fiind o persoană.

Galateni 4:6: „Și pentru că sunteți fii, Dumnezeu ne-a trimes în inimă Duhul Fiului Său, care strigă: „Ava”, adică: „Tată!” Sfântul Duh prin care Hristos a devenit și a trăit ca Fiul Tatălui este dat de Tatăl credincioșilor astfel ca ei să poată deveni fiii Săi. Din nou, nu sunt aici trei în unul sau Sfântul Duh ca o persoană. *Comentariul Biblic al Interpretului [The Expository's Bible Commentary]* depășește mult afară din cale declarând despre versul acesta: „Pavel adaugă acum învățătura Trinitariană, pentru că ne spune că mântuirea consistă în completarea ei prin faptele lui Dumnezeu Tatăl trimitând atât Dumnezeu Fiul cât și pe Dumnezeu Duhul Sfânt” (James Boice, vol. 10, 1976, p. 473). Aceasta este ficțiune curată, cum nimic pe departe similar cu aceasta este declarat actualmente în pasajul acesta sau versurile înconjurătoare. De fapt, în loc de exclusivitate Trinitariană, versul acesta îl arată pe Dumnezeu lărgind filiația divină dincolo de Isus Fiul.

Efeseni 2:18: „Căci prin El [Hristos] și unii și alții [evrei și ne-evrei] avem intrare la Tatăl, într-un Duh.” Interpretului [Expositor's] declară cu privire la versul acesta că dacă este înțeles accesul prin Sfântul Duh, care este așa cu siguranță, „atunci implicațiile trinitariene ale acestui vers sunt evidente” (Skevington Wood, vol.11, 1978, p. 41). Totuși sunt ele? Faptul

este, că nu sunt aici de loc trei în unul Treime. Tot ce putem vedea este că prin Hristos suntem legați prin același Duh cu Tatăl. Duhul este un mediu conectiv în contextul acesta și nu o persoană.

1 Petru 1:2: „[Credincioșii sunt] Alegeți după cea mai dinainte știință a lui Dumnezeu Tatăl, și prin sfințirea de către Duhul, spre ascultare și stropirea cu sângele lui Isus Hristos” (Biblia Ortodoxă Română). Versul acesta începe cu creștinii fiind alegeți prin determinarea dinainte a Tatălui și sfârșește cu iertarea prin sacrificiul lui Hristos. Mijlocul acestui vers zice că suntem sfințiți – însemnând „puși de o parte”—prin mijlocirea Duhului Sfânt. Aceasta nu spune nimic despre individualitatea Duhului. Pusul de o parte poate fi realizat în moduri diferite, cum ar fi o pecete inanimată sau o linie. Totuși, în contextul acesta, pusul de o parte înseamnă fiind făcuți drepti cu Dumnezeu, care include Duhul Lui ca să ne împuternicească să I ne supunem din toată inima. Totuși, aceasta nu cere ca Sfântul Duh să fie o persoană – numai o sursă de putere dela Dumnezeu, care, așa cum vom vedea documentat în capitolul următor, cu siguranță că este. Din nou, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt lucrează împreună în viața creștinului – dar aceasta nu implică o doctrină Trinitariană.

1 Petru 3:18: „Hristos, de asemenea, a suferit odată pentru păcate, El, Cel neprihănit, pentru cei nelegiuiți, ca să ne aducă la Dumnezeu. El a fost omorât în trup, dar a fost înviat în duh.” Isus a murit ca să ne împace cu Dumnezeu Tatăl, dela învierea Sa, El încă ne conduce la Tatăl. Învierea lui Isus a fost realizată prin puterea Duhului lui Dumnezeu. Iarăși, nu este implicat un

individ aici. Duhul a fost simplu puterea și mijlocul, pentru că a fost „Dumnezeu Tatăl, care L-a înviat din morți” (Galateni 1:1).

Ce au în comun toate aceste exemple diverse ca și altele? *Nici unul nu descrie, definește, explică sau dovedește Treimea Sfântă așa cum sunt intenționate s-o facă.* Ele toate îi arată pe Tatăl, Fiul și Sfântul Duh că există și sunt importante în viața creștină. Dar nici unul nu-l prezintă pe Duh ca o persoană sau Tatăl, Fiul și Sfântul Duh ca un Dumnezeu triunic. Într-adevăr, asemenea exemple nu substanțiază în nici un fel Trinitatea.

Pentru puțină glumă folositoare, să considerăm câteva paralele din viața modernă ca să exemplificăm și mai bine.

Un dentist îi spune unui tehnician dentar să lustruiască din nou dinții unui pacient cu un instrument rotitor. Deci, dentistul, tehnicianul și instrumentul rotitor formează o trinitate din trei persoane într-o singură ființă – instrumentul rotitor care a executat lucrarea de lustruire fiind evident o persoană. Ai priceput?

Sau o altă situație: Un pompier a conectat un furtun la un hidrant de apă, a țintit cu furtunul și a stins focul. Deci hidrantul, furtunul și pompierul formează o trinitate a trei persoane într-o singură ființă. Pentru că toți trei au colaborat să stingă focul, este clar că toți trei sunt persoane. Într-adevăr?

Sperăm că ai prins ideea. Exemplele acestea nu dovedesc trinitatea a trei persoane mai mult decât diversele versuri din Biblie folosite. Repetăm, trebuie să fim clari asupra *ce spun* asemenea versuri din Biblie și cu siguranță asupra *ce nu spun* – și să nu cădem pentru ceea ce sunt în actualitate motivări slabe și ilogice.

Sfântul Duh: Puterea transformatoare a lui Dumnezeu

„Căci Dumnezeu nu ne-a dat un duh de frică, ci de putere, de dragoste și de chibzuință” (2 Timotei 1:7)

Una din problemele principale ale doctrinei Treimii Sfinte este că ne înceteșează înțelegerea rolului crucial al Duhului lui Dumnezeu ca puterea lui Dumnezeu – în special în viața unui creștin. Trebuie să eliminăm multe credințe false dacă vrem să ajungem la o înțelegere corectă a adevărului minunat a ceea ce ne dezvăluie Biblia despre Duhul Sfânt.

Duhul lui Dumnezeu, după cum am văzut, este descris de un înger ca „puterea Celui Prea Înalt” (Luca 1:35). Aceasta este puterea care a creat și susține universul. Și este aceeași putere pe care o putem primi și *noi* direct dela Dumnezeu!

Multe alte scripturi arată legătura aceasta între Sfântul Duh și puterea lui Dumnezeu. Spre exemplu, Pavel, după cum am văzut, i-a reamintit lui Timotei că: „Dumnezeu nu ne-a dat un duh de frică, ci *de putere*, de dragoste și de chibzuință” (2 Timotei 1:7). Alte scripturi se referă de asemenea la Duhul Sfânt ca puterea lui Dumnezeu (Zaharia 4:6; Mica 3:8).

Luca 4:14 înregistrează că Isus Hristos Și-a început serviciul Său „plin de *puterea* Duhului.” Vorbind despre Sfântul Duh, care avea să fie dat ucenicilor Săi după moartea Sa, Isus le-a zis, „voi veți primi o putere, când Se va pogori Duhul Sfânt peste voi” (Faptele Apostolilor 1:8).

Petru relatează „cum Dumnezeu a uns cu Duhul Sfânt și *cu putere* pe Isus din Nazaret, care umbla din loc în loc, făcea bine, și vindeca pe toți cei ce erau apăsați de diavolul; căci Dumnezeu era cu El” (Faptele Apostolilor 10:38).

Sfântul Duh este asociat aici cu puterea prin care Dumnezeu Tatăl a fost cu Isus – puterea prin care el a făcut marile minuni în timpul serviciului Său pământesc, fizic. Duhul Sfânt este însăși prezența puterii lui Dumnezeu lucrând activ în slujitorii Săi (Psalm 51:11; 139:7). Pavel își exprimă dorința ca tovarășii creștini „prin puterea Duhului Sfânt, să fiți tari în nădejde,” și în același mod în care Isus a lucrat în el „fie prin puterea semnelor și a minunilor, fie prin puterea Duhului Sfânt” (Romani 15:13; 19).

Duhul acesta îi împuternicește pe creștini să trăiască o viață de maturizare și biruință, de transformare a vieților lor ca să devină ca Isus Hristos!

Avem nevoie de ajutorul divin al lui Dumnezeu!

Nici unul dintre noi nu poate să-și biruiască păcatele și defectele și să se supună lui Dumnezeu fără ajutorul Său divin. Chiar dacă noi am putea să ne modificăm faptele prin voința noastră proprie, numai Dumnezeu ne poate schimba inimile.

De aceea Pavel a făcut apel la membrii bisericii din Roma „Să nu vă potriviți chipului veacului acestuia, ci să vă *prefaceți [schimbați], prin înnoirea minții voastre*” (Romani 12:1-2) prin puterea Duhului lui Dumnezeu. Duhul acela este puterea folosită de Dumnezeu ca să ne transforme viețile și să ne reînnoiască mințile!

Mai devreme în epistola aceasta, în capitolul 8, Pavel ne ajută să înțelegem cum lucrează Sfântul Duh în viața unui creștin. În versul 14 el scrie că „toți cei ce sunt călăuziți de Duhul lui Dumnezeu sunt fii ai lui Dumnezeu.” Aici vedem, că pentru a fi considerați copiii lui Dumnezeu, trebuie să fim conduși de Duhul lui Dumnezeu.

Pavel continuă același gând în capitolul 9, declarând dogmatic că dacă nu ai Duhul lui Dumnezeu, de asemenea referit aici ca Duhul lui Hristos, locuind în tine, nu ești „al Lui.” De aceea este vital ca să ne pocăim și să fim botezați – să ne putem preda viețile lui Dumnezeu și să primim darul Duhului Său care să lucreze în noi și să ne transforme viețile!

Pavel scrie în altă parte că Îl aveți pe „Hristos în voi” dacă sunteți creștini (Coloseni 1:27). Este prin influența și puterea Duhului lui Dumnezeu că îl lăsăm pe Hristos să trăiască în noi.

După ce primise Duhul lui Dumnezeu, Pavel a descris noua sa privire în viață: „Am fost răstignit împreună cu Hristos, și trăiesc... dar nu mai trăiesc eu, *ci Hristos trăiește în mine*. Și viața, pe care o trăiesc acum în trup, o trăiesc în credința în Fiul lui Dumnezeu, care m-a iubit și S-a dat pe Sine însuși pentru mine” (Galateni 2:20).

Simbolic înmormântat cu Hristos în mormântul de apă al botezului, Pavel a trăit acum o viață care numai era a sa proprie. El descrie viața sa transformată ca cineva permițând lui Hristos să trăiască din nou în el însuși. Astfel este cum îi facem plăcere lui Dumnezeu – prin emularea Fiului Său. Pavel îi îndeamnă pe alți credincioși, „Călcați pe urmele mele, întrucât și eu calc pe urmele lui Hristos” (1 Corinteni 11:1). El ne spune „Să aveți în voi gândul acesta, care era și în Hristos Isus” (Filipeni 2:5).

Însă, noi nu putem avea succes în trăitul unei vieți convertite de supunere totală lui Dumnezeu și să devenim ca Isus Hristos numai prin propriile noastre eforturi. Noi reușim prin puterea și ajutorul lui Dumnezeu decât prin eforturile noastre proprii. Deci, slava și creditul merg la Dumnezeu.

Pentru a-L imita pe Hristos trebuie să-I cerem ajutorul lui Dumnezeu, prin Duhul Său, astfel ca să putem să ne supunem smeriți lui Dumnezeu și să ne aducem gândurile, atitudinile și faptele în line cu ale Lui. Trebuie să-I permitem Duhului Său să devină forța conducătoare a vieții noastre să producă calitățile creștinismului adevărat. Trebuie să ne întrebăm regulat dacă suntem *conduși* cu adevărat de Duhul lui Dumnezeu sau *Îi rezistăm*.

Cum să înflăcăram Duhul lui Dumnezeu

Apostolul Pavel i-a admonestat pe membrii unei congregații pe care o începuse: „Nu stingeți Duhul” (1 Tesaloniceni 5:19). El l-a îndemnat de asemenea pe tânărul evanghelist Timotei: „De aceea îți aduc aminte să înflăcărezi darul lui Dumnezeu, care este în tine prin punerea mâinilor mele. Căci Dumnezeu nu ne-a dat un duh de frică, ci de putere, de dragoste și de chibzuință” (2 Timotei 1:6-7).

Pavel a asemănat Duhul lui Dumnezeu cu un tăciune într-un foc pe cale de a se stinge. El l-a încurajat pe Timotei să

înflăcăreze acel tăciune aprins, să-l vânture la flăcări. Aceasta este o lecție importantă pentru noi toți. Pavel a știut că trebuie să ne ferim de a neglija darul Duhului lui Dumnezeu și de a-L lăsa să se răcească!

Cum putem noi menține puterea, curajul și dragostea pe care Dumnezeu ni le dă prin Duhul Său? Răspunsul îl găsim în mai multe scripturi.

Pavel ne spune, „De aceea, luați toată armătura lui Dumnezeu, ca să vă puteți împotrivi în ziua cea rea, și să rămâneți în picioare, după ce veți fi biruit totul”

(Efeseni 6:13). Satana va face tot ce-i stă în putere ca să ne descurajeze, să ne inducă să devenim dezamăgiți și înfricoșați – să ne abandonăm încrederea în Dumnezeu. Ce a înțeles atunci Pavel când a zis ne punem „toată armătura lui Dumnezeu” în apărarea noastră? Ce putem noi folosi ca să rezistăm unor asemenea atitudini defetiste ca frica, apatia descurajarea?

Pavel continuă. „Stați gata dar, având mijlocul încins cu adevărul, îmbrăcați cu platoșa neprihănirii, având picioarele încălțate cu râvna Evangheliei păcii. Pe deasupra tuturor acestora, luați scutul credinței, cu care veți putea stinge toate săgețile arzătoare ale celui rău. Luați și coiful mântuirii și sabia Duhului, care este Cuvântul lui Dumnezeu” (versurile 14-17; compară cu 1 Tesaloniceni 5:8).

Pavel ne spune că trebuie să stăm fermi în adevărul pe care l-am învățat, concentrându-ne să trăim drept indiferent de circumstanțe. De asemenea trebuie să fim activi în a ne face partea noastră la promovarea răspândirii evangheliei adevărate, fără să pierdem din vedere că viața veșnică este scopul nostru și să folosim Cuvântul lui Dumnezeu ca o sabie ascuțită care taie prin toată minciuna.

Dar la fel de important este ceea ce Pavel menționează în capitolul următor Efeseni 6: „Faceți în toată vremea, prin Duhul, tot felul de rugăciuni și cereri. Vegheați la aceasta, cu toată stăruința, și rugăciune pentru toți sfinții, și pentru mine, ca, ori de câte ori îmi deschid gura, să mi se dea cuvânt, ca să fac cunoscut cu îndrăzneală taina Evangheliei, al cărei sol în lanțuri sunt; pentru ca, zic, să vorbesc cu îndrăzneală, cum trebuie să vorbesc” (versurile 18-20).

Capabilitatea noastră de a rămâne puternici și activi spiritual depinde de cât de mult ne bizuim pe Dumnezeu. Și linia noastră de comunicare pentru ajutorul acela este prin rugăciune.

Pavel i-a încurajat pe creștini să-și facă obiceiul să se roage nu numai pentru ei înșiși dar de asemenea pentru el și pentru alții, „Stăruieți în rugăciune, vegheați în ea cu mulțămiri. Rugați-vă tot odată și pentru noi, ca Dumnezeu să ne deschidă o ușă pentru Cuvânt, ca să putem vesti taina lui Hristos, pentru care iată, mă găsesc în lanțuri: ca s-o fac cunoscut așa cum trebuie să vorbesc despre ea” (Coloseni 4:2-4).

Una dintre cheile principale de a păstra lucrul Duhului lui Dumnezeu activ și înflăcărat în viețile noastre este să ne amintim tabloul mare a ceea ce face Dumnezeu. Dacă ne preocupăm mereu pe noi înșine și problemele noastre proprii devenim mult mai vulnerabili influențelor negative ale Satanei. Pavel îi îndeamnă pe noii convertiți să se vadă ca făcând parte din marea lucrare pe care o face Dumnezeu. Ca omul de vârf pentru lucrul lui Dumnezeu în regiunea lor de lume, el îi încurajează ca să-i suporte cu entuziasm eforturile prin rugăciunile lor.

El explică de ce rugăciunile lor sunt atât de importante: „În adevăr, fraților, nu voim să vă lăsăm în necunoștință despre necazul care ne-a lovit în Asia, de care am fost apăsați peste măsură de mult, mai pe sus de puterile noastre, așa că nici nu mai trăgeam nădejde de viață. Ba încă ne spunea gândul că trebuie să murim; pentru ca să ne punem încrederea nu în noi înșine, ci în Dumnezeu care înviază morții. El ne-a izbăvit și ne izbăvește dintr-o astfel de moarte, și avem nădejde că ne va mai izbăvi încă. Voi înșivă ne veți ajuta cu rugăciunile voastre, pentru ca binefacerea făcută nouă prin rugăciunile multora să fie pentru mulți un prilej de mulțămiri lui Dumnezeu pentru noi” (2 Corinteni 1:8-11).

Pavel menționează dragostea sa profundă pentru cei convertiți în timpul serviciului său: „Mulțămesc Dumnezeului meu pentru toată aducerea aminte, pe care o păstrez despre voi. În toate rugăciunile mele

mă rog pentru voi toți, cu bucurie pentru partea, pe care o luați la Evanghelia, din cea dintâi zi până acum. Sunt încredințat că Acela care a început în voi această bună lucrare, o va isprăvi până în ziua lui Isus Hristos” (Filipeni 1:3-6).

Este important de asemenea ca să ținem încrederea în Dumnezeu vie și activă. Uneori avem nevoie să combinăm postul cu rugăciunile ca să înflăcăram zelul și să ne reînnoim dedicația și comiterea pentru El. Regele David a scris că, „îmi smeream sufletul cu post” (Psalm 35:13). Postul este abținerea dela mâncare și băutură ca o modalitate de a ne aduce mințile înapoi la realitatea că noi nu suntem dependenți de noi înșine. Postul ne ajută să ne dăm seama cât suntem de fragili și cât de mult depindem de lucrurile din afara noastră. Este un exercițiu în a ne lipsi pe noi pentru scopul mai înalt al lui Dumnezeu.

Biblia înregistrează că oameni mari ai credinței ca Moise, Ilie, Daniel, Pavel și Însuși Isus au postit și s-au apropiat de

Dumnezeu (Exodul 34:28; 1 Regi 19:8; Daniel 9:3; 10:2-3; 2 Corinteni 11:27; Matei 4:2).

Isus a fost abordat cu întrebarea, „Pentru ce ucenicii lui Ioan și ai Fariseilor postesc, iar ucenicii Tăi nu postesc?” Isus le-a răspuns: „Oare pot posti nuntașii câtă vreme este mirele cu ei? Câtă vreme au pe mire cu ei, nu pot posti. Vor veni zile, când va fi luat mirele dela ei, și atunci vor posti în ziua aceea” (Marcu 2:18-20).

Isus a știut că discipolii Săi adevărați, odată ce El nu va mai fi cu ei în carne și oase, vor avea nevoie să postească din când în când ca să-și recâștige și să-și reînnoiască zelul lor de a-L servi. Ei vor trebui din nou „să înflăcăreze” darul Duhului Sfânt dinăuntrul lor.

Jacov ne spune: „Apropiati-vă de Dumnezeu, și El Se va apropia de voi” (Iacov 4:8). Prin rugăciune continuă și postire ocazională noi o putem face. Trebuie să ne facem obiceiul de a înflăcăra și ațâța Duhul lui Dumnezeu din noi!

Noi primim ajutor divin prin Duhul lui Dumnezeu

Ce face Duhul Sfânt al lui Dumnezeu pentru noi ca creștini? Întrebarea aceasta afectează inima credinței noastre religioase, pentru că fără puterea Duhului lui Dumnezeu noi nu putem avea o relație apropiată, profundă cu Tatăl, nici nu putem deveni copiii Săi. Este pentru că Duhul locuiește în noi că noi suntem numiți copiii lui Dumnezeu (Romani 8:14-17).

Trebuie să înțelegem ce înseamnă a fi „condus de Duh.” Duhul lui Dumnezeu nu ne mână, târăște sau împinge forțat, el *ne îndrumă*. Nu ne va preveni de a păcătui, nici nu ne va forța să facem ceea ce este drept. El ne îndrumă, dar *noi trebuie să vrem să-l urmăm*.

Cum ne îndrumă Duhul lui Dumnezeu? Să considerăm câteva moduri.

- *Duhul Sfânt ne ține în contact cu gândul lui Dumnezeu.* Duhul lui Dumnezeu lucrează cu mintea noastră. Apostolul Ioan îl descrie în felul acesta: „Cine păzește poruncile Lui, rămâne în El, și El în el. Și cunoaștem că El rămâne în noi prin Duhul, pe care ni l-a dat” (1 Ioan 3:24). Prin Duhul lui Dumnezeu, pe care El ni-l dă, noi putem fi influențați de El spre bine și să ne supunem poruncilor lui Dumnezeu. Aceasta este în absolut contrast cu lumea din jurul nostru și cu natura noastră proprie, care ne influențează spre rău. Duhul lui Dumnezeu ne ajută să ajungem la o înțelegere mai profundă a adevărului Său. Când Isus le-a promis apostolilor că le va trimite Duhul, El le-a spus că „să vă călăuzească în tot adevărul” (Ioan 16:13).

- *Duhul lui Dumnezeu inspiră o înțelegere mai profundă a Cuvântului, scopului și voinței Lui.* Așa cum 1 Corinteni 2:9-11 ne spune: „Dar, după cum este scris: „Lucruri, pe cari ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit, și la inima omului nu s-au suit, așa sunt lucrurile, pe cari le-a pregătit Dumnezeu pentru cei ce-l iubesc.” Nouă însă Dumnezeu ni le-a descoperit prin Duhul Său. Căci Duhul cercetează totul, chiar și lucrurile adânci ale lui Dumnezeu. În adevăr, cine dintre oameni cunoaște lucrurile omului, afară de duhul omului, care este în el? Tot așa: nimeni nu cunoaște lucrurile lui Dumnezeu afară de Duhul lui Dumnezeu.” Fără Duhul lui Dumnezeu o persoană nu poate să înțeleagă Cuvântul și voința exprimate divin ale lui Dumnezeu „căci pentru el, sunt o nebunie; și nici nu le poate înțelege, pentru că trebuiesc judecate duhovnicește” (versul 14).
- *Duhul lui Dumnezeu face posibil să învingem păcatul.* Nimic nu este prea greu pentru noi cu puterea lui Dumnezeu lucrând în viețile noastre. Romani 8:26 ne spune că Duhul lui Dumnezeu ne ajută în slăbiciunile noastre. Pavel, care a scris scrisoarea către Romani, vorbește pentru noi toți când zice, „Pot totul în Hristos, care mă întărește” (Filipeni 4:13). Isus le-a promis creștinilor, „la Dumnezeu toate lucrurile sunt cu putință” (Matei 19:26; Marcu 10:27). Viața creștină trebuie să fie una de biruire. Trebuie să ne dăm seama că Dumnezeu nu vrea să rămânem la fel cum am fost când ne-a chemat. În loc, după cum am citit mai devreme, trebuie „să nu vă potriviți chipului veacului acestuia, ci să vă prefaceți, prin înnoirea minții voastre” (Romani 12:2). Creștinismul este o viață întregă de *învingere și creștere* – de transformare a gândurilor și a minții ca să devenim ca Isus Hristos (Filipeni 2:5).
- *Duhul lui Dumnezeu ne învinovățește conștiința și ne ajută să vedem păcatul așa cum este în realitate.* Vorbind despre Duhul Sfânt, care urma să le fie dat discipolilor Săi după moartea și învierea Sa, Isus a zis că „va dovedi lumea vinovată în ce privește păcatul” (Ioan 16:8). Duhul lui Dumnezeu dinăuntrul nostru, lucrând cu conștiința noastră, ne ajută să recunoaștem și să evităm păcatul. Sentimentul de vinovăție pe care îl simțim este real când este provocat de recunoașterea păcatelor.
- *Duhul Sfânt produce în noi fructele dumnezeiești.* Întocmai cum un măr face mere, Duhul lui Dumnezeu produce un anumit fel de fruct în viața unui creștin. Pavel dă lista fructelor care are trebui să fie vizibile în cei ce sunt conduși de Duhul lui Dumnezeu ca „dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credincioșia, blândețea, înfrânarea poftelor” (Galateni 5:22-23).

Fiecare aspect al acestui fruct merită un studiu amănunțit pentru el însuși, împreună cu o analiză de sine ca să vedem în ce măsură trăsăturile acestea sunt evidente în viețile noastre. (Poți coboară articolul nostru retipărit din seria „*Fructele Duhului [The Fruits of the Spirit]*” care explorează fiecare din acestea în amănunt, la www.GNMagazine.org/reprints).

Apostolul Petru însumează procesul acesta de creștere la maturizare spirituală: „Dumnezeiasca Lui putere ne-a dăruit tot ce privește viața și evlavia, prin cunoașterea Celui ce ne-a chemat prin slava și puterea Lui, prin cari El ne-a dat făgăduințele Lui nespuse de mari și scumpe, ca prin ele să vă faceți părtași firii dumnezeiești, după ce ați fugit de stricăciunea, care este în lume prin poftă.

„De aceea, dați-vă și voi toate silințele ca să uniți cu credința voastră fapta; cu fapta, cunoștința; cu cunoștința, înfrânarea; cu înfrânarea, răbdarea; cu răbdarea, evlavia; cu evlavia, dragostea de frați; cu dragostea de frați, iubirea de oameni. Căci, dacă aveți din belșug aceste

lucruri în voi, ele nu vă vor lăsa să fiți nici leneși, nici neroditori în ce privește deplina cunoștință a Domnului nostru Isus Hristos.

„Dar cine nu are aceste lucruri, este orb, umblă cu ochii închiși, și a uitat că a fost curățit de vechile lui păcate. De aceea, fraților, căutați cu atât mai mult să vă întăriți chemarea și alegerea voastră; căci, dacă faceți lucrul acesta, nu veți aluneca niciodată. În adevăr, în chipul acesta vi se va da din belșug intrare în Împărăția vecinică a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos” (2 Petru 1:3-11).

- *Duhul lui Dumnezeu de asemenea ne comfertează, încurajează și ne ajută într-alte feluri.* Isus Hristos a promis discipolilor Săi să le trimită pe Duhul Sfânt ca un „Ajutător” (Ioan 14:16) sau „Mângâietor.” Mângâierea și reasigurarea adevărată vin dela Duhul lui Dumnezeu locuind în noi. Nu trebuie să fim prea îngrijorați despre ce s-ar mai putea întâmpla cu noi. Duhul lui Dumnezeu ne dă asigurarea că orice se întâmplă va lucra spre binele „celor ce iubesc pe Dumnezeu, și anume, spre binele celor ce sunt chemați după planul Său” (Romani 8:28).

Asigurarea aceasta ne dă o privire în viață care este rară în lumea noastră. Da, un creștin poate fi descurajat, dar este prin Duhul Sfânt că începem să privim viața diferit. Așa cum s-a notat mai devreme, pacea este un alt fruct al Duhului lui Dumnezeu în viața unui creștin.

Când ne scăpăm mințile de confuzia asupra Duhului Sfânt creată de învățătura Sfintei Treimi, ajungem să vedem minunatul adevăr despre cum și de ce Dumnezeu lucrează în viețile noastre să ne transforme – împuternicindu-ne să I ne supunem și să creștem în calea Lui, încă în timpul vieții aceste fizice, ca să putem primi transformarea extraordinară în viitor la reîntoarcerea lui Hristos. Să examinăm acum cum ne poate ajuta Duhul lui Dumnezeu să ne conducă la destinul nostru final!

Esența și caracterul lui Dumnezeu

În orice discuție despre cine și ce este Dumnezeu, nu trebuie să pierdem din vedere cel mai important adevăr despre Dumnezeu – că Dumnezeu Tatăl și Isus Hristos Fiul sunt Ființe de *dragoste infinită*.

Ioan a însumat perfect caracterul și esența Lor divină când a scris că „Dumnezeu este dragoste” (1 Ioan 4:8, 16).

Dragostea lui Dumnezeu este neegoistă, revărsând grija pentru binele altora. Când Și-a arătat slava lui Moise, Dumnezeu S-a dezvăluit ca „Domnul, Dumnezeu este un Dumnezeu plin de îndurare și milostiv, încet la mânie, plin de bunătate și credincioșie, care Își ține dragostea până în mii de neamuri de oameni, iartă fărădelegea, răzvrătirea și păcatul” (Exodul 34:6-7).

Dragostea este fundația caracterului și legii lui Dumnezeu. Este baza a tot ce a

dezvăluit Dumnezeu omenirii în Sfintele Scripturi (Matei 22:35-40). Pavel a numit dragostea cea mai mare calitate creștină (1 Corinteni 13:13). Este primul aspect al fructelor Duhului Sfânt pe care îl menționează (Galateni 5:22). Dragostea este legătura perfecțiunii, legând totul împreună în unitate perfectă (Coloseni 3:14). Este împlinirea legii divine a lui Dumnezeu (Romani 13:10).

Calitatea aceasta uimitoare a dragostei dumnezeiești acoperă chiar și dragostea pentru dușmanii unuia (Matei 5:44-45; Luca 6:35):

Dragostea este baza legăturii dintre Tatăl și Hristos. Isus a zis, „Tatăl iubește pe Fiul, și a dat toate lucrurile în mâna Lui” (Ioan 3:35). Și El a zis mai departe, „Eu iubesc pe Tatăl, și că fac așa cum Mi-a poruncit Tatăl” (Ioan 14:31).

El le-a spus ucenicilor, „Dacă păziți poruncile Mele, veți rămânea în dragostea Mea, după cum și Eu am păzit poruncile Tatălui Meu, și rămân în dragostea Lui” (Ioan 15:10). Hristos este întotdeauna supus Tatălui, și noi trebuie să fim la fel supuși Tatălui și lui Hristos ca o expresie a dragostei noastre pentru Ei. (Apropo, aceasta contrazice ideea Treimii Sfinte că nu poate exista o relație de poruncă și supunere în cadrul figurii de Dumnezeu, întrucât aceasta ar însemna ființe distincte cu voințe distincte).

La pocăire începem să exprimăm dragostea dumnezeiască care ne este turnată în inimi de Duhul Sfânt (Romani 5:5). Dumnezeu dorește ca să învățăm să gândim cum gândește El și să acționăm cum face El.

Exersând felul acesta de dragoste, noi exprimăm imaginea lui Dumnezeu

(reflectând caracterul Său), chiar dacă noi suntem încă oameni. Pavel ne încurajează „să aveți în voi gândul acesta, care era și în Hristos Isus” (Filipeni 2:5), care a simbolizat perfect dragostea lui Dumnezeu până la punctul de a-și da propria viață pentru noi.

Unul dintre pasajele cele mai bine cunoscute ale Bibliei ne spune că, „atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El, să nu piară, ci să aibă viața vecinică” (Ioan 3:16). Dumnezeu nu numai că dorește să ne acorde darul fără preț al vieții veșnice, dar dorește a că împărtășească toate lucrurile cu noi în familia Sa divină (Evrei 2:6-8; Romani 8:16-17). Mereu, mereu, Scripturile ne arată că Dumnezeu personifică perfect dragostea.

Scopul lui Dumnezeu pentru tine

„Eu vă voi fi Tată, și voi Îmi veți fi fii și fiice, zice Domnul Cel Atotputernic” (2 Corinteni 6:18).

După cum s-a arătat mai devreme în broșura aceasta, Biblia dezvăluie că *Dumnezeu este o familie*. Familia aceea cuprinde acum Ființa pe care Isus Hristos a chemat „Tatăl” și pe Sine Însuși, chemat în mod repetat „Fiul” sau „Fiul lui Dumnezeu.” Este regretabil că adevărul clar și simplu este obscurat de doctrina incomprezibilă a Sfintei Treimi.

Dumnezeu dorește să aibă o relație *de familie* cu noi. Aceasta ar trebui să fie evident dintr-o rugăciune pe care cei mai mulți dintre noi au memorizat-o la un moment dat – Rugăciunea Domnului, în care Isus Hristos ne învață să începem „*Tatăl nostru...*” (Matei 6:9). Dumnezeu dorește să ne uităm la El ca la un Tată, nu ca la o ființă inexplicabilă de trei într-unul!

Consideră din nou salutările folosite de Pavel în fiecare epistolă care îi poartă numele, și în care el dorește „har și pace de la *Dumnezeu, Tatăl nostru*, și de la Domnul Isus Hristos.”

Dumnezeu poate fi prezenta omenirii în multe feluri, dar modul în care El l-a îndrumat pe Hristos să ni-L prezinte a fost ca „*Tatăl nostru* ceresc.”

Este clar că autorii inspirați ai Bibliei ne spun ceva foarte important!

Scripturile ne dezvăluie că toți oamenii au descins din primele două ființe omenești, Adam și Eva. Noi suntem familia lor extinsă. Prin creație directă în asemănarea cu Dumnezeu, Adam a fost un fiu al lui Dumnezeu (Luca 3:38, compară Genesa 5:1-3). Deci, pentru că suntem descendenți din Adam, noi suntem de asemenea copiii lui Dumnezeu. Dumnezeu este Tatăl nostru pentru că El a fost Tatăl primului nostru tată omenească. După cum Faptele Apostolilor 17:28-29 ne spun „suntem de neam din Dumnezeu.”

Dar *scopul lui Dumnezeu merge mult dincolo de crearea de ființe omenești mortale și pieritoare*. El este în procesul de a fazona și forma „*o creație nouă*” (2 Corinteni 5:17) zămislind proprii Săi copiii spirituali – copiii nemuritori și nepieritori îmbibați cu însăși esența și caracterul Lui.

Cu cât înțelegem mai bine exact ce înseamnă aceasta, cu atât mai mult vom fi mai uimiți – nu numai de măreția scopului lui Dumnezeu dar și de ce înseamnă aceasta *pentru fiecare dintre noi personal*. Și ajungând să vedem în privința aceasta adevărata esență a lui Dumnezeu ne va dezvălui în comparație cât de monumental de înșelătoare și goală este doctrina Treimii Sfinte!

Dumnezeu este creând of familie

Pavel explică creația aceasta nouă prin contrastul dintre „omul cel vechi care se strică după poftele înșelătoare” cu „omul cel nou, *făcut după chipul lui Dumnezeu*, de o neprihănire și sfințenie pe care o dă adevărul” (Efeseni 4:22-24).

Pavel descrie *o transformare spirituală* mult-necesară în oameni. Mai întâi cere schimbarea în esența și caracterul persoanei. Aceasta este urmată de înviere – o metamorfoză totală într-o ființă spirituală gloriificată cu viață veșnică.

Dumnezeu îndeplinește transformarea aceasta *prin puterea Duhului Sfânt*. Un termen biblic pentru transformarea aceasta spirituală este mântuirea. Pavel îi descrie pe acei care vor primi mântuirea ca copiii lui Dumnezeu: „Însuși Duhul adevăratește împreună cu duhul nostru

[duhul nostru individual omenesc] că *suntem copii ai lui Dumnezeu*. Și, dacă suntem copii, suntem și moștenitori: *moștenitori ai lui Dumnezeu, și împreună moștenitori cu Hristos*, dacă suferim cu adevărat împreună cu El, ca *să fim și proslăviți împreună cu El*” (Romani 8:16-17).

Putem începe să cuprindem semnificația declarației inspirate a lui Pavel? Explică de ce suntem noi aici, însăși motivul existenței noastre, *dece am fost născuți*. Dă semnificație însăși vieții. Explică de ce Dumnezeu dorește ca toți oamenii să ajungă la cunoașterea adevărului. Dumnezeu, ne spun Scripturile, *este creând o familie – propria Sa familie*. Noi avem ocazia neprețuită de a fi parte din familia aceea – *familia lui Dumnezeu!*

Acea relație de familie – noi devenind *copiii lui Dumnezeu Tatăl* – este inima și miezul planului de necrezut al lui Dumnezeu pentru omenire!

Dela bun început scopul acesta a fost declarat de Dumnezeu. Notează cuvintele din Genesa 1, citată mai devreme: „Să facem om *după chipul Nostru, după asemănarea Noastră...* Dumnezeu a făcut pe om *după chipul Său, ...parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut*” (versurile 26-27). Oamenii și femeile sunt creați *după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, ca să fie ca El*.

Limbajul acesta privește *o familie*. Consideră că a fost după crearea plantelor și animalelor care să se înmulțească fiecare „după soiul lor” că Dumnezeu a zis, „Să facem [Noi, Dumnezeu] om după chipul *Nostru, după asemănarea Noastră*” (versul 26). Aceasta arată că *omul a fost creat conform cu „soiul lui Dumnezeu.”*

Într-adevăr, ca să ne ajute să înțelegem paralela cu Dumnezeu creând omul *după chipul Nostru, după asemănarea Sa*, Genesa 5:3 ne spune că primul om Adam mai târziu „a născut un fiu *după chipul și asemănarea lui, și i-a pus numele Set.*” Astfel, esențial, Dumnezeu *se reproduce pe Sine Însuși* prin omenire. Vom afla, în curând, mai mult despre aceasta.

Dumnezeu este foarte clar că familia Sa include lume care sunt acum bărbați și femei fizici, atât fii cât și fiice: „*Căci toți sunteți fii ai lui Dumnezeu, prin credința în Hristos Isus. Toți cari ați fost botezați pentru Hristos, v-ați îmbrăcat cu Hristos. Nu mai este nici Iudeu, nici Grec; nu mai este nici rob nici slobod; nu mai este nici parte bărbătească, nici parte femeiască, fiindcă toți sunteți una în Hristos Isus*” (Galateni 3:26-28).

Biblia adesea se referă colectiv la copii fizici de ambele genuri ca „fii” pentru că acesta a fost obiceiul la vremea când a fost scrisă Biblia. Obiceiul acela a continuat în multe limbi de-a lungul veacurilor. În limbile ebraică și greacă, în care a fost scrisă Biblia inițial, „fii” a fost folosit ca să se refere la „descendenți” în general. Noi folosim în mod asemănător cuvintele *omenire și confrăți* într-un sens colectiv care să includă ambele sexe.

Dumnezeu ne spune de asemenea, „Eu vă voi fi Tată, și *voi Îmi veți fi fii și fiice*, zice Domnul Cel Atotputernic” (2 Corinteni 6:18). Întocmai cum oamenii și femeile sunt copiii lui Dumnezeu prin creația fizică, tot așa ambii pot fi copiii lui Dumnezeu *prin mijloace spirituale*.

Putem noi fi cu adevărat copiii lui Dumnezeu?

Dar când Dumnezeu ne cheamă copiii Săi și ne îndrumă să-L chemăm Tatăl nostru, este aceasta înțeleasă într-un sens real? Este Dumnezeu actualmente reproducând o familie de alții ca El Însuși printr-un proces de reproducere? Sau este aceasta înțeleasă în același sens ca Dumnezeu fiind Tatăl rasei omenești prin creație?

Prin actul creației Dumnezeu este de asemenea Tatăl îngerilor, chemându-i „fiii lui Dumnezeu” în Iov 38:7. Dar este un sens mult mai important în care El dorește să fie Tatăl ființelor omenești – un privilegiu ne acordat îngerilor.

Putem începe să vedem aceasta în cartea Evrei: „Căci, căruia dintre îngeri a zis El vreodată: „Tu ești Fiul Meu; astăzi Te-am născut?” Și iarăș: „Eu Îi voi fi Tată, și El Îmi va fi Fiu?” (Evrei 1:5). În pasajul acesta este făcută o comparație între situația îngerilor și cea a lui Isus Hristos, Fiul divin al lui Dumnezeu. Și totuși aici este o aplicație mai largă la ființele omenești.

Isus, trebuie să recunoaștem, stă într-o poziție unică drept „singurul fiu născut” al lui Dumnezeu (Ioan 1:18; 3:16; 1 Ioan 4:9). Ca Cuvântul divin, el a fost Dumnezeu cu Tatăl înainte de concepția Sa omenească (Ioan 1:1-3; 14). Atunci, prin Dumnezeu Tatăl exercitând puterea Duhului Sfânt, Cuvântul a fost conceput supranatural ca ființa omenească Isus Hristos în pântecul Mariei în timp ce ea a fost încă virgină (Luca 1:35; Matei 1:20).

Isus nu a avut un tată omenească direct. În schimb, Dumnezeu Tatăl a fost tatăl lui Isus chiar și în sensul fizic prin Duhul Sfânt acționând în domeniul fizic. Simultan, Isus a fost născut de Tatăl în viața spirituală prin același Duh (compară Ioan 5:26; 6:63).

Și la învierea Sa, urmând morții Sale, Hristos S-a reîntors la slava Sa anterioară cu Tatăl, rugându-Se imediat înainte de a muri, cum a fost citat mai devreme, „Și acum, Tată, proslăvește-Mă la Tine însuși cu slava, pe care o aveam la Tine, înainte de a fi lumea” (Ioan 17:5).

În timp ce alte ființe omenești nu sunt concepute *fizic* în modul supranatural în care a fost Isus, ei Îl pot urma în a fi *născuți spiritual* din Dumnezeu – deși mai târziu în existența lor fizică. Creștinii convertiți sunt de asemenea referiți ca „*născuți*” din Dumnezeu (1 Petru 1:3; 1 Ioan 5:1, 18), ca *copiii lui Dumnezeu* (Ioan 1:12; Romani 8:16, 21; 1 Ioan 1:1-2), ca *fii ai lui Dumnezeu* (Matei 5:9; Romani 8:14, 19; Galateni 3:26) și, după cum a fost declarat mai devreme, ca „*fiii* □*i fiicele*” lui Dumnezeu (2 Corinteni 6:18).

Într-adevăr, ei sunt descriși în 1 Petru 1:23 ca „fiindcă ați fost născuți din nou nu dintr-o sămânță, care poate putrezi [grecește *sperma* – adică nu dintr-o spermă masculină fertilizând un ou feminin ca să producă numai viața muritoare, pieritoare], ci dintr-una [sămânță] care nu poate putrezi, prin Cuvântul lui Dumnezeu, care este viu și care rămâne în veac.”

Viața aceasta nemuritoare, nepieritoare la care ei sunt conduși de Scripturi vine prin Dumnezeu implantând Duhul Său Sfânt înăuntrul lor, pentru că „Duhul este acela care dă viață” (Ioan 6:63). Într-adevăr, Duhul Sfânt, ca puterea lui Dumnezeu, este agenția concepției spirituale.

Notează din nou cuvintele lui Pavel din Romani 8:16: „Însuși Duhul adevăratește împreună cu duhul nostru că suntem copii ai lui Dumnezeu.” Și prin Duhul acesta este posibil pentru noi să fim „părtași firii dumnezeiești,” (2 Petru 1:4), însăși esența lui Dumnezeu.

Întorcându-ne la cartea Evrei, trebuie să înțelegem că limbajul a fi născut din Dumnezeu, în timp ce nu este aplicabil îngerilor, este aplicabil nu numai lui Isus Hristos dar de asemenea și *adeptilor Săi*. „Îngerii,” ni se spune sunt „duhuri slujitoare trimise să îndeplinească o slujbă pentru cei ce vor moșteni mântuirea” (1:14).

Ființele acestea omenești convertite sunt copiii lui Dumnezeu, frații lui Hristos care, ca și El, sunt născuți din Dumnezeu. Hristos, ni se spune în continuare, „voia să ducă pe mulți fii la slavă...Căci Cel ce sfințește și cei ce sunt sfințiți, sunt dintr'unul [adică din același Tată, sau din aceeași familie]. *De aceea, Lui nu-i este rușine să-i numească „frați”*” (Evrei 2:10-11).

Isus urmează să fie „*cel întâi născut* dintre *mai mulți frați*” (Romani 8:29). Aceștia trebuie să fie „născuți din Duh” (Ioan 3:6) ca să devină ca și El, care acum, ca un „un duh dătător de viață” (1 Corinteni 15:45), stă „așezat pentru totdeauna la dreapta lui Dumnezeu” (Evrei 10:12).

Într-adevăr, ei I se vor alătura în slavă ca „fii ai învierii” (Luca 20:36) – Hristos fiind „cel întâi născut dintre cei morți” (Coloseni 1:18; Apocalipsa 1:5).

Deci ar trebui să fie clar că creștinii convertiți de Duhul Sfânt devin *copiii lui Dumnezeu adevărați și literalți prin regenerarea spirituală* – fiind născuți din nou prin Duhul Sfânt la o viață nouă. Astfel Dumnezeu cu adevărat ne produce conform „soiului” Său, după cum implică Genesa 1 – nu numai ca modele fizice în carne și oase dar și ca *entități spirituale ca El Însuși* (Ioan 4:24). Câteva versuri au fost citite să spună că creștinii sunt fii *adoptivi* ai lui Dumnezeu în loc de actual fii Săi născuți, dar aceasta este bazată pe o neînțelegere (ca să afli mai mult vezi broșura noastră gratuită *Care este destinul tău?*).

Asemănarea cu Dumnezeu

În Genesa 1:26, Dumnezeu a zis, „[Noi] Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră” – pluralele „Noi” și „Noastră” denotă pe amândoi, Dumnezeu Tatăl și Cuvântul care mai târziu avea să fie născut încarnat ca Isus Hristos (Ioan 1:1-3, 14). Ce se poate înțelege aici prin *chipul și asemănarea* lui Dumnezeu?

Cel mai important, Dumnezeu ne-a făcut la fel ca El în calități de minte, cum sunt gândirea abstractă, emoția, creativitatea și planificarea – și aceasta este probabil intenționată aici într-o măsură oarecare într-un sens figurativ. Dar cuvintele ebraice folosite aici privesc forma și aparența actuală. Cuvântul *tselem* („imagine”) are același sens ca o statuie, în timp ce *demuwth* („asemănare”) se referă la asemănarea fizică.

Totuși, cum ne spune Ioan 4:24, „Dumnezeu este Duh.” Cuvântul grec tradus „duh” aici și în alte locuri ale Noului Testament este *pneuma*. În Vechiul Testament, cuvântul ebraic tradus „duh” este *ruach*.

Ambele aceste termene pot însemna „suflare” sau „vânt.” Pentru că vântul este fără formă, unii argumentează că duhul este imaterial și deci nu poate avea formă și contur. Totuși în multe locuri în Scriptură, Dumnezeu și duhurile îngerești sunt descriși ca având formă corporală. Astfel este aparent că duhul trebuie să poată avea formă și contur – și Dumnezeu Tatăl și Hristos au

aceeași formă și contur ca și ființele omenești care sunt șablonate după Ei, la un nivel mai jos, material.

Comparația cu „vântul” vine dela faptul că Duhul este invizibil ochiului omenesc dacă nu se manifestă fizic. De asemenea, duhul poate exista într-o stare fără formă, cum Duhul Sfânt al lui Dumnezeu este peste tot umplând întregul univers (Ieremia 23:24).

Dumnezeu a apărut în formă omenească câtorva oameni în Vechiul Testament (Genesa 18; 32:24, 30; Exodul 24:9-10; Iosua 5:13-15). Totuși, în manifestările acestea, Dumnezeu nu și-a dezvăluit întreaga Sa slavă strălucitoare pentru că intensitatea ar fi fost de insuportabilă. Așa cum Dumnezeu i-a spus lui Moise, „Fața nu vei putea să Mi-o vezi, căci nu poate omul să Mă vadă și să trăiască!” (Exodul 33:20). Totuși Moise, protejat de puterea lui Dumnezeu, i-a fost permis să vadă din spate forma radiantă a lui Dumnezeu (versul 23).

Câteva viziuni supranaturale din Scriptură ne dau sclipiri în aparența extraordinară a lui Dumnezeu în splendoarea sa supremă. Proorocul Ezechiel a înregistrat ceea ce a văzut el:

„Deasupra cerului care era peste capetele lor, era ceva ca o piatră de safir, în chipul unui scaun de domnie; pe acest chip de scaun de domnie se vedea ca un chip de om, care ședea pe el. Am mai văzut iarăș o

lucire de aramă lustruită ca niște foc, înlăuntrul căruia era omul acesta, și care strălucea de jur împrejur; dela chipul răunchilor lui până sus, și dela chipul răunchilor lui până jos, am văzut ca un fel de foc, și de jur împrejur era înconjurat cu o lumină strălucitoare. Ca înfățișarea curcubeului, care sta în nor într'o zi de ploaie, așa era și înfățișarea acestei lumini strălucitoare, care-l înconjura. Astfel era arătarea slavei Domnului. Când am văzut-o, am căzut cu fața la pământ, și am auzit glasul Unuia care vorbea” (Ezechiel 1:26:28).

Aparițiile lui Dumnezeu din Vechiul Testament nu au fost cele ale Tatălui, pentru că Ioan 1:18 ne spune despre El, „Nimeni n-a văzut vreodată pe Dumnezeu” și Isus a zis, „Voi nu I-ați auzit niciodată glasul, nu I-ați văzut deloc fața” (Ioan 5:37). În schimb, acestea au fost aparițiile lui Isus Hristos înainte de viața Sa omenească. Și totuși, Tatăl și Fiul împărtășesc aceeași imagine și asemănare.

În cartea Apocalipsa a Noului Testament, apostolul Ioan a văzut pe Isus

Hristos în slavă, ca „pe cineva, care semăna cu Fiul omului, îmbrăcat cu o haină lungă până la picioare, și încins la piept cu un brâu de aur. Capul și părul Lui erau albe ca lâna albă, ca zăpada; ochii Lui erau ca para focului; picioarele Lui erau ca arama aprinsă, și arsă într-un cuptor; și glasul Lui era ca vuietul unor ape mari. În mâna dreaptă ținea șapte stele. Din gura Lui ieșea o sabie ascuțită cu două tăișuri, și fața Lui era ca soarele, când strălucește în toată puterea lui” (1:13-16).

Aceasta este o descriere limitată a imaginii lui Dumnezeu pe care și ființele omenești o vor avea în întregime când vor fi slăviți la învierea lor la viața veșnică – când „Cei înțelepți vor străluci ca strălucirea cerului, și cei ce vor învăța pe mulți să umble în neprihănire vor străluci ca stelele, în veac și în veci de veci” (Daniel 12:2-3). Acesta este viitorul pe care Dumnezeu l-a plănuțit pentru tine – destinul *tău*, dacă îl vei îmbrățișa cu o inimă ascultătoare și vei rămâne un adept dedicat și credincios al lui Dumnezeu și a învățăturilor Lui așa cum sunt dezvăluite în Sfintele Scripturi.

Noi vom fi ca Isus Hristos

Recunoscând că suntem creați în imaginea lui Dumnezeu și că trebuie să urmăm în pașii lui Hristos în slava viitoare, să ne gândim puțin la ce înseamnă aceasta. Când totul este zis și făcut, cât de complet putem fi noi ca Dumnezeu?

Scopul lui Dumnezeu este *să ne facă în întregime ca Isus Hristos!* În Efeseni 4 Pavel este clar. El explică cum membrii Bisericii lui Dumnezeu „vom ajunge... *la înălțimea staturii plinătății lui Hristos*” (versul 13). Comentariile lui Pavel în Galateni 4:19, „Copilașii mei, pentru cari iarăș simt durerile nașterii, *până ce va lua Hristos chip în voi,*” reprezintă aceeași idee cu cuvinte diferite.

Întrezezi semnificația a ceea ce ne spune Pavel explicându-ne că vom avea plinătatea lui Hristos? Putem deveni în întregime și complet ca Isus Hristos, cu caracterul Lui format în noi. Dar asta nu e totul!

După cum am văzut, Isus, Fiul lui Dumnezeu, este de asemenea și Dumnezeu Fiul. El este Dumnezeu împreună cu Dumnezeu Tatăl – două Ființe Divine unite în unicat profund.

Precum Isus este Fiul lui Dumnezeu, *destinul nostru este ca să fim de asemenea copiii nemuritori ai lui Dumnezeu.* Bine-nțeles, Isus este Fiul lui Dumnezeu într-un mod unic, după cum a văzut. Spre deosebire de noi, El a fost Cuvântul divin al lui Dumnezeu din eternitate cu Tatăl (Ioan 1:1). Cu toate acestea, Noul Testament declară că Isus este, după cum am văzut de

asemenea, „*cel întâi născut* dintre mai mulți frați” (Romani 8:29) și este foarte clar că și adepții Lui sunt *asemenea* fiii lui Dumnezeu.

Apostolul Ioan explică ce înseamnă aceasta în final: „Vedeți ce dragoste ne-a arătat Tatăl, să *ne numim copii ai lui Dumnezeu!* ...Prea iubiților, acum suntem copii ai lui Dumnezeu. Și ce vom fi, nu s-a arătat încă. Dar știm că atunci când Se va arăta El, *vom fi ca El*; pentru că Îl vom vedea așa cum este. ” (1 Ioan 3: 1-3).

Cu mințile noastre omenești finite și cu înțelegerea limitată, nu putem cunoaște tot ce se poate cunoaște despre Dumnezeu. Nici nu putem pricepe complet ce înseamnă să fim ființe spirituale, divine, slăvite cum sunt acum Dumnezeu Tatăl și Isus Hristos. Dar avem promisiunea aceasta – ființele omenești induse în familia pe care o creează Dumnezeu acum, vor fi în final ființe spirituale slăvite ca Isus Hristos care a înviat (Filipeni 3:20-21), care domnește peste univers în condiția sa Slăvită la mâna dreaptă a lui Dumnezeu Tatăl.

Aceasta este ce se înțelege prin descrierea lui Daniel a oamenilor neprihăniți în viitor „vor străluci ...*ca stelele, în veac și în veci de veci*” (Daniel 12:2-3). Ființele omenești înviate la viața veșnică vor fi *ca și slăvitul Isus Hristos!*

Dar ce înseamnă aceasta cu adevărat? Să încercăm să prindem punctele importante. Consideră că copiii omenești sunt *la fel* ca părinții lor, *la fel* ca frații și surorile lor. Ei sunt toți de un același fel de ființe – *ființe* omenești. În același mod, în final copiii lui Dumnezeu vor fi *la fel* ca El și *ca* Isus Hristos fratele lor divin.

Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, este *la fel* ca Dumnezeu Tatăl – cu același fel de slavă și putere. Pasajele acestea de Scriptură ne spun că ceilalți copii ai lui Dumnezeu, plini de slavă la înviere, vor fi *la fel* ca Tatăl și Hristos! Vor fi *același fel de ființe* de care sunt Tatăl și Hristos – ființe *divine*, cât de necrezut ar mai fi aceasta!

Extraordinarul potențial al oricărei persoane, așa cum ne este prezentat în Cuvântul lui Dumnezeu, pare atât de greu de crezut încât cea mai multă lume nu poate prinde adevărul biblic când îl citesc pentru prima dată. Deși este declarat clar în Biblie, lumea de obicei citește chiar peste el. De fapt, viitorul acesta extraordinar este *întregul scop și motiv* pentru care a creat Dumnezeu omnia. Este motivul pentru care ne-am născut și pentru care existăm!

Trist, credința în Treimea Sfântă orbește milioane de oameni la acest adevăr uimitor. Sfânta Treime îl prezintă pe Dumnezeu ca trei persoane divine care sunt simultan una – și pentru totdeauna grupul acesta rămâne închis, nici mai mult nici mai puțin. Învățătura aceasta nebiblică acoperă adevărul extraordinar că Dumnezeu *își extinde familia Sa!* Consistând acum din Tatăl și Fiul, familia aceea se va extinde, cum ne spune Evrei 2:10 „să ducă pe mulți fii la slavă.”

Sunteți dumnezei?

Să intrăm în miezul problemei. Evreii din zilele lui Isus L-au acuzat de hulă pentru că a pretins să fie Fiul lui Dumnezeu: „pentru că Tu, care ești un om, Te faci Dumnezeu” (Ioan 10:33).

Observă răspunsul Lui interesant: „Isus le-a răspuns: „Nu este scris în Legea voastră: „Eu am zis: Sunteți dumnezei?” Dacă Legea a numit „dumnezei”, pe aceia, cărora le-a vorbit Cuvântul lui Dumnezeu, - și Scriptura nu poate fi desființată, cum ziceți voi că hulesc Eu, pe care Tatăl M-a sfințit și M-a trimes în lume? Și aceasta, pentru că am zis: „Sunt Fiul lui Dumnezeu!” (Ioan 10:34-36).

Cu alte cuvinte, a zis Hristos, „dacă Scripturile cheamă de-a dreptul ființele omenește *dumnezei*, de ce v-ați supărat voi când Eu numai am declarat că sunt *Fiul* lui Dumnezeu?”

Totuși, sunt ființele omenești actualmente dumnezeu? Ce a înțeles El?

În Psalm 82:6, din care a citat Isus, Dumnezeu le zice ființelor omenești, „Sunteți dumnezei, toți sunteți fii ai Celui Prea Înalt.” Cuvântul cheie aici este *copiii*, întocmai cum am văzut în alte versuri. Trebuie să înțelegem că Dumnezeu este *o familie – o familie divină de mai mult de o singură persoană*. După cum am văzut în broșura aceasta, este *un singur* Dumnezeu (*familia* lui Dumnezeu) compusă din mai mult de o singură *Ființă* Dumnezeu.

După cum s-a explicat mai înainte, compusă dela început din două Ființe divine – Dumnezeu și Cuvântul, ultimul încarnându-Se acum 2000 de ani ca Fiul lui Dumnezeu, Isus Hristos (Ioan 1:1-3, 14). După viața și moartea lui Isus, El a fost înviat la existența spirituală divină ca „*cel întâi născut* dintre cei morți” (Coloseni 1:18) și „*cel întâi născut* dintre mai mulți *frați*” (Romani 8:29). Astfel Isus a fost născut spiritual în înviere ca *primul* dintre mulți „frați” sau copii care aveau să urmeze mai târziu.

Iarăși, după cum s-a indicat la începutul capitolului acesta, Faptele Apostolilor 17:28-29 declară că ființele omenești sunt „progeniturile” lui Dumnezeu (dela cuvântul grec *genos* însemnând aici „rudă,” „rasă,” „specie,” „spiță” și „familie”). Și după cum am văzut din Genesa 1, scopul lui Dumnezeu în crearea omului în propria Sa imagine și asemănare a fost să-l creeze conform „soiului lui Dumnezeu” – astfel reproducându-Se pe Sine în omenire.

Psalmul 82 este mult mai ușor de înțeles în lumina aceasta. În versul 6 cuvântul *dumnezei* este egalat cu „copii Celui Prea Înalt.” Aceasta are sens. Când o entitate zămislește progenituri, progeniturile sale sunt *de același fel* cu entitatea. Progeniturile pisicilor sunt pisici. Progeniturile câinilor sunt câini. Progeniturile ființelor omenești sunt ființe omenești. Progeniturile lui Dumnezeu sunt, în cuvintele proprii ale lui Hristos, „dumnezei.”

Dar aici trebuie să fim atenți. Ființele omenești nu sunt dumnezei *literal* – nu încă, cel puțin. Într-adevăr, inițial oamenii nu sunt nici măcar copiii lui Dumnezeu, cu excepția sensului că El a creat omenirea și a făcut-o în imaginea și asemănarea Sa.

În Psalmul 82 unde ființele omenești sunt referite ca dumnezei – în sensul că progenitura lui Dumnezeu este intenționată să-L reprezinte în autoritate și judecată pe tot pământul – ei sunt declarați încă imperfecti și supuși corupției și morții. Astfel ei aparțin familiei divine dar într-un sens foarte restrâns.

Un aspect al acesteia este că omul a fost creat în imaginea și asemănarea lui Dumnezeu numai la un nivel material, mortal cu stăpânire limitată, asemănându-se lui Dumnezeu dar fără caracterul și slava Sa divină. Un alt aspect al acesteia este că omul are potențialul ultim de a deveni același fel de ființe de care sunt acum Tatăl și Fiul.

De fapt, Dumnezeu adesea, „cheamă lucrurile cari nu sunt, ca și cum ar fi” (Romani 4:17) privind la scopul Său ca și cum a fost deja împlinit. Uimitor, după cum vom vedea, scopul lui Dumnezeu este să *exalte ființele omenești* dela existența carnală la *același nivel de existență spirituală divină* pe care o are El.

Contestă unele versuri Familia Divină?

După cum explică broșura aceasta, Biblia dezvăluie că unul Dumnezeu este o familie, consistând în prezent din Dumnezeu Tatăl și Dumnezeu Fiul, Isus Hristos. Și Dumnezeu este în procesul de a adăuga familiei divine mulți alții – eventual toate ființele omenești

care voiesc și aleg cu credință să urmeze calea lui Dumnezeu.

Și totuși sunt unele pasaje în Scriptură care ar putea, la prima vedere, să apară că contestă orice pluralitate în Dumnezeu. Unitarienii se agață de

asemenea versuri ca să dispute că Isus nu poate fi Dumnezeu împreună cu Tatăl în timp ce mulți Trinitarieni folosesc asemenea versuri ca să conteste destinul omului de a deveni parte din familia lui Dumnezeu.

Dumnezeu declară în Deuteronom 32:39: „Eu sunt Dumnezeu, Și că nu este alt dumnezeu afară de Mine.” Și Isaia 44:6 ne spune, „Așa vorbește Domnul, Împăratul lui Israel și Răscumpărătorul lui, Domnul oștirilor: „Eu sunt Cel dintâi și Cel de pe urmă, și afară de Mine, nu este alt Dumnezeu.”

Deci pot Tatăl și Hristos, ambii, să fie Dumnezeu în lumina versurilor acestea? Da, pot. În conformitate cu mai multe pasaje din Noul Testament, Acela care a vorbit cuvintele acelea a fost Acela care avea să devină Isus Hristos. Într-adevăr, Isus se referă la El Însuși în cartea Apocalipsa ca Primul și Ultimul (1:11; 17; 2:8; 22:13). Totuși, nu ar fi Tatăl, atunci, un alt Dumnezeu în afară de El? Nu – Tatăl nu este un alt Dumnezeu. În loc, Tatăl și Isus Hristos sunt *amândoi* Dumnezeu. Dar cum așa?

Trinitarieni ar argumenta pentru că Tatăl, Fiul și Sfântul Duh sunt o ființă trei în una. Dar explicația adevărată este că unul Dumnezeu este de fapt o *familie* Dumnezeu. De fapt, cuvântul ebraic pentru „Dumnezeu” din versurile acestea este pluralul Elohim (vezi „*Elohim: Pluralitatea lui Dumnezeu*” la pagina 49). Totuși atât de unificată este familia încât Hristos ca Vorbitorul divin vorbește cu voce unică în numele Tatălui.

Mesajul real al acestor pronunțări este că nu există nici un alt Dumnezeu în afara Dumnezeului adevărat – adică, în afara familiei lui Dumnezeu, consistând acum din două Ființe divine, Tatăl și Fiul. Pe scurt, Familia lui Dumnezeu este singurul Dumnezeu. Aceasta permite adăugarea altora la familia divină – un adevăr dezvăluit

în Scriptură, așa cum a fost explicat în capitoul acesta.

Dar ce să spunem despre versurile următoare? Dumnezeu zice în Isaia 42:8: „Eu sunt Domnul, acesta este Numele Meu; și slava Mea n-o voi da altuia, nici cinstea mea idolilor.” Înseamnă aceasta că ființele omenești nu pot primi slava divină? Alte pasaje dezvăluie că Dumnezeu va împărtăși într-adevăr slava Sa divină cu copiii Săi, care sunt transformați în imaginea Sa. Ce este atunci însemnat aici? Observă că în paralel, Dumnezeu nu va împărți cinstea Sa cu idolii. Noi trebuie să înțelegem neîmpărțirea Lui a slavei în același fel. Dumnezeu nu împarte slava Sa divină cu nici un dumnezeu fals. În schimb, slava adevăratului Dumnezeu este rezervată exclusiv pentru Dumnezeul cel adevărat – dar, din nou, Dumnezeul adevărat înseamnă singura familie Dumnezeu la care se vor adăuga alții.

În sfârșit, în Isaia 43:10 Dumnezeu declară: „înainte de Mine n-a fost făcut nici un Dumnezeu, și după Mine nu va fi.” Iarăși, cuvântul „Dumnezeu” este tradus aici din pluralul Elohim. Aici, bine-nțeles, nici un alt Dumnezeu nu poate fi făcut înainte sau după Dumnezeu – pentru că *nu există un asemenea timp* ca înainte sau după Dumnezeu care este etern. Punctul aici este că Dumnezeu a fost și va fi întotdeauna Dumnezeu. El nu va fi înlocuit niciodată. Iar cei care vor fi adăugați familiei nu vor fi făcuți dumnezeu separați, dar, în schimb, vor răsări din însăși ființa Tatălui ca proprii Săi copiii – devenind parte din unica familie a lui Dumnezeu cu Tatăl și Hristos.

Astfel, nici unul din versurile acestea nu contrazic adevărul biblic că Dumnezeu este o familie – în prezent formată din doi membri divini, Tatăl și Isus Hristos, și multe mulțimi care urmează să fie adăugate.

Către rezultatul final – slava divină

Aceasta implică procesul menționat mai devreme de reproducere *spirituală* în care Dumnezeu ne creează ca copiii Săi. Într-adevăr, cu un tablou mai complet acum de ce creează Dumnezeu, momentan să vizităm din nou acest subiect. Procesul de reproducere spirituală începe prin Duhul lui Dumnezeu alăturându-se duhului nostru omenesc. Repetăm: „Însuși Duhul adevărește împreună cu duhul nostru că suntem copii ai lui Dumnezeu” (Romani 8:16). Prin uniunea aceasta miraculoasă devenim „părtași firii dumnezeiești” (2 Petru 1:4).

Astfel, creștinul născut de Duh este un copil al lui Dumnezeu, un membru actual al familiei lui Dumnezeu – dar nu încă în sensul final. Ca copiii noi încă trebuie să trecem prin *procesul de dezvoltare* în viața aceasta – o perioadă de clădire a caracterului lui Dumnezeu în noi, devenind din ce în ce mai mult ca Dumnezeu în felul în care gândim și ne comportăm. Și la sfârșitul acestei vieți, prin înviere, la întoarcerea lui Hristos, creștinii adevărați vor fi transformați în ființe spirituale divine ca Tatăl și Hristos.

Privește din nou adevărul acesta uimitor înregistrat de apostolul Ioan: „Prea iubiților, acum suntem copii ai lui Dumnezeu. Și ce vom fi, nu s-a arătat încă. Dar știm că atunci când Se va arăta El, vom fi ca El; pentru că Îl vom vedea așa cum este” (1 Ioan 3:2).

De fapt, pentru a extinde aceasta, ni se spune în multe pasaje din Scriptură că vom primi slava divină a Tatălui și Hristos: „Dumnezeul oricărui har, *care v-a chemat în Hristos Isus la slava Sa vecinică*” (1 Petru 5:10; vezi de asemenea Romani 5:2; 2 Corinteni 3:18; 1 Tesaloniceni 2:12; 2 Tesaloniceni 2:14; Coloseni 1:27; Evrei 2:10).

Mai mult, ca moștenitori împreună cu Hristos, vom primi dominion asupra tuturor lucrurilor, inclusiv întregul vast univers – dominion întocmai cum are Hristos (compară Romani 8:17; Evrei 1:1-3, 2:5-9; Apocalipsa 21:7). Pentru ca să exersezi cu adevărat dominion peste toate lucrurile – incluzând cuptoarele furioase termonucleare a 50 de bilioane de trilioane de sori și fiecare particulă subatomică a fiecărui atom al fiecărei molecule în întreaga expansiune cosmică – *cere puterea atotputernică a lui Dumnezeu*.

Dar ce să spunem despre mințile noastre? Ca ființe omenești, noi nu am putea număra toate stelele individuale de pe cer, câte una pe secundă, într-un trilion de vieți. Dar Dumnezeu, într-o remarcă în trecere, zice că cunoaște toate stelele după nume (Psalm 147:4). Uimitor, Pavel declară, „Acum, cunosc în parte; dar atunci, voi cunoaște deplin, *așa cum am fost și eu cunoscut pe deplin [adică de Dumnezeu]*” (1 Corinteni 13:12), arătând că vom poseda cunoștința totală a lui Dumnezeu. Și de ce nu, pentru că noi vom avea în întregime pe Sfântul Duh, adică mintea lui Dumnezeu!

Consideră aceasta, ființele omenești convertite urmează ca într-o zi să aibă esența divină, slava divină și întreaga putere peste creație, împărtășind cunoștința infinită a lui Dumnezeu. *Toate acestea cer nimic mai puțin decât divinitatea!*

Într-adevăr, în momentul acela, întocmai ca Isus, noi vom fi în sfârșit „*plini de toată plinătatea lui Dumnezeu*” (Efeseni 3:19; compară Coloseni 1:19; 2:9). Cum poate fi cineva „plin de toată plinătatea lui Dumnezeu” și să fie ceva mai puțin decât ce este Dumnezeu? Deci, la ultima noastră schimbare, noi de asemenea vom fi divini – deși Tatăl și Hristos vor fi întotdeauna mai presus decât noi în autoritate și maiestate.

Învățătura deificării

Adevărul acesta biblic va fi ca un adevărat șoc pentru acei care au auzit numai vederea tradițională a creștinismului dominant privitor la ultima răsplată a celor neprihăniți. Totuși, acei

care ar fi iuți să atace învățătura aceasta ar fi și mai surprinși să afle că mulți dintre „bătrâni ai bisericii” ai tradiției dominante – nu prea îndepărtați de primele învățături apostolice și înainte să se înrădăcineze doctrina Trinității – au înțeles, cel puțin parțial, adevărul acesta de necrezut. Chiar și azi se pot vedea scripuri ale acesteia.

Observă paragrafele 398 și 460 din *Catehismul Bisericii Catolice* [*Catechism of the Catholic Church*] curent, cu sursele adnotate în brachete:

„Creat într-o stare de neprihănire, omul a fost destinat de a fi complet ‚divinizat’ de Dumnezeu în slavă [dar a păcătuit]...”

„Cuvântul S-a încarnat ca să ne facă ‚părtași ai firii dumnezeiești” [2 Petru 1:4]: „Pentru aceasta Cuvântul a devenit om, și Fiul lui Dumnezeu a devenit Fiul omului: pentru ca omul, intrând în comuniune cu Cuvântul, și primind astfel filiația divină, ar putea deveni fiu al lui Dumnezeu” [Ireneus (al doilea secol), *Against Heresies* [*Împotriva ereziilor*], Cartea 3, capitolul 19, secția 1).

Pentru că Fiul lui Dumnezeu a devenit om astfel ca noi să putem deveni Dumnezeu! [Atanasius (secolul 4), *On the Incarnation of the Word* [*Despre încarnarea Cuvântului*], capitolul 54, secția 3], „Singurul născut Fiul al lui Dumnezeu, dorind să ne facă să împărtășim în divinitatea Lui, a luat natura noastră, astfel ca el, făcut om, ar putea să-i facă pe oameni dumnezei” [Thomas Aquinas (secolul 13), *Opusculum 57*, lecțiile 1-4]” (pp. 112, 128-129, accentuarea adăugată).

Învățătura aceasta este și mai prevalentă în tradiția Ortodoxă Orientală, unde este cunoscută sub numele grec *theosis*, însemnând „divinizare” sau „deificare.” Este în întregime diferită de concepția Noii Epoci a absorbției în conștiința universală sau individul văzându-se pe sine însuși ca divin inerent și prezent. Observă remarcabila observație a teologului Tertulian, scriind în jurul anilor 200 ad:

„Ar fi imposibil ca să fie admis un alt Dumnezeu, când nu este permis nici unei alte ființe să posede orice al lui Dumnezeu. Ei bine, atunci, vei spune tu, noi înșine nu posedăm nimic de-al lui Dumnezeu. Dar cu adevărat noi posedăm, și vom continua astfel. Numai că este dela El că noi o primim, și nu prin noi înșine.

„Pentru că noi vom fi chiar și dumnezei, dacă vom merita să fim între aceia despre care El a declarat, „Am spus, „voi sunteți dumnezei,” și Dumnezeu stă în congregația dumnezeilor.” Dar El vine prin bunăvoința Lui proprie, nu din vre-o calitate în noi. Pentru că este El singur cel ce poate face dumnezei” (*Against Hermogenes* [*Împotriva lui Hermogenes*], cap. 5, *Ante Nicene Fathers* [*Părinții pre niceeni*], vol. 3, p. 480, citat în „*Deification of Man* [*Deificarea omului*],” David Bercot, editor, *A Dictionary of Early Christian Beliefs* [*Un dicționar al credințelor creștine la început*], 1998, p. 200).

Unii dintre teologii de mai târziu ai perioadei acesteia inițiale, în ciuda acestei înțelegeri, au virat spre Trinitarianismul în dezvoltare. Totuși teologii dela început nu au arătat nici o tendință de idei Trinitare. Consideră declarația aceasta remarcabilă a episcopului secolului al doilea Ireneus, care fusese învățat când a fost tânăr de un discipol al apostolului Ioan: „Nu este nimeni altul în Scriptură numit Dumnezeu decât Tatăl tuturor, și Fiul, și cei care posedă adoptarea [i.e. filiația ca copiii lui Dumnezeu]” (*Against Heresies* [*Împotriva ereziilor*], Cartea 4, prefață).

Deci în loc de Trinitarul un Dumnezeu din trei persoane – Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, Ireneus a proclamat un Dumnezeu care include pe Tatăl, Fiul și mulțimea altor fii aduși la slavă (credincioși transformați).

Autorii mai recentți au avut scripuri al adevărului biblic despre destinul omului. Observă cuvintele acestea remarcabile ale lui C.S. Lewis, poate cel mai popular scriitor creștin al ultimului secol: „Porunca *Voi fiți dar desăvârșiți* [Matei 5:48] nu este numai un gaz idealist. Nici nu este o poruncă de a face ce este imposibil. El ne va transforma în creaturi care ne vom putea supune acelei porunci. *El a zis (în Biblie) că noi suntem ‚dumnezei’ și El își va ține promisiunea.*”

Dacă Îl lăsăm – pentru că Îl putem și preveni, dacă așa alegem – El îi va face pe cel mai slab și murdar dintre noi într-un dumnezeu, o creatură radiantă, scripitoare, nemuritoare, pulsând în întregime cu atâta energie și bucurie și înțelepciune și dragoste cum nu ne putem imagina, o oglindă strălucitoare fără pată care ne reflectă perfect înapoi lui Dumnezeu (bine-nțeles la o scară mai mică) propria Sa nelimitată putere, încântare și bunătate. Procesul va fi lung și în părți foarte dureros; dar aceasta este la ce să ne așteptăm. Nimic mai puțin. El a intenționat ceeace a zis” (*Mere Christianity [Numai creștinism]*, 1996, p. 176).

Familia lui Dumnezeu

Scriptura declară clar că nu este decât un singur Dumnezeu (Isaia 46:9; Maleahi 2:10; Romani 3:30; Iacov 2:19). Cu toate acestea, este evident că unul Dumnezeu include mai mult de o singură Ființă existând împreună ca o familia divină (compară cu Efeseni 3:14-15) – al căreia familia omenească fiind un tip sau model.

Cuvântul ebraic tradus „Dumnezeu” prin întregul Vechi Testament este *Elohim*, un substantiv plural indicând mai mult de o singură Ființă atotputernică – esențial „Dumnezei.” Totuși, în mod normal este singular în folosință când se referă la adevăratul Dumnezeu al Israelului, fiind legat în asemenea cazuri cu verbele și adjectivele la singular. Unde sunt citate asemenea pasaje în Noul Testament, cuvântul grec folosit să traducă termenul este singularul *Theos*, însemnând Dumnezeu.

Pentru a folosi un exemplu menționat mai devreme, avem un exemplu comparabil în engleza americană a unui substantiv fiind plural în formă dar singular în folosință – numele național de Statele Unite. În timp ce forma plurală reprezintă o pluralitate de state, folosința la singular arată că statele constituente formează o unitate. Am putea spune „Statele Unite *este* pe cale

de a interveni,” dar nu – de la începutul existenței țării – „Statele Unite sunt...”

Astfel este o singură State Unite formată dintr-o pluralitate de state care sunt unite. În mod asemănător, este un singur Dumnezeu consistând din mai mult de o singură Ființă divină. Într-adevăr, în două locuri importante în cartea Genesis, în loc de a folosi singularul „Eu” sau „al Meu,” Dumnezeu folosește pronumele la plural „Noi” sau „Noastră” (1:26; 3:22). Noul Testament dezvăluie două Ființe ca Dumnezeu – Dumnezeu Tatăl și Cuvântul, Acela care avea să devină Isus Hristos (Ioan 1:1-3, 14).

Titlul lui Hristos Cuvântul se referă la poziția Sa de Acela care vorbește și acționează în numele Tatălui (compară Ioan 8:26-28; 12:49-50; 14:10). Numeroase pasaje se referă la Isus Hristos ca Dumnezeu (Isaia 9:6; Ioan 20:27-28; 1 Timotei 3:16; Tit 2:13; Evrei 1:8-9).

Aspectul plural al lui Dumnezeu este adesea folosit ca dovadă în suportul doctrinei Treimii Sfinte (a Trinității), care susține că Dumnezeu este format din trei persoane distincte (Tatăl Fiul și Sfântul Duh) într-o singură ființă. Totuși ideea aceasta este contrară rațiunii și logicii corecte.

Mai important, doctrina aceasta nu este Scripturală. Iarăși, Dumnezeu – adică, familia Dumnezeu – include în prezent pe Dumnezeu Tatăl și Dumnezeu Fiul, Isus Hristos. Sfântul Duh nu este niciodată prezentat în Scriptură ca o a treia persoană care să fie și Dumnezeu. Spre exemplu, apostolul Pavel spune că noi trebuie să aspirăm, să înțelegem „taina lui Dumnezeu Tatăl, adică pe Hristos, în care sunt ascunse toate comorile înțelepciunii și ale științei” (Coloseni 2:2-3). Nu este nici o menționare aici despre Sfântul Duh.

Scriptura arată că Duhul Sfânt nu este o persoană, dar în schimb este puterea, gândirea, viața și esența împărtășită a lui Dumnezeu (compară Luca 24:49; Faptele Apostolilor 1:8; Romani 15:13; 8:27; 1 Corinteni 2:16; Ioan 4:24; 5:26; 6:63).

Mai mult, contrar cu părerea Trinitară că Tatăl și Fiul sunt co-egali în autoritate (împreună cu Duhul Sfânt), Isus Hristos nu numai că a zis, „Tatăl Meu ...este mai mare decât toți” (Ioan 10:29), dar El a zis de asemenea, „Tatăl este mai mare decât Mine” (Ioan 14:28, vezi de asemenea 1 Corinteni 11:3; 15:27-28).

Doctrina Sfintei Treimi a făcut mult ca să acopere adevărul clar al Scripturii că Dumnezeu este o familie. Dumnezeu este numele Tatălui, și Dumnezeu este de asemenea și numele Fiului – la fel ca și a Amândoură împreună. Mai mult, Dumnezeu intenționează ca numele acesta de familie să fie de asemenea și numele altor fii pe care El acum este în procesul de ai aduce la slavă, așa cum explică broșura aceasta (Efeseni 3:14-15; Evrei 2:10).

Ireneus, un episcop din secolul al doilea, a fost corect când a observat: „Nu este nimeni altul chemat Dumnezeu în

Scriptură, decât Tatăl tuturor, și Fiul, și cei care posedă înfierea [i.e. înfierea ca copiii lui Dumnezeu]” (*Against Heresies [Împotriva ereziilor]*, Cartea 4, prefață; compară cartea 3, capitolul 6). Observă că nu există nici o aluzie la o formulă de Sfântă Treime în perioada aceasta devreme de timp. Doctrina aceea nu a fost formulată decât cu mult mai târziu.

Regretabil, în secolele de când a fost introdusă, doctrina Sfintei Treimi a condus greșit milioane de oameni asupra cine și ce este în realitate Dumnezeu. Prezentându-l pe Dumnezeu ca trei persoane divine, care sunt simultan una, și ca un grup închis de trei, învățătura aceasta orbește oamenii la adevărul Bibliei că *Dumnezeu este o familie* – o familie în care vor avea ocazia să intre încă mulți alții!

Din nou, familia aceasta consistă în prezent din două Ființe divine, Tatăl și Hristos, dar urmează să vină mai mulți, care vor purta la fel numele de familie. Într-adevăr, familia omenească este intenționată să fie un model sau tip la o scară mai mică a acestei mărețe realități spirituale. Căsătoria este un alt aspect al acesteia, precum este intenția lui Dumnezeu pentru acei care vor fi adăugați familiei Sale să intre într-o relație divină de căsătorie cu Isus Hristos, legământul omenesc fiind modelat după relația mai înaltă a nivelului lui Dumnezeu (compară Efeseni 5:22-23; Apocalipsa 19:7-9).

Pentru a afla mai mult despre ce are Biblia să zică asupra acestor chestiuni, coboară depe Internet broșurile gratuite *Isus Hristos: Povestea Adevărată; Cine este Dumnezeu? și Căsătoria și Familia: Dimensiunea care lipsește* la www.GNMagazine/booklets.

Relația de familie supremă

Bine-nțeles că chestiunea aceasta cere o clarificare importantă. Învățătura Bibliei nu este că noi cumva, într-un mod misterios, vom deveni o ființă unică cu Dumnezeu, pierzându-ne

identitățile noastre individuale. Realitatea este că Dumnezeu este o *familie*. Și tot așa cum membrii individuali ai unei familii omenești sunt entități distincte cu identități unice, *tot așa va fi și în familia lui Dumnezeu*.

Totuși prin Duhul lui Dumnezeu membrii familiei lui Dumnezeu vor împărtăși o uniune specială de gândire, scop și esență care merge cu mult dincolo de uniunea și identitatea obișnuită în cadrul familiei omenești. Unitatea aceasta este deja trăită între Dumnezeu Tatăl și Isus Hristos. Doctrina Trinității definește unicitatea lor ca singularități de ființe. Dar aceasta este clar că este greșit.

Este într-adevăr un singur Dumnezeu, dar acel Dumnezeu este o familie – cu alții ce urmează să fie adăugați acelei familii. Termenul dumnezei în referință cu destinul nostru este intenționat să distingă multiple ființe Dumnezeu constituind o singură familie Dumnezeu. Repetăm, în prezent sunt numai doi membri în întregime divini ai acestei familii – două Ființe distincte – Dumnezeu Tatăl și Dumnezeu Fiul, Isus Hristos. Și, cât de greu de crezut ar părea, *vor veni încă și mai mulți să li se alăture*.

Dumnezeu a declarat, după cum am văzut mai devreme, „*Eu vă voi fi Tată, și voi Îmi veți fi fii și fiice*, zice Domnul Cel Atotputernic” (2 Corinteni 6:18). Și El o intenționează. Tatăl intenționează să ne aducă ca *copiii Săi întregi*, să ne transforme în același fel de ființe cum sunt acum El și Hristos, -- ființe cu slavă și maiestate atât de incredibilă încât să depășească puterea noastră omenească limitată de înțelegere și pricepere!

Deși ființele omenești mântuite vor fi cu adevărat ridicate să existe la același extraordinar nivel divin ca copiii adevărați ai lui Dumnezeu și membri plini ai familiei lui Dumnezeu, ei nu vor fi niciodată atât de măreți în maiestate și autoritate ca Dumnezeu Tatăl și Isus Hristos. Tatăl și Fiul nu sunt creați, trăind etern în timp, fără început. Și este un singur Mântuitor în al cărui nume putem primi darul lui Dumnezeu al vieții veșnice (Faptele Apostolilor 4:12), punându-L de o parte pentru totdeauna.

Bine-nțeles, cei ce vor intra în familia aceasta ca copiii slăviți și nemuritori ai lui Dumnezeu nu vor provoca niciodată, individual sau colectiv, preeminența Tatălui și a lui Hristos ca conducători ai familiei. Cu adevărat, toți vor fi supuși lui Isus, cu excepția Tatălui, și Însuși Hristos va fi supus Tatălui (vezi 1 Corinteni 15:24-28). Tatăl și Isus Hristos vor rămâne în vârful familiei pentru totdeauna, domnind suprem chiar și cu adăugarea de bilioane de copii divini.

Aceasta, este atunci, *motivul pentru care am fost născuți tu și cu mine!* Este potențialul ultim al destinului omenirii. Este scopul uimitor pentru care am fost creați. Așa cum a citat Isus, prezicând destinul nostru atins, „Am zis, „și voi sunteți dumnezei.” Viitorul nostru nu poate fi mai înalt sau mai bun decât acesta!

Cât de falimentară și neinspirată este doctrina Trinității comparată cu adevărul acesta minunat și care acoperă totul ca o boltă! Trist, deformările învățaturii Treimii Sfinte ascund ceea ce ne-a dezvăluit Dumnezeu despre esența Sa și viitorul nostru uimitor – succind și acoperind adevărul cu o minciună strigătoare la cer. Într-adevăr, Trinitatea negează cel mai important adevăr pe care îl cunoaștem – că Dumnezeu crește *o familie din care și noi putem face parte*.

Ce tragedie mare este că lumea creștină a îmbrățișat o asemenea înșelătorie gigantică înrădăcinată în religia și filozofia păgână. Din fericire, adevărul lui Dumnezeu este clar pentru cei care au ochi să vadă. Deși adevărul nu este atât de incomprehensibil ca Trinitatea, uimește mintea – într-un mod pozitiv – prin măreția și imensitatea scopului ei. Să păstrezi cu tărie destinul uimitor și slăvit pe care Dumnezeu L-a promis în Cuvântul Său!

ADRESELE POȘTALE DIN ÎNTREAGA LUME

AMERICA DE NORD, DE SUD ȘI CENTRALĂ

Statele Unite: United Church of God
P.O. Box 541027
Cincinnati, Ohio 45254-1027
Phone (513) 576-9796 Fax (513) 576-9795
Web site: www.gnmagazine.org
E-mail: info@ucg.org

Canada: United Church of God-Canada
Box 144, Station D
Etobicoke, ON M9A 4X1 Canada
Phone: (905) 876-9966, (800) 338-7779
Web site address: www.ucg.ca

Caraibe: United Church of God
P.O. Box N8873, Nassau, Bahamas
Phone: (242) 324-3169 Fax: (242) 364-5566

Martinique: Eglise de Dieu Unie-France
127 rue Amelot, 75011 Paris, France

Zonele vorbind spaniola:
Iglesia de Dios Unida, P.O. Box 541027
Cincinnati, OH 45254-1927, U.S.A.
Phone: (513)576-9796 Fax (513) 576-9795
E-mail: info@ucg.org

EUROPA

Insulele Britanice: United Church of God
P.O. Box 705
Watford, Herts, WD 19 6FZ, England
Phone: 020-8386-8467 Fax:01257-453978
Web site: www.goodnews.org.uk

Franța: Eglise de Dieu Unie-France
127 rue Amelot, 75011 Paris, France

Germania:
Vereinte Kirche Gottes/Gute Nachrichten
Postfach 30 15 09, D-53195 Bonn, Germany
Phone: 0228-9454636 Fax: 0228-9454637

Italia: La buona notizia, Chiesa de Dio Unita
Casella Postale 187, 24100 Bergamo, Italy
Phone: (+39) 0338-409.79.19 Fax: (+39) 035-452.16.26

Olanda: P.O. Box 93, 2800 AB Gouda, Netherlands

Scandinavia: Guds Forenade Kyrka
P.O. Box 705, Watford, Herts, WD19 6FZ, England
Phone: 020-8386-8467 Fax: 01257-453978

AFRICA

Ghana: P.O. Box 3805 Kumasi, Ghana
Mauritius: P.O. Box 53, Quatre Bornes, Mauritius
Africa de Sud: United Church of God, Southern Africa
P.O. Box 2209, Beacon Bay, East London 5205, South Africa
Phone and Fax: 043-748-1694 E-mail: rsa@ucg.org
Zambia and Malawi: United Church of God
P.O. Box 23076, Kitwe, Zambia E-mail: zimbabwe@ucg.org

REGIUNEA PACIFICULUI

Australia: United Church of God-Australia
GPO Box 535, Brisbane, Qld 4001, Australia
Phone: 07 55 202 111 Free call: 1-800-356-202
Fax: 07-55-202-122
Web site: www.ucg.org.au E-mail: info@ucg.org.au

Fiji: United Church of God
P.O. Box 11081,

Laucala Beach state, Suva, Fiji

Noua Zeelandă: United Church of God
P.O. Box 22, Auckland, 1015, New Zealand
Phone: Toll Free 0508-463-763

Filipinele: P.O. Box 81840
DCCPO, 8000 Davao City, Philippines
Phone and Fax: +63-82 241 0150
Cell/text: +63-918-904 4444
Web site address: www.ucg.org.ph

Tonga: United Church of God - Tonga
P.O. Box 127, Nuku'Alofa, Tonga

TOATE ZONELE ȘI NAȚIUNILE NEMENȚIONATE

United Church of God
P.O. Box 541027
Cincinnati, OH 45254 - 1027
Phone: (513) 576-9796 Fax: (5 13) 576-9795
Web site: www.ucg.org
E-mail: info@ucg.org

Dacă dorești să știi mai mult...

Cine suntem: Această literatură este publicată de Biserica Unită a lui Dumnezeu, o Asociație Internațională, care are pastori și congregații prin toată lumea.

Noi ne trasăm originea la Biserica pe care a înființat-o Isus devreme în secolul I, a.d. Noi urmăm aceleași învățături, doctrine și practice stabilite atunci. Comisiunea noastră este să proclamăm întregii lumi ca un martor evanghelia sosirii Împărăției lui Dumnezeu și să învățăm toate națiunile să observe ceea ce a poruncit Hristos (Matei 24:14; 28:19-20).

Gratis: Isus Hristos a zis: „Fără plată ați primit, fără plată să dați” (Matei 10:8). Biserica Unită a lui Dumnezeu oferă aceasta precum și alte publicații gratis. Noi te invităm să ceri abonamentul tău gratis la revista The Good News (Veștile Bune) și să te înscrii la cursul de 12 lecții (Curs de studiu al Bibliei) de asemenea gratis și fără nici o obligație.

Noi suntem recunoscători membrilor bisericii, pentru donațiile și zecielile lor, și a altor susținători care contribuie voluntar să suporte această muncă. Noi nu solicităm publicul general pentru donații. Însă contribuții care să ne ajute să împărțăm cu alții acest mesagiu de speranță sunt bine venite. Toate fondurile sunt revizuite anual de o companie independentă de contabilitate

Consilieri personali la dispoziție: Isus a poruncit urmașilor Săi să hrănească oile Sale. (Ioan 21:15-17). Ca să ajute să satisfacă această poruncă, Biserica Unită a lui Dumnezeu are congregații prin întreaga lume. În aceste congregații credincioșii se adună ca să fie instruiți din Evanghelie și să își țină companie.

Biserica Unită a lui Dumnezeu este comisă la înțelegerea și practica creștinismului Noului Testament. Noi dorim să împărțăm modul de viață a lui Dumnezeu cu aceia care în mod sincer caută să se închine și să urmeze pe Mântuitorul nostru, Isus Hristos.

Pastorii noștri sunt disponibili pentru sfaturi, să răspundă la întrebări și să explice Biblia . Dacă ai dori să iei legătura cu un pastor sau să vizitezi una dintre congregații, te rugăm să ne scrii la una dintre adresele cele mai apropiate sau să iei legătura prin telefon.

Pentru informații suplimentare: Poți folosi computerul tău ca să intri la locația World Wide Web pe Internet. Adresa www.gnmagazine.org îți dă acces la informații generale, numere trecute de The Good News (Veștile Bune), broșuri și multe altele.

Pentru descărcarea broșurilor direct de pe Internet folosește adresa următoare:
www.ucg.org/eastereuropean.